

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ
Δ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
Ψηφιοποιήθηκε από τον ινστιτούτο Εκπαίδευσης Πολιτικής
ΑΘΗΝΑΙ 1978

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

ΔΩΡΕΑΝ

1976 ΔΗΜ

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

(ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ Α - Β ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ Α - Β)

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
Α Θ Η Ν Α Ι 1976

Υποδειγματοληθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος τοῦ Δημοσθένους.

‘Ο Δημοσθένης, υἱὸς τοῦ Δημοσθένους καὶ τῆς Κλεοβούλης, ἐγένετο τὸ 383 π.Χ. Οἱ γονεῖς του ἦσαν πλούσιοι· καὶ ὁ μὲν πατέρας του κατήγετο ἐκ τοῦ ἐν Ἀττικῇ δήμου Παιανίας, κειμένου πρὸς Α τοῦ Υμηττοῦ (ὅπου νῦν τὸ χωρίον Λιόπεσι), ἡ δὲ μήτηρ του ἐξ Ἑλληνικῆς οἰκογενείας διαμενούσης ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ (νῦν Κριμαίᾳ).

Ἐπεισετής ὁ Δημοσθένης ἔχασε τὸν πατέρα του, ὅστις ἀποθνήσκων ἀφῆκε τρεῖς ἐπιτρόπους τῶν ἀνηλίκων τέκνων, τοῦ οὗδον καὶ τῆς θυγατρός. Ἀλλ' οἱ ἐπίτροποι δὲν ἐφάνησαν ἀντάξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀποθανόντος διότι τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀνερχομένη εἰς δέκα πέντε τάλαντα ἐσπατάλησαν σχεδὸν τελείως. Ὡστιάτως οὗτοι καὶ τὴν ἑκπαίδευσιν τοῦ Δημοσθένους παρημέλησαν ἀλλ' οὗτος φιλομαθής ὡν καὶ ἐπιμελής κατώρθωσε νὰ λάβῃ ἀρτίαν μάρρωσιν ἐμπλήτευσε παρὰ τῷ ρήτορι Ἰσαίῳ καὶ ἐμελέτησε τοὺς λόγους τοῦ Ἰσοκράτους, τὰ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ Θουκυδίδου, τὴν ὄποιαν, ὡς λέγεται, ὀκτάκις ἀντέγραψε καὶ μέγα μέρος αὐτῆς ἀπεμνημόνευσεν.

"Οτε ἐνγλικιώθη, κατεδίωξε δικαστικῶς τοὺς ἐπιτρόπους ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ διδασκάλου του Ἰσαίου καὶ κατώρθωσε μικρὸν μόνον μέρος τῆς πατρικῆς περιουσίας ν' ἀναλάβῃ. Διὰ τοῦτο ἀναγκασθεῖς νὰ ψροντίσῃ περὶ τῆς ἀναπληρώσεως τῆς ἀπολεσθείσης περιουσίας ἐγένετο λοιγράφος· ὡς τοιοῦτος συνέτασσε λόγους δικανικούς κάριν ἀλλαγῶν καὶ μεγάλως ἔξειπμάτο. Ἀλλὰ τὴν δόξαν του ἀπέκτησεν ἐκ τῶν πολιτικῶν λόγων καὶ τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας κατὰ τοῦ Φιλίππου, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ὅστις ὁ σημέραι αἰχνόμενος διενοεῖτο νὰ κυριαρχήσῃ ὅλης τῆς Ἑλλάδος· τοῦτο βλέπων ὁ Δημοσθένης εἰργάζετο διὰ παντὸς τρόπου ν' ἀνψώσῃ τὸ φρόνημα συμπολιτῶν του ὑπενθυμίζων εἰς αὐτοὺς τὰ ἐν Μαραθῶνι, ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐν Πλαταιαῖς κα-

τορθώματα τῶν προγόνων. Καὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀντηγωνίζετο πρὸς τοὺς φιλιππίζοντας ἐν Ἀθήναις ρήτορας, ἀφ' ἑτέρου δ' ἐφρόντιζε ν' ἀνεύρη συμμάχους τῶν Ἀθηναίων· ὅτε δ' ἀπεστάλη πρεσβευτὴς εἰς Θήβας, κατώρθωσε νὰ συμφιλιώσῃ τὰς ἔως τότε ἐχθρικὰς πόλεις, Ἀθήνας καὶ Θήβας, καὶ νὰ κάμῃ αὐτὰς συμμάχους· ἀλλ' ἡ σύμμαχία αὕτη διελύθη διὰ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ ἥττης (338).

Καὶ μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ ἥτταν ὁ Δημοσθένης οὔτε ἀπεθαρρύθη οὔτε ἔπαισε νὰ μισῇ τοὺς Μακεδόνας· ἐν ἀρχῇ μάλιστα τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου (336) ἐπέτυχεν, ἵνα οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ἀποστατήσουν ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας· ἀλλ' ὁ Ἀλεξάνδρος ἐπελθὼν κατὰ τῶν Θηβῶν καὶ καταστρέψας αὐτὰς ἐξήτησεν ἔπειτα παρὰ τῶν Ἀθηναίων τὴν παράδοσιν τοῦ Δημοσθένους καὶ ἄλλων τινῶν στρατηγῶν καὶ πολιτικῶν· διὰ τῆς ἐπεμβάσεως ὅμως τοῦ μακεδονίζοντος ρήτορος Δημάδου ἡ παράδοσις αὕτη ἀπεσοβήθη.

Τὸ 324 νέα περιπέτεια ἀνέμενε τὸν Δημοσθένη· ὁ ταμίας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου "Αρπαλος μετὰ πολλῶν γρημάτων κατέφυγεν εἰς Ἀθήνας. Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἱ Ἀθηναῖοι ἐφύλακισαν μὲν τὸν "Αρπαλον, κατέσχον δὲ τὰ γρήματα. Καὶ ὁ μὲν "Αρπαλος κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ, τὰ δὲ γρήματα ἀριθμηθέντα εύρεθησαν ὀλιγώτερα τῶν ὅσων ἐκεῖνος εἶχε καμίσει. Ὕγέρθησαν τότε ὑπόνοιαι, ὅτι τὸ ἐλλεῖπον ποσὸν κατηναλώθη πρὸς δωροδοκίαν τῶν ρητόρων. Κατηγορήθη δὲ ὁ Δημοσθένης ὡς λαζῶν εἴκοσι πέντε τάλαντα καὶ κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον πεντήκοντα τάλαντων· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἦδύνατο νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν αὐτό, ἔφυγεν εἰς Αἴγιναν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Τροιζῆνα. Καὶ ἔγραψε μὲν καὶ πρὸν τὴν βουλὴν καὶ πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων δικαιολογούμενος καὶ παρακαλῶν ν' ἀνακληθῇ, ἀλλ' αἱ παρακλήσεις αὗται εἰς μάτην ἀπέβαινον· καὶ μόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου (323), ὅτε αἱ Ἀθῆναι, τὸ "Αργος καὶ ἡ Κόρινθος ἐπανεστάτησαν κατὰ τῶν Μακεδόνων, ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ δήμου πανηγυρικῶς.

Μετὰ τὴν ἀνάκλησίν του ὁ Δημοσθένης ἔξηκολούθει τὸν κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀγῶνα· ἀλλ' ὅτε τὸ 322 αἱ Ἀθῆναι ἐκνυριεύθησαν καὶ φρουρὰ μακεδονικὴ ἐγκαθιδρύθη ἐν αὐταῖς, κατεδιώγθη ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς Μακεδονίας Ἀντιπάτρου καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν ἐν Καλαυρίᾳ (νῦν Πόρω) ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος· ἐκεῖ, ἵνα μὴ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν σταλέντων πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ, ἀπέθανε πιῶν δηλητήριον (κατὰ τὸν Ὁκτώβριον τοῦ 322).

Οι κάτοικοι τῆς Καλαυρίας ἡγειρον ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος μνῆμα τοῦ ρήτορος καὶ ἐπὶ αἰῶνας πολλοὺς ἔξηκο- λούθουν νὰ τιμοῦν τὴν μνήμην αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔστη- σαν ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῦν ἀνδριάντα τοῦ ρήτορος καὶ εἰς τὴν βάσιν ἐπέ- γραψαν τὸ πολυθρύλητον ἐπίγραμμα :

*Εἴπερ ἵσην ὁώμην γνώμην, Δημόσθενες, εἶχες,
οὐποτ' ἀν Ἑλλήνων ἥρξεν "Αρης Μακεδών.*

2. Λόγοι τοῦ Δημοσθένους.

Τὸ δημοσθένειον διεσώμησαν μέχρις ἡμῶν 61 λό- γοι· ἐκ τούτων οἱ μὲν 15 εἶναι συμβουλευτικοὶ ἢ δημηγο- ρίαι, οἱ δὲ λοιποὶ δικανικοί. Ἐκ τῶν συμβουλευτικῶν, δηλ. τῶν λόγων τῶν ἀπαγγελθέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου, σπουδαιότατοι εἶναι οἱ τέσσαρες Φιλιππικοὶ καὶ οἱ τρεῖς Ὁλυνθιακοί· τῶν δὲ δικανικῶν ἔχομεν δύο εἰδη: 1) λόγους δικανικοὺς δημοσίους, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν δημοσίαις δίκαιες, ἐκ τῶν διοίων σπουδαιότατος εἶναι ὁ περὶ τοῦ στεφάνου, καὶ 2) λόγους δικανικοὺς ἴδιω- τικούς, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν ἴδιωτικαῖς δίκαιες.

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

I. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α'

Ἐισαγωγή. Ἡ Ὀλυνθος ἵτο μία ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων πόλεων τῆς ἀρχαιότητος. Ἐκείτο ἐν τῇ Χαλκιδικῇ χερσονήσῳ ἐπὶ τῆς ΒΔ πλευρᾶς τοῦ Τορωναίου κόλπου.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Φιλίππου καὶ τὸν πόλεμον ἀντοῦ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους οἱ Ὀλύνθιοι συνέπραττον μετ' αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο δὲ Φίλιππος εἰς ἀντάλλαγμα παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς δύο πόλεις, τὴν Ποτείδαιαν καὶ τὸν Ἀρθεμοῖντα. Οἱ Ὀλύνθιοι βλέποντες τὰς τοιαύτας πρὸς αὐτοὺς διαθέσεις τοῦ Φιλίππου ἐθεώρουν ἔαυτοὺς εὐτυχεῖς καὶ ἀσφαλεῖς καὶ ἐπίστενον, ὅτι δὲ Φίλιππος θὰ ἄφηνε τὴν Ὀλυνθον μετὰ τῶν συμμαχικῶν της πόλεων νὰ ὑφίσταται ὡς ἀνεξάρτητος πολιτεία παρὰ τὰ σύνορα τοῦ μακεδονικοῦ βασιλείου.

Ἄλλος δὲ διάβημα τοῦτο τῶν Ὀλυνθίων δὲ Φίλιππος ἐπροχώρησε πρὸς τὴν Θράκην, κατέβαλε τοὺς Φωκεῖς καὶ κατέστησε φανερόν, ὅτι οὔτε φίλον οὔτε σύμμαχον σέβεται, τότε οἱ Ὀλύνθιοι ἀντελήφθησαν τὸν ἐπικορεμάμενον καὶ κατὰ τῶν ἰδίων κίνδυνον. Ἐκριναν λοιπὸν καλὸν νὰ στείλουν πρέσβεις εἰς Ἀθήνας καὶ νὰ εἰρηνεύσουν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (τὸ 352).

Τὸ διάβημα τοῦτο τῶν Ὀλυνθίων δὲ Φίλιππος ἐθεώρησε μὲν ὡς ἐχθρικόν, ἀλλὰ δὲν ἐπεχείρησε κατ' αὐτῶν πόλεμον ἀμέσως· ἥρκεσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἰσβάλῃ (τὸ 351) εἰς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς Ὀλυνθίους ἀπειλητικῶς τὰς στρατιωτικὰς τὸν δυνάμεις. Τὸ 349 ὅμως, λαβὼν ὡς πρόφασιν τὴν ἄρνησιν τῶν Ὀλυνθίων ν' ἀποδώσουν τὸν καταφυγόντα εἰς τὴν πόλιν των ἀδελφῶν του Ἀρριδαίον, κηρύόττει δριστικῶς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ὀλυνθίων. Οἱ Ὀλύνθιοι

τότε ἀποστέλλουν εἰς Ἀθήνας πρέσβεις ζητοῦντες συμμαχίαν καὶ ταχεῖαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἀφιξιν τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεων συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν κατὰ ταύτην λαβόντες τὸν λόγον πολλοὶ ρήτορες ἐξέφρασαν ἐνδοιασμοὺς διὰ τὴν ἀποστολὴν βοηθείας εἰς Ὀλυνθον τελευταῖος ἀναβαίνει εἰς τὸ βῆμα ὁ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Α' Ὀλυνθιακὸν — κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 —, ἐν τῷ δροίῳ ὑποδεικνύει εἰς τοὺς Ἀθηναίους τί ὀφείλοντο οὗτοι νὰ πράξουν ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει.

1 Αντὶ πολλῶν ἀνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, περὶ ὃν νυνὶ σκοπεῖτε. "Οτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν· οὐ γάρ μόνον, εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἥκει τις, τοῦτ' ἀν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα' ἐνίοις ἀν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὅστ' ἔξ ἀπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῶν αἵρεσιν γενέσθαι. "Ο μὲν οὖν παρῶν καὶρός, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεῖς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῶν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἰπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε· ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ' ὅντινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά.

"Εστι δὴ τὰ γέμοι δοκοῦντα, ψηφίσασθαι μὲν ἥδη τὴν βοήθειαν καὶ παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐνθένδε βοηθήσητε καὶ μὴ πάθητε ταύτην ὅπερ καὶ πρότερον, προσβείαν δὲ πέμπειν, ἥτις ταῦτ' ἔρει καὶ παρέσται τοῖς πράγμασιν· ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανούργος ὃν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι, τὰ μὲν εἴκων, ἥντικ' ἀν τύχη, τὰ δ' ἀπειλῶν (ἀξιόπιστος δ' ἀν εἰκότως φαίνοιτο), τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, τρέψηται καὶ παρασπάσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων.

4 Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', διασ-

μαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον ὑμῖν· τὸ γάρ εἶναι πάντων ἔκεινον ἐν' ὄντα κύριον καὶ ῥήτων καὶ ἀπορρήτων, καὶ ἅμα στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν, καὶ πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι, πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι πολλῷ προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ὃς ἂν ἔκεινος ποιήσαιτ' ἀσμενος πρὸς Ὀλυνθίους, ἐναντίως ἔχει. Δῆλον γάρ 5 ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι νῦν οὐ περὶ δόξης οὐδὲ ὑπὲρ μέρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ ἵσασιν, ἢ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῷ τὴν πόλιν καὶ Πυδναίων τοὺς ὑποδεξαμένους καὶ ὅλως ἀπιστον, οἷμαι, ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννίς, ἄλλως τε κἄν ὅμορον χώραν ἔχωσι.

Ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ 6 τἄλλ', ἢ προσήκει, πάντ' ἐνθυμουμένους, φημὶ δεῖν ἐθελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν, εἰπερ ποτέ, καὶ νῦν, χρήματ' εἰσφέροντας προθύμως καὶ αὐτοὺς ἔξιόντας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. Οὐδὲ γάρ λόγος οὐδὲ σκῆψις ἔθι ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. Νυνὶ 7 γάρ, δι πάντες ἐθρύλουν τέως, Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖν Φιλίππω, γέγονεν αὐτόματον, καὶ ταῦθ' ὡς ἂν ὑμῖν μάλιστα συμφέροι. Εἰ μὲν γάρ ὑφ' ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι καὶ μέχρι του ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες ἤσαν ἵσως· ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων μισοῦσι, βεβαίαν εἰκός τὴν ἔχθραν αὐτοὺς ὑπὲρ ὃν φοβοῦνται καὶ πεπόνθασιν ἔχειν.

Οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραπεπτω- 8 κότα καιρὸν ἀφεῖναι, οὐδὲ παθεῖν ταῦτόν, ὅπερ ἡδη πολλάκις πρότερον πεπόνθατε. Εἰ γάρ, δοθέντες Εὔβοεῦσι βεβοηθηκότες καὶ παρῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἰέραξ καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τοιτὶ τὸ βῆμα, κελεύοντες ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμ-

βάνειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν
αὐτῶν προθυμίαν, ἥνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας, εἴχετ'
ἄν Ἀμφίπολιν τότε καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτ' ἄν ἦτ' ἀπηλ-
λαγμένοι πραγμάτων. Καὶ πάλιν, ἡνίκα Πύδνα, Ποτείδαια,
Μεθώνη, Παγασαί, τᾶλλα, ἵνα μὴ καθ' ἔκαστα λέγων δια-
τρίβω, πολιορκούμεν' ἀπηγγέλλετο, εἰ τότε τούτων ἐνὶ τῷ
πρώτῳ προθύμως καὶ ὡς προσῆκεν ἐβοήθήσαμεν αὐτοῖς, ῥάσιν
καὶ πολὺ ταπεινοτέρῳ νῦν ἄν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ. Νῦν δὲ
τὸ μὲν παρὸν ἀεὶ προϊέμενοι, τὰ δὲ μέλλοντ' αὐτόματ' οἰό-
μενοι σχήσειν καλῶς, ηὔξησαμεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιπ-
πον ἡμεῖς καὶ κατεστήσαμεν τηλικοῦτον, ἡλίκος οὐδείς πω
βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. Νυνὶ δὴ καιρὸς ἦκει τις, οὗτος
ὁ τῶν Ὀλυμψίων, αὐτόματος τῇ πόλει, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάτ-
των τῶν προτέρων ἐκείνων.

10 Καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἄν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δίκαιος
λογιστῆς τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένων καταστάς,
καίπερ οὐκ ἔχοντων ὡς δεῖ πολλῶν, ὅμως μεγάλην ἄν ἔχειν
αὐτοῖς χάριν, εἰκότως· τὸ μὲν γάρ πόλλος ἀπολωλεκέναι κατὰ
τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἄν τις θείη δικαίως, τὸ
δὲ μήτε πάλαι τοῦτο πεπονθέναι πεφηνέναι τέ τιν' ἡμῖν συμ-
μαχίαν τούτων ἀντίρροπον, ἄν βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ'
11 ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἄν ἔγωγε θείην. 'Αλλ', οἷμαι, πα-
ρόμοιόν ἐστιν, ὅπερ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως· ἂν
μὲν γάρ, ὅσ' ἄν τις λόβη, καὶ σώσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ
τὴν χάριν, ἂν δ' ἀναλώσῃ λάθη, συνανήλωσε καὶ τὸ μεμνῆ-
σθαι τὴν χάριν. Καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως· οἱ μὴ χρη-
σάμενοι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς οὐδέ, εἰ συνέβη τι παρὰ τῶν θεῶν
χρηστόν, μνημονεύουσι· πρὸς γάρ τὸ τελευταῖον ἔκβαν ἔκα-
στον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται.

Διὸ καὶ σφόδρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὃ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, φροντίσαι, ἵνα ταῦτ' ἐπανορθωσάμενοι τὴν ἐπὶ τοῖς

πεπραγμένοις ἀδοξίαν ἀποτριψώμεθα. Εἰ δὲ προησόμεθ', ὃ 12 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἴτ' "Ολυνθον ἔκεῖνος καταστρέψεται. φρασάτω τις ἐμοί, τί τὸ κωλῦον ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν, ὅποι βούλεται.

"Αρα λογίζεται τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον, δι' ὃν μέγας γέγονεν ἀσθενής ὃν τὸ κατ' ἀρχὰς Φίλιππος; Τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβών, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν Ποτείδαιαν, Μεθώνην αὖθις, εἶτα Θετταλίας ἐπέβη: μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ' 13 ὃν ἐβούλετ' εὐτρεπίσας τρόπον, φέρετ' εἰς Θράκην· εἴτ' ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐκβιχλών, τοὺς δὲ καταστήσας τῶν βασιλέων ἡσθενησε: πάλιν ῥάτσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥάθυμεν ἀπέκλινεν, ἀλλ' εὐθὺς Ὁλυνθίοις ἐπεχείρησε. Τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς καὶ Παλίονας αὐτοῦ καὶ πρὸς Ἀρρύβαν καὶ ὅποι τις ὃν εἴποι παραλείπω στρατείας.

"Τί οὖν», ὃν τις εἴποι, «ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν;» 14 "Ινα γνῶτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθησθ' ἀμφότερα, καὶ τὸ προτεσθι καθ' ἔκαστον ἀεί τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀλυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην, ἣ χρῆται καὶ συζῆ Φίλιππος, ὑφ' ἣς οὐκ ἔστιν, ὅπως ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις ἡσυχίαν σχήσει. Εἰ δ' ὁ μέν, ὡς ἀεί τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκὼς ἔσται, ἡμεῖς δ' ὡς οὐδενὸς ἀντιληπτέον ἐρρωμένως τῶν πραγμάτων, σκοπεῖσθ', εἰς τί ποτ' ἐλπὶς ταῦτα τελευτῆσαι. Πρὸς θεῶν, τίς οὕτως εὐήθης ἔστιν 15 ὑμῶν, ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρ' ἤξοντ', ὃν ἀμελήσωμεν; 'Αλλὰ μήν, εἰ τοῦτο γενήσεται, δέδοικ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὃσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥαδίως ἐπὶ μεγάλοις τόκοις μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐπὶ πολλῷ φανῶμεν ἐρραθυμηκότες, καὶ ἀπαντα πρὸς ἡδονὴν ζητοῦντες πολλὰ καὶ χαλεπὰ ὃν οὐκ ἡβουλόμεθ' ὕστερον εἰς

ἀνάγκην ἔλθωμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

16 Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἵσως φήσαι τις ἀν ῥάδιον καὶ παντὸς εἰναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων, ὅτι δεῖ πράττειν, ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβούλου. Ἐγὼ δ' οὐκ ἀγνοῶ μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὅτι πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν δρυῇ ποιεῖσθε, ἀν τι μὴ κατὰ γνώμην ἐκβῆ· οὐ μὴν οἴμαι δεῖν τὴν ἴδιαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ' ὑποστείλασθαι περὶ ὅν ὑμῖν συμφέρειν ἡγοῦμαι.

17 Φημὶ δὴ διχῇ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυμφίοις σώζειν καὶ τοὺς τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῷ τὴν ἐκείνου χώραν κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις ἑτέροις· εἰ δὲ θατέρου τούτων ὀλιγωρήσετε, ὀκνῶ, μὴ μάταιος ἡ στρατεία γένηται. Εἴτε γάρ, ὑμῶν τὴν ἐκείνου κακῶς ποιούντων, ὑπομείνας τοῦτ' Ὀλυμφίον παραστήσεται, ῥαδίως ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐλθὼν ἀμυνεῖται· εἴτε, βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς Ὀλυμφίον, ἀκινδύνως ὁρῶν ἔχοντα τὰ οἴκοι προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι, περιέσται τῷ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων. Δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι.

18 19 Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γιγνώσκω· περὶ δὲ χρημάτων πόρου, ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήμαθ' ὑμῖν, ἔστιν, ὅσ' οὐδενὶ τῶν ἀλλων ἀνθρώπων, στρατιωτικά· ταῦτα δ' ὑμεῖς οὔτως, ὡς βούλεσθε, λαμβάνετε. Εἰ μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου, εἰ δὲ μή, προσδεῖ, μᾶλλον δ' ἀπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου. «Τί οὖν;» ἀν τις εἴποι «σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά;» Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. Ἐγὼ μὲν γάρ ἡγοῦμαι στρατιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ

ποιεῖν τὰ δέοντα· ὑμεῖς δ' οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων λαμβάνειν εἰς τὰς ἔορτάς. "Εστι δὴ λοιπόν, οἷμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἂν πολλῶν δέη, πολλά, ἂν ὀλίγων, ὀλίγα. Δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους, ὃν ἔλεσθ', ὅστις ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἔως ἔστι καιρός, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

"Αξιον δ' ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι, τὰ πράγματα²¹ ὃ καθέστηκε νῦν τὰ Φιλίππου. Οὕτε γάρ, ὡς δοκεῖ καὶ φήσειέ τις ἂν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὐτρεπῶς οὐδ' ὡς ἂν κάλλιστ'²² αὐτῷ τὰ παρόντ' ἔχει, οὔτ' ἂν ἔξήνεγκε τὸν πόλεμόν ποτε τοῦτον ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν ὥθη δεήσειν αὐτόν, ἀλλ' ὡς ἐπιών ἄπαντα τότ' ἥλπιζε τὰ πράγματα²³ ἀναιρήσεσθαι, κατά τα διέψευσται. Τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν ταράττει παρὰ γνώμην γεγονός καὶ πολλὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει, εἴτα τὰ τῶν Θετταλῶν. Ταῦτα γάρ ἄπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει καὶ ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, κομιδῇ δ', ὕσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τούτῳ. Καὶ γάρ Παγασάς ἀπαίτειν αὐτόν εἰσιν ἐψηφισμένοι καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασι τειχίζειν. "Ηκουον δ' ἔγωγέ τινων, ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγοράς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρποῦσθαι· τὰ γάρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. Εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθήσεται τῶν χρημάτων, εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται.

'Αλλὰ μὴν τόν γε Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ ἀπλῶς²⁴ τούτους ἄπαντας ἥγεισθαι χρὴ αὐτονόμους ἥδιον ἂν καὶ ἐλευθέρους ἦ δούλους εἶναι· καὶ γάρ ἀγέιτες τοῦ κατακούειν τινός εἰσι, καὶ ἀνθρωπος ὑβριστής, ὡς φασιν. Καὶ μὰ Δί' οὐδὲν ἄπιστον ἵσως· τὸ γάρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίγνεται, διύπερ πολ-

λάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τάγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι.

- 24 Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἔτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ἀδεῖ καὶ στρατευομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἀπαντας, λογιζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τὴν χώραν, πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθον ἔτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἐλθεῖν; Εἰτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μῆδ', ἀ πάθοιτο ἄν, εἰ δύναιτο ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε;
- 25 "Ετι τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἵρεσίς ἐστιν ὑμῖν, πότερ' ὑμᾶς ἐκεῖ χρὴ πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῖν ἐκεῖνον. Ἐὰν μὲν γάρ ἀντέχῃ τὰ τῶν Ὁλυμπίων, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσκαν καὶ τὴν οἰκείαν ταῦτην ἀδεῶς καρπούμενοι· ἂν δ' ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ, τίς αὐτὸν κωλύσει δεῦρο βαδίζειν; Θηβαῖοι; Μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἢ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἔτοίμως. Ἄλλὰ Φωκεῖς; Οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἶοι τὸ ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσῃτο ὑμεῖς. "Η ἄλλος τις; «Ἄλλ», ὃ τᾶν, οὐχὶ βουλήσεται». Τῶν ἀτοπωτάτων μέντοι εἴη, εἰ, ἀ νῦν ἄνοιαν διφλισκάνων ὅμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα δυνηθεῖς μὴ πράξει.
- 27 'Ἄλλὰ μὴν ἡλίκα γ' ἔστι τὰ διάφορα ἐνθάδ' ἢ ἡ κεῖ πολεμεῖν, οὐδὲ λόγου προσδεῖν ἥγοῦμαι. Εἰ γάρ ὑμᾶς δεήσειεν αὐτοὺς τριάκονθ' ὑμέρας μόνας ἔξω γενέσθαι καὶ ὅσ' ἀνάγκη στρατοπέδῳ χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω, πλείον' ἂν οἷμαι ζημιωθῆναι τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν ἢ ὅσ' εἰς ἀπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε. Εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἥξει, πόσα χρὴ νομίσαι ζημιώσεσθαι; Καὶ πρόσεσθον ἡ μέρις καὶ ἔθος ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας τοῖς γε σώφροσιν.

Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας ἄπαντας βοηθεῖν καὶ 28 ἀπωθεῖν ἐκεῖσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐπόρους, ἵν' ὑπέρ τῶν πολλῶν, ὃν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι, μίκρον ἀναλίσκοντες τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς, τοὺς δὲ ἐν ἡλικίᾳ, ἵνα τὴν τοῦ πολεμεῖν ἐμπειρίαν ἐν τῇ Φιλίππου χώρᾳ κτησάμενοι φοβεροὶ φύλακες τῆς οἰκείας ἀκεφαίου γένωνται, τοὺς δὲ λέγοντας, ἵν' αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὕθυναι ῥάδιαι γένωνται, ὡς, ὅποι ἄττ' ἀν ὑμᾶς περιστῇ τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἔσεσθε. Χρηστὰ δὲ εἴη παντὸς εἰνεκα.

II. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β'

Εἰσαγωγὴ. Οἱ Δημοσθένης ἐν τῷ Α' Ὀλυνθιακῷ ὑπέδειξεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι πρέπει νὰ ἐνεργήσουν δραστηρίως, νὰ παρασκευασθοῦν δὲ δύο στρατοὶ πολιτῶν Ἀθηναίων — καὶ ὅχι μισθοφόρων — ἐκ τῶν δόποιων δὲ μὲν εἰς νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀπειλούμενην Ὀλυνθον, δὲ ἄλλος νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἀλλ' ὁ Δημοσθένης δὲν εἰσηκούσθη οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστειλαν εἰς τοὺς Ὀλυνθίους στρατιωτικὴν βοήθειαν ἀποτελουμένην μόνον ἐκ δισχιλίων μισθοφόρων καὶ τριάκοντα τριήρων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Χάροητος. Ἡ βοήθεια αὕτη οὐδὲν κατώθισεν. Οἱ Χάροης, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ μισθοδοτῇ τὸν στρατόν, δὲν ἐπολέμει πρὸς τὸν Φιλίππον, ἀλλ' ἐλήστενεν ἐμπορικὰ πλοῖα. Λιὰ τοῦτο οἱ Ὀλύνθιοι στέλλονται νέαν πρεσβείαν εἰς Ἀθήνας ζητοῦντες νέαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον μὲν συνείδησιν τοῦ κοιτάμου τῆς περιστάσεως, ἀλλ' ἐδίσταζον νὰ βοηθήσουν τοὺς Ὀλυνθίους φοβούμενοι τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ Φιλίππου. Λιὰ τοῦτο ὁ Δημοσθένης ἀγαλαμβάνει ἐκ δευτέρου νὰ ὄμιλήσῃ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Ὀλυνθιακὸν — μετὰ παρέλευσιν ἐλαχίστου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ

προώτου, ἥτοι κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 — ἐν αὐτῷ προσπαθεῖ ὁ φίτωρ
νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς Ἀθηναῖους καὶ ὑποδεικνύει εἰς αὐτοὺς τί διφείλουν
νὰ πρᾶξον.

- 1 Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἀν τις ἰδεῖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δο-
κεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν φανερὰν γιγνομένην τῇ
πόλει, οὐχ ἥκιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι τὸ γὰρ τοὺς
πολεμήσοντας Φιλίππῳ γεγενῆσθαι καὶ χώραν ὅμορον καὶ
δύναμίν τινα κεκτημένους καὶ, τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν
ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὅστις τὰς πρὸς
ἐκεῖνον διαλλαγὰς πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἶτα τῆς ἐκυτῶν
πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θείᾳ παν-
2 τάπασιν ἔοικεν εὐεργεσίᾳ. Δεῖ τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
τοῦτ' ἥδη σκοπεῖν αὐτούς, ὅπως μὴ χείρους περὶ ἡμᾶς αὐ-
τούς εἶναι δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων, ὡς ἔστι τῶν αἰσχρῶν,
μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων, ὃν
ἡμέν ποτε κύριοι, φαίνεσθαι προϊεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ³
τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων καὶ καιρῶν.
- 3 Τὸ μὲν οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην
διεξιέναι καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα
ποιεῖν ὑμᾶς οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἥγοοῦμαι. Διὰ τί; "Οτι μοι
δοκεῖ πάνθ; ὅσ' ἀν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἐκείνῳ μὲν ἔχειν
φιλοτιμίαν, ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπρᾶχθαι. 'Ο μὲν γὰρ ὅσῳ
πλείον' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, τοσούτῳ θαυμα-
στότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται: ὑμεῖς δ', ὅσῳ χεῖρον ἡ προσ-
ῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ πλείον' αἰσχύνην
4 ὠφλήκατε. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω. Καὶ γὰρ εἰ μετ' ἀλη-
θείας τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἀν αὐτὸν
ἴδοι μέγαν γεγενημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. Ὡν οὖν ἐκεῖνος
μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεποιητευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ
δίκην προσήκει λαβεῖν, οὐχὶ νῦν ὅρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν·

ἀδὲ καὶ χωρίς τούτων ἔνι καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηροέναι πάντας ὑμᾶς καὶ μεγάλα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνου φάντοιτ' ἂν ὄνειδη βουλομένοις δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσομαι.

Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἀπιστον καλεῖν ἀνευ τοῦ τὰ 5 πεπραγμένα δεικνύναι λοιδορίαν εἶναι τις ἂν φήσειε κενὴν δικαίως· τὸ δὲ πάνθ', ὅσα πώποτ' ἔπραξε, διειδόντ' ἐφ' ἀπασι τούτοις ἐλέγχειν καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσθαι καὶ δυοῖν ἔνεχ' ἡγούματι συμφέρειν εἰρῆσθαι, τοῦ τ' ἐκείνον, ὅπερ καὶ ἀληθεῖς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι καὶ τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους ὡς ἀμυχόν τινα τὸν Φίλιππον ἰδεῖν, ὅτι πάντα διεξελήλυθεν, οἷς πρότερον παρακρουόμενος μέγας ηὔξηθη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἥκει τὴν τελευτὴν τὰ πράγματα αὐτῷ.

'Εγὼ γάρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρ' ἂν ἡγούμην καὶ αὐτὸς φοβερὸν τὸν Φίλιππον καὶ θαυμαστόν, εἰ τὰ δίκαια πράττονθ' ἑώρων ηὔξημένον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν εύρισκω τὴν μὲν ἡμετέραν εὐθίτειαν τὸ κατ' ἀρχάς, ὅτ' Ολυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους ὑμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν καὶ τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ προσαγαγόμενον, τὴν δ' Ολυνθίων φιλίαν μετὰ ταῦτα τῷ Ποτεί-⁷ δαιαν οὕσαν ὑμετέραν ἐξελεῖν καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ὑμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δ' ἐκείνοις, Θετταλοὺς δὲ νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίᾳ παραδώσειν ὑποσχέσθαι καὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέξασθαι. "Ολως δ' οὐδεὶς ἔστιν, ὅντιν' οὐ πεφενάκικεν ἐκεῖνος τῶν αὐτῷ χρησαμένων· τὴν γάρ ἐκάστων ἀνοικαν ἀεὶ τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν ἐξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων οὕτως ηὔξῃθη.

"Ωσπερ οὖν διὰ τούτων ἥρθη μέγας, ἥνιχ' ἔκαστοι συμ- 8 φέρον αὐτὸν ἐαυτοῖς φοντό τι πράξειν, οὕτως ὀφείλει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ'

είνεχ' ἔκαντοι ποιῶν ἐξελήλεγκται. Και φοῦ μὲν δὴ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο πάρεστι Φιλίππω τὰ πράγματα· ἦ, παρελθόν τις ἐμοί, μᾶλλον δὲ ὑμῖν δειξάτω, ἦ ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ λέγω, ἦ ὡς οἱ τὰ πρῶτα ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύσουσιν, ἦ ὡς οἱ παρὰ τὴν αὔτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἀν ἐλεύθεροι γένοιντ' ἀσμενοι.

9 Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἥγειται, οἰεται δὲ βίᾳ καθέξειν αὐτὸν τὰ πράγματα τῷ τὰ χωρία καὶ λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὅθιδς οἰεται. "Οταν μὲν γάρ ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συστῇ καὶ πᾶσι ταῦτα συμφέρῃ τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου, καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν τὰς συμφοράς καὶ μένειν ἔθέλουσιν ἀνθρώπους ὅταν δὲ ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις ὕσπερ οὕτως ἴσχύσῃ, ἡ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμ' ἀπαντή ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσεν. Οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα καὶ ἐπιορκοῦντα καὶ ψευδόμενον δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτ' εἰς μὲν ἀπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γ' ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἀν τύχη, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται καὶ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ. "Ωσπερ γάρ οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἴσχυρότατ' εἴναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἴναι προσήκει. Τοῦτο δ' οὐκ ἔνι νῦν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππω.

11 Φημὶ δὴ δεῖν ὑμᾶς τοῖς μὲν Ὁλυμφίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἥ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γάρ νῦν εἰσιν ἐψηφισμένοι Παγασάς ἀπαίτειν καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. Σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐφοῦσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ἐξελγυμότων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως καὶ ὅντων ἐπὶ

τοῖς πράγμασιν, ὃς ἂπας μὲν λόγος, ὃν ἀπῆ τὰ πράγματα.
μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δ' ο παρὰ τῆς ἡμε-
τέρας πόλεως ὅσῳ γάρ ἐτοιμότερος ἀντῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι.
τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ. Πολλὴν δὴ τὴν με- 13
τάστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολήν, εἰσφέροντας,
ἔξιόντας, ἄπαντα ποιοῦντας ἐτοίμως, εἴπερ τις ὑμῖν προσέ-
ξει τὸν νοῦν. Καν ταῦτ' ἔθει ἡσηθ' ὃς προσήκει καὶ δὴ περι-
νειν, οὐ μόνον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ ἀσθε-
νῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππω, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς
οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντ' ἔξελεγχθήσεται.

"Ολας μὲν γάρ ή Μακεδονική δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν 14
προσθήκῃ μερὶς ἐστί τις οὐ μικρὰ, οἶνον ὑπῆρχε ποθ' ὑμῖν
ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ὁλυνθίους· πάλιν αὖ πρὸς Ποτείδαιον
Ὀλυνθίοις ἐφάνη τι τοῦτο συναμφότερον· νυνὶ Θετταλοῖς
στασιάζουσι καὶ τεταρχαγμένοις ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν
ἐβοήθησε· καὶ ὅποι τις ἄν, οἷμαι, προσθῇ καν μικρὰν δύνα-
μιν, πάντ' ὥφελετ· αὐτὴ δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενής καὶ πολλῶν
κακῶν ἐστι μεστή. Καὶ γάρ οὕτος ἄπασι τούτοις, οἵς ἄν τις 15
μέγαν αὐτὸν ἡγήσαιτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις,
ἕτερον παλεστέραν ηύπηρχε φύσει κατεσκεύακεν αὐτῷ.

Μὴ γάρ οἰεσθ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φιλίπ-
πόν τε χαίρειν καὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ο μὲν δόξης ἐπιθυ-
μεῖ καὶ τοῦτ' ἔχήλωκε καὶ προήργηται πράττων καὶ κινδυ-
νεύων, ὃν συμβῇ τι, παθεῖν, τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦθ', ἀ
μηδεὶς πώποτ' ἄλλος Μακεδόνων βασιλεύεις, δόξαν ἀντὶ τοῦ
ζῆν ἀσφαλῶς ἡρημένος· τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ 16
τούτων οὐ μέτεστι, κοπτόμενοι δ' ἀεὶ ταῖς στρατείαις ταύ-
ταις ταῖς ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσιν,
οὔτ' ἐπὶ τοῖς ἕργοις οὔτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ίδίοις ἐώμενοι δια-
τρίβειν, οὔθ' ὅσ' ἀν ποιήσωσιν οὕτως, ὅπως ὃν δύνωνται,

ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι κεκλειμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον.

- 17 Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πᾶς ἔχουσι Φιλίππω, ἐκ τούτων δὲ τις σκέψαιτο οὐ χαλεπῶς οἵ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχουσιν, ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συγκεροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὡς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ἥκουον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς 18 οἶου ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶ βελτίους. Εἴ μὲν γάρ τις ἀνήρ ἐστιν ἐν αὐτοῖς οἷος ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπωθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάνθ' αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα (πρὸς γάρ αὖ τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἀνυπέρβλητον εἶναι). εἰ δέ τις σωφρῶν ἢ δίκαιος ἄλλως, τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου καὶ μέθην καὶ κορδακισμοὺς οὐ δυνάμενος φέρειν, παρεῖσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον.
- 19 Λοιποὺς δὴ περὶ αὐτὸν εἶναι ληστὰς καὶ κόλακας καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, οἶους μεθυσθέντας ὄρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἵ ἐγὼ νῦν ὅκνω πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. Δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γάρ οὓς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαυνον ὡς πολὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὤντας, Καλλίκαν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, μίμους γελοιών καὶ ποιητὰς αἰσχρῶν ἀσμάτων, ὃν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾶντας καὶ περὶ αὐτὸν ἔχειν.
- 20 Καίτοι ταῦτα, καὶ εἰ μικρά τις ἡγεῖται, μεγάλ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. 'Αλλ', οἶμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γάρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι τὰ τοιαῦτ' ὀνείδη· εἰ δέ τι πταίσει, τότε ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτα ἐξετασθήσεται. Δοκεῖ δ' ἔμοιγ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείξειν οὐκ εἰς μακράν, ὃν οἵ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς

βούλησθε. "Ωσπέρ γάρ ἐν τοῖς σώμασιν, τέως μὲν ἀν ἔρρω- 21
μένος ή τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται, ἐπὰν δ' ἀρρώστημά τι συμ-
βῇ, πάντα κινεῖται, καὶ ὥργη μα καὶ στρέμμα καὶ ἄλλο τι τῶν
ὑπαρχόντων σαθρόν ή, οὕτω καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράν-
νων, ἔως μὲν ἀν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς πολ-
λοῖς ἔστιν, ἐπειδὰν δ' ὅμορος πόλεμος συμπλαχῇ, πάντ' ἐ-
ποίησεν ἔκδηλα.

Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φέλιππον εὐ- 22
τυχοῦνθ' ὁρῶν ταύτη φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίζει, σώ-
φρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ χρῆται μεγάλη γάρ ῥοπή,
μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον ή τύχη παρὰ πάντ' ἔστι τὰ τῶν ἀνθρώπων
πράγματα· οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἵρεσίν μοι δοίη, τὴν
τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἀν ἐλοίμην, ἐθελόντων, ἀ προσή-
κει, ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρόν, ή τὴν ἐκείνου· πο-
λὺ γάρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔ-
χειν ὁρῶ ὑμῖν ἐνούσας ή 'κείνῳ. 'Αλλ'. οἶμαι, καθήμεθ' οὐ- 23
δὲν ποιοῦντες· οὐκ ἔνι δ' αὐτὸν ἀργοῦντ' οὐδὲ τοῖς φίλοις
ἐπιτάπτειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μή τι γε δὴ τοῖς θεοῖς. Οὐ
δὴ θαυμαστόν ἔστιν, εἰ στρατεύομενος καὶ ποιῶν ἐκεῖνος
αὐτὸς καὶ παρὼν ἐφ' ἄπασι, καὶ μήτε καιρὸν μήθ' ὕραν πα-
ραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ ψηφιζομένων καὶ πυνθανο-
μένων παρχγίνεται. Οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἐγώ· τούναντίον
γάρ ἀν ἡν θαυμαστόν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὡν τοῖς πο-
λευοῦσι προσήκει τοῦ πάντα ποιοῦντος περιῆμεν.

'Αλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις μέν ποτ', ὃ 24
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ τῶν Ἐλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε,
καὶ πόλλ' ἵδια πλεονεκτῆσαι πολλάκις ὑμῖν ἔξόν, οὐκ ἡθε-
λήσατε, ἀλλ' ἵν' οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαίων, τὰ ὑμέτερ' αὐ-
τῶν ἀνηγλίσκετ' εἰσφέροντες καὶ προυκινδυνεύετε στρατεύο-
μενοι, νυνὶ δ' ὀκνεῖτ' ἔξιέναι καὶ μέλλετ' εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν
ἡμετέρων αὐτῶν κτημάτων, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε

πολλάκις πάντας καὶ καθί' ἐν αὐτῶν ἐν μέρει, τὰ δὲ ὑμέτερα
εἰς αὐτῶν ἀπολιθευότες κάθησθε. Ταῦτα θαυμάζω, καὶ ἔτι πρὸς
τούτους, εἰ μηδεὶς ὑμῶν, δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογί-
σασθαι, πόσον πολεμεῖτε γρόνον Φιλίππῳ καὶ τὸ ποιούντων
ὑμῶν ὁ γρόνος διελήλυθεν οὗτος. "Ιστε γάρ δήπου τοῦτο", δι-
μελλόντων αὐτῶν, ἐτέρους πινάκας ἐλπιζόντων πράξειν, κίτιω-
μένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπιζόντων, σχεδὸν ταῦτο
ἄπειρ νυνὶ ποιούντων, ἀπας ὁ γρόνος διελήλυθεν.

26 Εἴοντες δὲ φροντίδιοι τοιούτοις ἔχετε, δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσ-
τε, διὸ τὸν ἐκ γρηγορῶν φαῦλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως γέ-
γονε, διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φαῦλων
αὐτὰ γρηγορὰ γενήσεσθαι; Ἀλλ' οὔτ' εὑδογοῦν οὔτ' ἔχον ἐστὶ
φύσιν τοῦτο γε· πολὺ γάρ ῥῖζον ἔχοντας φυλάπτειν ηὐτήσα-
σθαι πάντα πέφυκε. Νῦν δὲ τι μὲν φυλάξουμεν, οὐδέν τοιούτοις
ὑπὸ τοῦ ποιέμου λοιπὸν τῶν πρότερον, κτήσασθαι δὲ δεῖ.
Αὐτῶν οὖν ὑμῶν ἔργον τοῦτο γέδη.

27 Φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν γράμματα, αὐτοὺς ἐξιέναι προ-
θύμως, μηδέν τι κίτισθαι, πρὸν ἐν τῶν πραγμάτων κρατή-
σητε, τηγικαῦτα δὲ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας τοὺς
μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δὲ ἀδικοῦντας κολάζειν, τὰς
προφάσεις δὲ ἀφελεῖν καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλείμματα οὐ γάρ
ἔστι πικρῶς ἐξετάσκι, τί πέπρωκται τοῖς ἄλλοις, ἐν μὴ παρ'
ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα.

28 Τίνος γάρ εἶνεν, δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τοῦτον
μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας, ὃσους ἐν ἐκπέμψητε στρα-
τηγούς, ἰδίους δὲ εὐρίσκειν ποιέμους, εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ
περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; "Οτι ἐνταῦθα μέν ἔστι τὰ δολά",
ὑπέρ ἐντινεῖν δὲ πόλεμος, ὑμέτερος Ἀμφίπολις κανὸν ληροῦ,
παραχρῆμα ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων
ἴδιοι, μισθὸς δὲ οὐκ ἔστιν ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ
δὲ λήμματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάζαρος

κινού, Σίγειον, τὰ πλοῦ, ἀ συλῶσιν. 'Ἐπ' οὖν τὸ λυσιτελοῦν
αὐτοῖς ἔκαστοι χωροῦσιν. 'Τιμεῖς δ', ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα'²⁹
ἀποβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεστηκότας κρίνετε, ὅταν
δὲ δόντες λόγον τὰς ἀνάγκας ἀκούσητε ταύτας, ἀφίετε. Περί-
εστι τοίνυν ὑμῖν ἀλλήλοις ἐρίζειν καὶ διεστάναι, τοῖς μὲν
ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα, τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φαύλως.

Πρότερον μὲν γάρ, ἡ ἔνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ συμμορίας
εἰσεφέρετε, νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. 'Ρήτωρ
ἡγεμῶν ἔκατέρων καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ καὶ οἱ βοησόμε-
νοι τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσνενέμησθε, οἱ μὲν ὡς τού-
τους, οἱ δ' ὡς ἔκεινους. Δεῖ δὴ ταῦτ' ἐπανέντας καὶ ὑμῶν
αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους κοινὸν καὶ τὸ βουλεύεσθαι
καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. Εἴ δὲ τοῖς μέν, ὥσπερ
ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δ' ἀναγκά-
ζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ ψηφί-
ζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδ' ὅτιοῦν συμπονεῖν,
οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ· τὸ γάρ ἡδι-
κημένον ἀεὶ μέρος ἐλλείψει· εἴθ' ὑμῖν τούτους κολάζειν ἀντὶ
τῶν ἐχθρῶν ἔξεσται.

Λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας εἰσφέρειν ἀφ' ὅσων ἔκα-³¹
στος ἔχει τὸ ἵσον· πάντας ἔξιέναι κατὰ μέρος, ἔως ἂν ἀπαν-
τεῖς στρατεύσησθε· πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον διδόναι καὶ
τὰ βέλτισθ' ἃν ἀκούσῃθ' αἱρεῖσθαι, μὴ ἀν δ δεῖν' ἢ δ δεῖν'
εἴπη. Καν ταῦτα ποιῆτε, οὐ τὸν εἰπόντα μόνον παραχρῆμ'
ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὑστερον, βέλτιον τῶν ὅ-
λων πραγμάτων ὑμῖν ἔχόντων.

III. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α'

Ετσαγωγή. Ο Φίλιππος ἀναβὰς εἰς τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας (τὸ 359) καὶ καθυποτάξας τοὺς πλησιοχώρους ἐχθροὺς τοῦ κομάτους του, τοὺς Ἰλληριοὺς καὶ Παιονας, ἐστράφη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ κατὰ ἀρχὰς μὲν προσέβαλε τὴν Ἀμφίπολιν (357), ἔπειτα δὲ ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐπὶ τῷ Θεομαῖκοῦ κόλπου κτήσεων τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐνεργείεσε τὴν Ηδραν (357), τὴν Ηστείδαιαν (356) καὶ τὴν Μεθώνην (353). Ἀκολούθως κατεπολέμησε τοὺς τυράννους τῆς Θεσσαλίας καὶ μετὰ τοῦτο ἐπεχείσησε νὰ γίνη κύριος τῶν Θεομοτυλῶν (352), ἵνα οὕτω δυνηθῇ εὐκολῶτερον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἀττικήν ἀλλ’ οἱ Ἀθηναῖοι φθάσαντες ἐγκαίρως μετὰ στρατοῦ ἀπέκρουνσαν τὴν ἀπόστειαν αὐτὴν τοῦ Φίλιππου, δῖστις ὑποχωρήσας ἀπροκτος ἔξεστραμτενσε κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 352 εἰς τὴν Θράκην πρὸς ἐπέκτασιν τῆς κυριαρχίας του. Οἱ μικροὶ ἐκεὶ ἡγεμόνες ἥριζον πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰς ἑλληνικὰς πόλεις Πέρινθον καὶ Βοζάντιον. Ἐκ τῶν δικονοῦντων τούτων ὁφελούμενος δὲ Φίλιππος ἐγένετο κύριος ἀπόλυτος τῶν χωρῶν ἐκείνων καὶ προχωρήσας πέραν τῶν Ἐβρῶν ἐπολιόρκησε τὸ Ἡραίον τείχος ἐπὶ τῆς Προσοντίδος.

Ἡ εἰδησις τῆς πολιωρκίας τοῦ Ἡραίου τείχους, τὸ ὅποιον ἐχοη-
σίμενεν ὡς ἀποθήκη τοῦ εἰς τὴν Ἀττικὴν κομιζομένου σίτου, φθάσασα
εἰς Ἀθήνας τὸν Νοέμβριον τοῦ 352 ἀνησύχησε τοὺς Ἀθηναίους. Τὸ
γεγονός δὲ τοῦτο ἐθεωρήθη τοσοῦτον ἐπικίνδυνον, ὥστε ἀπεφασίσθη νὰ
παρασκευασθῇ στόλος ἐκ 40 τριήρων, νὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ μετάσχουν
τῆς ἐκστρατείας πάντες οἱ ἄνδρες μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 45 ἐτῶν καὶ
νὰ εἰσπορευθῇ φόρος 60 ταλάντων. Ἄλλ’ ὀλίγον μετὰ τὴν ἀπόφασιν
αὐτὴν καταφθάνουν εἰς Ἀθήνας νεώτεραι εἰδήσεις πρῶτον μὲν, ὅτι ὁ
Φίλιππος ἀσθενεῖ, ἔπειτα δὲ ὅτι ἀπέθανεν οἱ Ἀθηναῖοι εὐχαριστηέ-
τες μὲ τὰς διαδόσεις αὐτὰς ἐγκατέλιπον τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐκστρα-
τείαν καὶ περιέπεσον εἰς ἀδράνειαν.

Ὀλίγον ὕστερον μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, τὸ 351, τὸ ζήτημα τοῦ
πολέμου κατὰ τοῦ Φίλιππου ἥρχισε ν’ ἀπασχολῆ ἐκ νέου τοὺς Ἀθη-
ναίους. Πολλαὶ συνεδρίαι τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου κατηγαλώθησαν εἰς

σχετικάς συζητήσεις. Εἰς μίαν τῶν συνελεύσεων τούτου ὁ Ἀγγοσθένης — νέος ἀκόμη ἄγων ἡλικίαν 32 ἔτῶν — ἐξήγησε τὸν λόγον πρὸ τῶν ἀλλῶν ρητόρων καὶ ἀπίγγειλε τὸν Α' Φιλιππικόν. Ἐν τούτῳ προσπαθεῖ ὁ ρήτωρ νὰ ἐξαγάγῃ τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τῆς ἀδρανείας καὶ ἐποδεικνύει τὸν τοόπον, κατὰ τὸν δόπον δύνανται οὗτοι νὰ διεξαγάγουν ἐπιτυχῶς τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον.

Εἴ μὲν περὶ καίνοῦ τινος πράγματος προυτίθετ¹, ὃ ἂν- 1
δρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχὼν ἂν, ἔως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο, εἴ μὲν ἥρεσκέ τί μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥήθεντων, ἡσυχίαν ἀν ἦγον, εἴ δὲ μή, τότ’ ἀν καύτὸς ἐπειρώμην, ἢ γιργάνωσκω, λέγειν· ἐπειδὴ δ’ ὑπέρ ὅν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἀν συγγνώμης τυγχάνειν. Εἴ γάρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου τὰ δέονθ’ οὗτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἀν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλεύεσθαι.

Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 2
τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ’ εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν δοκεῖ. “Ο γάρ ἐστι χείριστον ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. Τί οὖν ἐστι τοῦτο; ”Οτι οὐδέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματ² ἔχει, ἐπεὶ τοι, εἰ πάνθ’, ἢ προσῆκε, πραττόντων οὕτως εἶχεν, οὐδ’ ἀν ἐλπὶς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι.

“Ἐπειτ³ ἐνθυμητέον καὶ παρ’ ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς 3
εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμησκομένοις, ἡλίκην ποτ’ ἔχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων — ἐξ οὖ χρόνος οὐ πολὺς — ὡς καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ’ ὑπεμείναθ⁴ ὑπέρ τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. Τίνος οὖν εἴνεκα ταῦτα λέγω; “Ιν’ εἰδῆτ⁵”, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσησθε, ὅτι οὐδὲν οὕτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστι φοβερὸν οὔτ⁶, ἀν ὀλιγωρῆτε, τοιοῦτον, οἶον ἀν ὑμεῖς βούλοι-

σθε, παραδείγμασι χρώμενοι τῇ τότε ρώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἡς ἐκρατεῖτ' ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὑβρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθ' ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ᾧν ἐχρῆν.

- 4 Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἴεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό τε πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τὸ τὰ χωρία πάντ' ἀπολωλέναι τῇ πόλει, δρῦῶς μὲν οἴεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ', διτι εἰχομένι ποθ' ἡμεῖς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτείδαιαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον οἰκεῖον κύκλῳ, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὅντων ἔθνῶν αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθεροις ὑπῆρχε καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἐβούλετος ἔχειν οἰκείως 5 ἥτε καί τοι γένεται. Εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἐστιν Ἀθηναῖοις ἔχουσι τοσαῦτ' ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας ἔρημον ὅντα συμμάχων, οὐδὲν ἂν ὃν νυνὶ πεποίηκεν ἐπράξεν, οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσατ' ἀν δύναμιν. 'Αλλ' εἶδεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκεῖνος, διτι ταῦτα μέν ἐστιν ἀπαντα τὰ χωρὶς ἀθλα τοῦ πολέμου κείμεν' ἐν μέσωφ, φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.
- 6 Καὶ γάρ τοι ταύτη χρησάμενος τῇ γνώμῃ πάντα κατέστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς ἀν ἐλῶν τις ἔχοι πολέμῳ, τὰ δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος καὶ γάρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἀπαντες, οἵς ἀν δρῶσι παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας, ἀ χρή.

- 7 "Αν τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐθελήστητε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπειδήπερ οὐ πρότερον, καὶ ἐκαστος ὑμῶν, οῦ δεῖ καὶ δύναιτος ἀν παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει, πᾶσαν ἀφεῖς τὴν εἰρωνείαν ἔποιμος πράττειν ὑπάρξῃ, δι μὲν χρήματας ἔχων εἰσφέρειν, δ' ἐν ἡλικίᾳ στρατεύεσθαι — συνελόντι δ' ἀπλῶς, ἀν ὑμῶν αὐτῶν ἐθε-

λήσητε γενέσθαι καὶ παύσησθ' αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἔκαστος ποιήσειν ἐλπίζων, τὸν δὲ πληρίσιον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πρόξειν, καὶ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν κομιεῖσθε, ἐν θεῷ θέλγ. καὶ τὰ κατερραθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε, κάκεινον πιμωρχῆσεσθε.

Μὴ γάρ ὡς θεῷ νομίζετ' ἔκεινοι τὰ παρόντα πεπηγέναι 8 πράγματα' ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἔκεινον καὶ δέδιεν, δῶνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φίλοις, καὶ τῶν πάνυ νῦν δοκούντων οἰκείως ἔχειν· καὶ ἀπανθ', ὅσα περ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ἔνι, ταῦτα καὶ τοῖς μετ' ἔκεινου χρή νομίζειν ἐνεῖναι. Κατέπτηγε μέντοι πάντα ταῦτα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥᾳθυμίαν, ἣν ἀποθέσθαι φημὶ δεῖν τίδη.

Ορᾶτε γάρ, δῶνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οὗ προε- 9 λήγουθεν ἀσελγείας ἀνθρωπος, δεις οὐδ' αἴρεσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ πράττειν ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους, ὡς φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἶός ἐστιν ἔχων, ἢ κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων, ἀλλ' ἀεὶ τι προσπεριβάλλεται καὶ κύκλῳ πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται.

Πότ' οὖν, δῶνδρες Ἀθηναῖοι, πόθ', ἢ χρή, πρόξετε; 10 ἐπειδὰν τί γένηται; 'Ἐπειδὰν νὴ Δὲ' ἀνάγκη τις ἦ. Νῦν δὲ τί χρή τὰ γιγνόμεν' ἡγεῖσθαι; 'Ἐγὼ μὲν γάρ οἶμαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εἶναι. "Η βούλεσθ', εἰπέ μοι, περιύόντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι « λέγεται τι καινόν; » Γένοιτο γάρ ἂν τι καινότερον ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ Ἀθηναίος καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν; « Τέθηγκε Φίλιππος; » « Οὐ μὰ Δὲ', ἀλλ' ἀσθενεῖ ». 11 Τί δ' ὑμῖν διαφέρει; Καὶ γάρ ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἔτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἀνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γάρ οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηρύξηται, ὅσον παρὰ τὴν ὑμετέραν ἀμέλειαν. Καὶ- 12

τοι καὶ τοῦτο· εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν, ἥπερ ᾧ εἰ
βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτ' ἔξεργά-
σαιτο, ἵσθ', ὅτι πλησίον μὲν ὄντες, ἀπασιν ἀν τοῖς πράγμασι
τεταραγμένοις ἐπιστάντες, ὅπως βούλεσθε, διοικήσαισθε,
ώς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δέξα-
σθαι δύναισθι ἓν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς
γνώμαις.

13 ‘Ως μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλοντας ὑπάρ-
χειν ἀπαντας ἑτοίμως, ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμέ-
νων, παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἣν ἀπαλ-
λάξαι ἀν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς οἴομαι, καὶ τὸ πλῆ-
θος ὅσον, καὶ πόρους οὕστινας χρημάτων, καὶ τἄλλ' ὡς ἃν
μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ παρασκευασθῆναι, καὶ δὴ
πειράσομαι λέγειν, δεηθεὶς ὑμῶν, δι ἄνδρες Ἀθηναῖοι, το-
14 σοῦτον. Ἐπειδὰν ἀπαντ' ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προ-
λαμβάνετε· μηδ' ἀν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τινι καὶ νὴν παρασκευὴν
λέγειν, ἀναβάλλειν με τὰ πράγματα· ἡγείσθω. Οὐ γάρ οἱ
«ταχὺ» καὶ «τήμερον» εἰπόντες μάλιστ' εἰς δέον λέγουσιν
(οὐ γάρ ἀν τά γ' ἥδη γεγενημένα τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλῦσαι
15 δυνηθεῖμεν), ἀλλ' ὅς ἀν δείξῃ, τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ καὶ
πόση καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ἔως ἀν ἡ διαλυσώμεθα
πεισθέντες τὸν πόλεμον ἢ περιγενώμεθα τῶν ἐχθρῶν· οὕτω
γάρ· οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἀν κακῶς. Οἶμαι τοίνυν
ἔγώ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων, εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλε-
ται τι· Ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα· ἥδη
τὸν ἔλεγχον δώσει· κριταὶ δι ἡμεῖς ἔσεσθε.

16 Πρῶτον μὲν τούτων, δι ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πεν-
τήκοντα παρασκευάσασθαί φημι δεῖν, εἰτ' αὐτοὺς οὕτω τὰς
γνώμας ἔχειν, ὡς, ἐάν τι δέῃ, πλευστέον εἰς ταῦτας αὐτοῖς
ἐμβᾶσιν. Πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἴππέων ἴππαγω-
17 γοὺς τριήρεις καὶ πλοοῦ ἵκανὰ εὐτρεπίσαι κελεύω. Ταῦτα μὲν

οίμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἔξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ Χερρόνησον καὶ "Ολυμθον καὶ ὅποι βούλεται: δεῖ γάρ ἐκείνῳ τοῦτ' ἐν τῇ γηγένει παραστῆσαι, ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν, ὥσπερ εἰς Εὔβοιαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλίαρτον καὶ τὰ τελευταῖα πρόγην εἰς Πύλας, ἵσως ἂν ὁρμήσαιτε. Οὕτοι 18 παντελῶς, οὐδὲ εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἀν τοῦτο, ὡς ἔγωγέ φημι δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν. ἵν' ἦ διὰ τὸν φόβον, εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὑμᾶς, (εἰσεται γάρ ἀκριβῶς εἰσὶ γάρ, εἰσὶν οἱ πάντ' ἔξαγγέλλοντες ἐκείνῳ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος) ἡσυχίαν ἔχῃ, ἢ παριδῶν ταῦτ' ἀφύλακτος ληφθῆ, μηδενὸς ὅντος ἐμποδῶν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἀν ἐνδῆ καιρόν.

Ταῦτα μέν ἐστιν, ἀ πᾶσι δεδόχθαι φημὶ δεῖν καὶ παρε- 19 σκευάσθαι προσήκειν οἴμαι: πρὸ δὲ τούτων δυναμίν τιν', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημὶ προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἢ συνεχῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκεῖνον ποιήσει. Μή μοι μυρίους μηδὲ δισμυρίους ξένους, μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις, ἀλλ' ἢ τῆς πόλεως ἐσται, κανὸν ὑμεῖς ἔνα κανὸν πλείους κανὸν τὸν δεῖνα κανὸν ὄντινοῦν χειροτονήσητε στρατηγόν, τούτῳ πείσεται καὶ ἀκολουθήσει. Καὶ τροφὴν ταύτη πορίσαι κελεύω.

"Ἐσται δ' αὕτη τίς ἡ δύναμις καὶ πόση, καὶ πόθεν τὴν 20 τροφὴν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ' ἔθελήσει ποιεῖν; Ἐγὼ φράσω, καθ' ἔκαστον τούτων διεξιῶν χωρίς. Ξένους μὲν λέγω — καὶ ὅπως μὴ ποιήσεθ'; δ πολλάκις ὑμᾶς ἔβλαψε· πάντ' ἐλάττω νομίζοντες εἶναι τοῦ δέοντος καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφίσμασιν αἱρούμενοι, ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε· ἀλλὰ τὰ μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προστίθετε, ἀν ἐλάττω φαίνηται. Λέγω δὴ τοὺς πάντας στρατιώτας 21 δισχιλίους, τούτων δ' Ἀθηναίους φημὶ δεῖν εἶναι πεντακοσίους, ἐξ ἣς ἀν τινος ὑμῖν ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῆ, χρόνον

τακτὸν στρατευομένους, μὴ μακρὸν τοῦτον, ἀλλ’ ὅσον ἂν δοκῇ καλῶς ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις τοὺς δ’ ἄλλους ξένους εἶναι κελεύω. Καὶ μετὰ τούτων ἵππεας διακοσίους, καὶ τούτων πεντήκοντ’ Ἀθηναῖους τούλάχιστον, ὥσπερ τοὺς πεζούς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους· καὶ ἵππαγωγοὺς τούτοις.

22 Εἰεν· τί πρὸς τούτοις ἔτι; Ταχείας τριήρεις δέκα· δεῖ γάρ, ἔχοντος ἐκείνου ναυτικόν, καὶ ταχεῖων τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέη. Πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφὴ γενήσεται; Ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δείξω, ἐπειδάν, διότι τηλικαύτην ἀποχρῆν οἴμαι τὴν δύναμιν καὶ πολίτας τοὺς συστρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω.

23 Τοσαύτην μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦτα, δτι οὐκ ἔνι νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἐκείνω παραταξομένην, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην· οὐ τοίνυν ὑπέρογκον αὐτὴν (οὐ γάρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή), οὐδὲ παντελῶς ταπεινὴν εἶναι

24 δεῖ. Πολίτας δὲ παρεῖναι καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, δτι καὶ πρότερόν ποτ’ ἀκούω ἔνεικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἡγεῖτο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἵδ’ ἀκούων, δτι Λακεδαιμονίους παρατατόμενοι μεθ’ ὑμῶν ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ’ ἐκείνων. Ἐξ οὗ δ’ αὐτὰ καθ’ αὐτὰ τὰ ἔνεικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾶ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δὲ ἔχθροί μείζους τοῦ δέοντος γεγόνασι. Καὶ παρακύψαντ’ ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ πανταχοῦ μᾶλλον οὕχεται πλέοντα, δὲ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ, εἰκότως οὐ γάρ ἔστιν ἄρχειν μὴ διδόντα μισθόν.

25 Τί οὖν κελεύω; τὰς προφάσεις ἀφελεῖν καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορίσαντας καὶ στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπτας τῶν στρατηγούμενων παρα-

καταστήσαντας· ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἔσθι, ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν. Εἰ γὰρ ἔροιτό τις ὑμᾶς, « εἰρήνην ἄγετ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ; » « Μὰ Δί' οὐχ ἡμεῖς γε », εἴποιτ' ἀν, « ἀλλὰ Φιλίππω πολεμοῦμεν ». Οὐκ ἔχειροτονεῖτε δ' ἐξ ὑμῶν αὐτῶν 26 δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγοὺς καὶ φυλάρχους καὶ ἵππαρχους δύο ; Τί οὖν οὗτοι ποιοῦσι ; Πλὴν ἐνὸς ἄνδρός, δν ἐκπέμψητ' ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν μετὰ τῶν ιεροποιῶν· ὥσπερ γάρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. Οὐ γάρ ἔχρην, ὃ ἀν- 27 δρες Ἀθηναῖοι, ταξιάρχους παρ' ὑμῶν, ἵππαρχον παρ' ὑμῶν, ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἵν' ἦν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως ἡ δύναμις ; 'Αλλ' εἰς μὲν Λῆμνον τὸν παρ' ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως κτημάτων ἀγωνιζομένων Μενέλαιον ἵππαρχεῖν ; Καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὅφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον, ὅστις δὲν ἦ.

"Ισως δὲ ταῦτα μὲν ὁρθῶς ἡγεῖσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ τῶν 28 χρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτ' ἀκοῦσαι. Τοῦτο δὴ καὶ περαίνω. Χρήματα τοίνυν· ἔστι μὲν ἡ τροφή, σιτηρέσιον μόνον τῇ δυνάμει ταύτη τάλαντ' ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι πρός, δέκα μὲν ναυσὶ ταχείας τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν εἰς τὴν ναῦν μναῖ τοῦ μηνὸς ἐκάστου, στρατιώταις δὲ δισχιλίοις τοσαῦθ' ἔτερα, ἵνα δέκα τοῦ μηνὸς ὁ στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέσιον λαμβάνῃ, τοῖς δ' ἵππεῦσι διακοσίοις οὖσιν, ἐὰν τριάκοντα δραχμὰς ἔκαστος λαμβάνῃ τοῦ μηνός, δώδεκα τάλαντα. Εἰ δέ τις οἴεται μικρὰν ἀφορμὴν 29. εἶναι σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις ὑπάρχειν, οὐκ ὁρθῶς ἔγνωκεν· ἐγὼ γάρ οἶδα σαφῶς, ὅτι, τοῦτ' ἀν γένηται, προσποριεῖ τὰ λοίπ' αὐτὸ τὸ στράτευμ' ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα τῶν 'Ελλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστ' ἔχειν μισθὸν

έντελη. Ἐγὼ συμπλέων ἔθελοντὴς πάσχειν δύτιοῦ ἔτοιμος,
έὰν μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχῃ. Πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν γρημάτων,
ἄ παρ' ὑμῶν κελεύω γενέσθαι, τοῦτ' ἥδη λέξω.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

- 30 “Α μὲν ἡμεῖς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθ’ εὑρεῖν,
ταῦτ’ ἔστιν. Ἐπειδὴν δ’ ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας, ἃν ὑμῖν
ἀρέσκῃ, χειροτονήσετε, ἵνα μὴ μόνον ἐν τοῖς ψηφίσμασι καὶ
ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππω, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις.
- 31 Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ
ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλεύσασθαι, εἰ τὸν τόπον, ὡς ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτ’, ἐνθυμηθείητε, καὶ
λογίσασθ’, δτι τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ
πολλὰ προλαμβάνων διαπράττεται Φίλιππος, καὶ φυλάξας
τοὺς ἐτησίας ἢ τὸν χειμῶν’ ἐπιχειρεῖ, ἥνικ’ ἂν ἡμεῖς μὴ δυ-
32 ναίμεθ’ ἔκεισ’ ἀφικέσθαι. Δεῖ τοίνυν ταῦτ’ ἐνθυμουμένους μὴ
βοηθείας πολεμεῖν, (ύστεροιοῦμεν γάρ ἀπάντων), ἀλλὰ πα-
ρασκευῇ συνεχεῖ καὶ δυνάμει. Ὑπάρχει δ’ ὑμῖν χειμαδίω
μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνων καὶ Θάσω καὶ Σκιάθῳ καὶ
ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ σῖτος
καί, ἀ χρὴ στρατεύματι, πάνθ’ ὑπάρχει· τὴν δ’ ὥραν τοῦ
ἔτους, δτε καὶ πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι ῥάδιον καὶ τὸ τῶν πνευ-
μάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμ-
πορίων στόμασι ῥάδίως ἔσται.
- 33 “Α μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν και-
ρὸν δὲ τούτων κύριος καταστὰς ὑφ’ ὑμῶν βουλεύσεται· ἀ δὲ
ὑπάρξαι δεῖ παρ’ ὑμῶν, ταῦτ’ ἔστιν, ἀ γὰν γέγραφα. “Ἄν
ταῦτ’, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσητε, τὰ χρήματα πρῶτον,
ἀ λέγω, εἴτα καὶ τὰλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας,
τὰς τριήρεις, τοὺς ἴππεας, ἐντελῆ πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ

κατακλείσητ' ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ γιγνόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες, παύσεσθ' ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλέον οὐδὲν ποιοῦντες. Καὶ ἔτι πρὸς 34 τούτῳ πρῶτον μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πόρων ἀφαιρήσεσθε. "Εστι δ' οὗτος τίς; Ἀπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλέοντας τὴν θάλατταν.

"Ἐπειτα τί πρὸς τούτῳ; Τοῦ πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενήσεσθε, οὐχ ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς Λῆμνον καὶ "Ιμβρον ἐμβαλὼν αἰχμαλώτους πολίτας ὑμετέρους ὥχετ' ἔχων, πρὸς τῷ Γεραιστῷ τὰ πλοῖα συλλαβὼν ἀμύθητα χρήματ' ἔξέλεξε, τὰ τελευταῖς εἰς Μαραθῶν' ἀπέβη καὶ τὴν ιερὸν ἀπὸ τῆς χώρας ὥχετ' ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ' οὔτε ταῦτα δύνασθε κωλύειν οὔτ' εἰς τοὺς χρόνους, οὓς ἂν προθῆσθε, βοηθεῖν.

Καίτοι τί δήποτ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τὴν μὲν 35 τῶν Παναθηναίων ἑορτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων ἀεὶ τοῦ καθήκοντος χρόνου γίγνεσθαι, ὃν τε δεινοὶ λάχωσιν ὃν τ' ἴδιωται οἱ τούτων ἑκατέρων ἐπιμελούμενοι, εἰς ἀ τοσαῦτ' ἀναλίσκεται χρήματα, ὅσ' οὐδὲν εἰς ἕνα τῶν ἀποστόλων, καὶ τοσοῦτον ὅχλον καὶ παρασκευήν, ὅσην οὐκ οἶδ' εἴ τι τῶν ἀπάντων ἔχει, τοὺς δ' ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Ποτείδαιαν; "Οτι ἐκεῖνα μὲν ἄπαντα νόμῳ τέτακται, καὶ πρό- 36 οιδεν ἔκαστος ὑμῶν ἐκ πολλοῦ, τίς χορηγὸς ἢ γυμνασίαρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τοῦ καὶ τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδὲν ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται· ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ ἀτακτα, ἀδιόρθωτα, ἀόρισθ' ἄπαντα.

Τοιγαροῦν ἀμ' ἀκηκόαμέν τι καὶ τριηράρχους καθί-

σταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, εἰτ' αὐτοὺς πάλιν,
 37 εἰτ' ἀντεμβιβάζειν· εἰτ' ἐν ὅσῳ ταῦτα μέλλεται, προαπόλωλε τὸ ἐφ' δ ἀν ἐκπλέωμεν· τὸν γάρ τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων οὐ μένουσι καὶροὶ τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ εἰρωνείαν. "Ἄς δὲ τὸν μεταξὺ χρόνον δυνάμεις οἰόμεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν, οὐδὲν οἶλι τ' οὖσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἔξελέγχονται.
 'Ο δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστέλλειν Εὔβοεῦσιν ἥδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

38 Τούτων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγγνωσμένων ἀληθῆ μὲν ἔστι τὰ πολλά, ὡς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἵσως οὐχ ἔδει ἀκούειν. 'Αλλ' εὶ μέν, ὃσ' ἀν τις ὑπερβῆ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις, ἀν ἦ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημίᾳ γίγνεται, αἰσχρόν ἔστι φενακίζειν ἑαυτοὺς καὶ ἀπαντ' ἀναβαλλομένους, ἀ ἀν ἦ δυσχερῆ, πάντων ὑστερεῖν τῶν
 39 ἔργων, καὶ μηδὲ τοῦτο δύνασθαι μαθεῖν, ὅτι δεῖ τοὺς ὁρθῶς πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἰναι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ τῶν στρατευμάτων ἀξιώσειέ τις ἀν τὸν στρατηγὸν ἡγεῖσθαι, οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους, ἵν', ἀν ἐκείνοις δοκῇ, ταῦτα πράττηται καὶ μὴ τὰ συμβάντ' ἀναγκάζωνται διώκειν.

40 'Τμεῖς δ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλείστην δύναμιν ἀπάντων ἔχοντες, τριήρεις, ὄπλιτας, ἵππεας, χρημάτων πρόσοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτ' εἰς

δέον τι κέχρησθε, ούδεν δ' ἀπολείπετε, ὥσπερ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖν Φιλίππω. Καὶ γάρ ἐκείνων ὁ πληγεὶς ἀεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται, καὶ ἑτέρωσε πατάξῃς, ἐκεῖσ' εἰσὶν αἱ χεῖρες· προβάλλεσθαι δ' ἡ βλέπειν ἐναντίον οὔτ' οὐδενὶ οὔτ' ἐθέλει. Καὶ ὑμεῖς, ἂν ἐν Χερρονήσῳ πύθησθε Φίλιπ- 41 πον, ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε, ἂν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε, ἂν ἄλλοθι που, συμπαραθεῖτ' ἄνω κάτω, καὶ στρατηγεῖσθ' ὑπ' ἐκείνου, βεβούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοὶ συμφέρον περὶ τοῦ πολέμου, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾶτ' οὐδέν, πρὶν ἢ γεγενημένον ἡ γιγνόμενόν τι πύθησθε. Ταῦτα δ' ἵσως πρότερον μὲν ἐνην· νῦν δ' ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν, ὥστ' οὐκέτ' ἐκχωρεῖ.

Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γιγνομέ- 42 νοις ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυνόμενος τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππω. Εἰ γάρ ἔχων, ἀ κατέστραπται καὶ προείληφεν, ἡσυχίαν ἔχειν ἥθελε καὶ μηδὲν ἐπραττεν ἔτι, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἀν μοι δοκεῖ, ἐξ ὅν αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἰσχιστ' ὀφληκότες ἀν ἥμεν δημοσίᾳ· νῦν δ' ἐπιχειρῶν ἀεὶ τινι καὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος ἵσως ἀν ἐκαλέσαιθ' ὑμᾶς, εἴπερ μὴ παντάπασιν ἀπεγνώκατε.

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μήτ' ἐνθυμεῖται μήτ' 43 ὀργίζεται, ὁρῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον, τὴν δὲ τελευτὴν οὖσαν ἥδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου. Ἀλλὰ μὴν ὅτι γ' οὐ στήσεται, δῆλον, εἰ μή τις κωλύσει. Εἴτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ τριήρεις κενάς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἀν ἀποστείλητε, πάντ' ἔχειν οἰεσθε καλῶς; Οὐκ ἐμβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι στρατιωτῶν 44 οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον; οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσόμεθα; « Ποῖ οὖν προσορμιούμεθα; » ἥρετό τις. Εὑρήσει τὰ σαθρά, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἐκείνου πραγμάτων αὐτὸς

ό πόλεμος, ἐν ἐπιχειρῶμεν· ἐν μέντοι καθώμεθ' οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτ' οὐδὲν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων.

45 Οποι μὲν γάρ ἂν, οἷμαι, μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῇ, καὶ μὴ πᾶσα, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὔμενές καὶ τὸ τῆς τύχης συναγωνίζεται· ὅποι δ' ἐν στρατηγὸν καὶ φήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας ἐκπέμψητε, οὐδὲν ὑμῖν τῶν δεόντων γίγνεται, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχθροὶ καταγελῶσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους.

46 Οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἐν' ἄνδρα δυνηθῆναι ποτε ταῦθ' ὑμῖν πρᾶξαι πάνθ', ὅσα βούλεσθε· ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι καὶ τὸν δεῖν' αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖν' ἔστιν, τὰ δὲ πράγματ' ἐκ τούτων ἀπόλωλεν. "Οταν γάρ ἡγῆται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὃν ἐκεῖνος πράξῃ πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ὁρδίως ἐνθάδ' ὀστιν, ὑμεῖς δ', ἐξ ὃν ἀν ἀκούσηθ', ὅ τι ἐν τύχητε ψηφίζησθε, τί καὶ γρὴ προσδοκᾶν;

47 Πῶς οὖν ταῦτα παύσεται; "Οταν ὑμεῖς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς ἀποδείξητε στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν στρατηγουμένων καὶ δικαστὰς οἴκαδ' ἐλθόντας τῶν εὐθυνῶν, ὥστε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς τὰ ὑμέτερον αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ παρόντας ὁρᾶν. Νῦν δ' εἰς τοῦθ' ἥκει τὰ πράγματα αἰσχύνης, ὥστε τῶν στρατηγῶν ἔκαστος δίς καὶ τρίς κρίνεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου, πρὸς δὲ τοὺς ἔχθρούς οὐδεὶς οὐδὲ ἄπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραποδιστῶν καὶ λωποδυτῶν θάνατον μᾶλλον αἱροῦνται τοῦ προσήκοντος· κακούργου μὲν γάρ ἔστι κριθέντ' ἀποθνεῖν, στρατηγοῦ δὲ μαχόμενον τοῖς πολεμίοις.

48 'Ημῶν δ' οἱ μὲν περιύοντες μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φύλιππον πράττειν τὴν Θηβαίων κατάλυσιν καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν, οἱ δ' ὡς πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα, οἱ δὲ ἐν Ἰλλυριοῖς πόλεις τειχίζειν, οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἔκα-

στος περιερχόμεθα. 'Εγώ δ' οἶμαι μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 49
νὴ τοὺς θεούς ἐκεῖνον μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμένων
καὶ πολλὰ τοιαῦτ' ὀνειροπολεῖν ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν τ' ἐρημίαν
τῶν κωλυσόντων δρῶντα καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπηρμένον,
οὐ μέντοι γε μὰ Δί' οὕτω προαιρεῖσθαι πράττειν, ὥστε τοὺς
ἀνοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέναι, τί μέλλει ποιεῖν ἐκεῖνος·
ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες.

'Αλλ' ἀν ἀφέντες ταῦτ' ἐκεῖν' εἰδῶμεν, ὅτι ἐχθρὸς ἄν- 50
θρωπος καὶ τὰ ἡμέτερ' ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ χρόνον πολὺν
ὑβρικε, καὶ ἀπανθ', ὅσα πώποτ' ἡλπίσαμέν τινα πράξειν ὑπὲρ
ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὔρηται, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν ἐστί,
καὶ μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖν πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἵσως ἀναγ-
κασθησόμεθα τοῦτο ποιεῖν, ἀν ταῦτ' εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντ'
ἐσόμεθ' ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι· οὐ
γάρ, ἀττα ποτ' ἔσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι φαῦλα, ἀν μὴ προσ-
έχητε τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητε, εὖ εἰδέναι.

'Εγὼ μὲν οὖν οὗτ' ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἴλόμην 51
λέγειν, ὅ τι ἀν μὴ καὶ συνοίσειν πεπεισμένος ὁ, νῦν θ', ἀ
γιγνώσκω, πάνθ' ἀπλῶς, οὐδὲν ὑποστειλάμενος, πεπαρρη-
σίασμαι. 'Εβουλόμην δ' ἄν, ὥσπερ ὅτι ὑμῖν συμφέρει τὰ βέλ-
τιστ' ἀκούειν οἴδα, οὕτως εἰδέναι συνοίσον καὶ τῷ τὰ βέλ-
τιστ' εἰπόντι· πολλῷ γάρ ἀν ἥδιον εἶχον. Νῦν δ' ἐπ' ἀδήλοις
οὖσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ
συνοίσειν ὑμῖν, ἀν πράξητε, ταῦτα πεπεῖσθαι λέγειν αἴρο-
μαι. Νικώη δ' ὅ τι πᾶσι μέλλει συνοίσειν.

VI. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β

Εἰσαγωγή. Ἡ ύπὸ τοῦ Φιλίππου τὸ 348 ἄλωσις τῆς Ὀλύνθου καὶ τῶν Χαλκιδικῶν πόλεων ἐπροκάλεσε τοσαύτην ἀγανάκτησιν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδίως εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡστε ἥρχισαν νὰ καταβάλλωνται προσπάθειαι ἐξ Ἀθηνᾶν, δπως αἱ ἐλληνικαὶ δυνάμεις σινασπισθοῦν πρὸς κοινὴν καταπολέμησιν τοῦ Φιλίππου. Ἀλλ' αἱ προσπάθειαι αὗται ἀπέβησαν μάταιαι· οἱ εἰς πλείστας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἀποσταλέντες πρέσβεις, δπως παρακινήσονταν αὐτὰς εἰς κοινὴν μετὰ τῶν Ἀθηνῶν σύμπραξιν κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας ἄπρακτοι. Τότε μετεβλήθησαν καὶ αἱ διαθέσεις τῶν Ἀθηναίων οἵτοι, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὴν ἀδιαφορίαν ταύτην τῶν ἐλληνικῶν πόλεων, ἥσαν δὲ τελείως ἐξηντλημένοι ἐκ τοῦ πολέμου πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀπεφάσισαν νὰ συνάφουν εἰρήνην μετ' αὐτῷ. Ἡ εἰρήνη αὕτη, ή δποίᾳ ἀπὸ τοῦ Φιλοκράτους ἐκλήθη Φιλοκράτειος, ἐγένετο τὸ 346.

Ο Φίλιππος καὶ μετὰ τὴν Φιλοκράτειον εἰρήνην οὐδόλως ἡσύχασεν, ἀλλ' ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σχεδίων τοῦ διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Οὕτω τὸ 344 π.Χ., ἀφοῦ ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ κατέβαλεν ἐν αὐτῇ πᾶσαν ἀντίδρασιν, ἐζήτησε νὰ ἐπέμβῃ ἐν Πελοποννήσῳ, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπὸ τὸ ἐξῆς γεγονός: Οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Φωκικοῦ πολέμου ἐπεδίωξαν καὶ πάλιν νὰ γίνονται κύριοι τῆς Πελοποννήσου, οἱ δ' Ἀργεῖοι καὶ οἱ Μεσσηνοί πιεζόμενοι ὑπὸ τούτων ἐστράφησαν πρὸς τὸν Φίλιππον ζητοῦντες τὴν βοήθειαν αὐτῷ. Ο Φίλιππος, θεωρήσας κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν, προθύμως ἐδέχθη νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους· δθεν διατάσσει τοὺς Λακεδαιμονίους ν' ἀφήσουν τὴν Μεσσηνήν αὐτόρομον, ἀποστέλλει χορήματα καὶ μισθοφόρους εἰς τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους καὶ ὑπόσχεται, δτι μετ' δλίγον θὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ στρατοῦ.

Οἱ Ἀθηναῖοι μαθόντες τὰς τοιαύτας ἐνεργείας τοῦ Φιλίππου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ θέλοντες νὰ ματαιώσονταν αὐτὰς ἀποστέλλονταν κατὰ πρότασιν τοῦ Δημοσθένους πρέσβεις εἰς τὰς πελοποννησιακὰς πόλεις· ἀρχηγὸς δὲ τῆς πρεσβείας ἦτο αὐτὸς ὁ Δημοσθένης. Οὕτος ἥγωντασθη

νὰ παραστήσῃ εἰς τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους τὴν δολίαν πολιτικὴν τοῦ Φιλίππου καὶ προσεπάθησε ν' ἀποτρέψῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς μετ' αὐτοῦ συμμαχίας. Οἱ λόγοι τοῦ ρήτορος ἐνεποίησαν μεγίστην αἰσθησιν, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ὑπῆρξεν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ. Οἱ Μεσσηνῖοι καὶ οἱ Ἀργεῖοι, φροντίζοντες διὰ τὰ ἴδικά των μόνον συμφέροντα καὶ δχι διὰ τὰ κοινὰ δῆμος τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἔπανσαν νὰ πιστεύονταν εἰς τὴν φιλίαν καὶ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Φιλίππου.

"Ο Φίλιππος δργισθεὶς διὰ τὰς ἐνεργείας αὐτὰς τῶν Ἀθηναίων ἐν Πελοποννήσῳ, καθὼς καὶ διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ ἐκτοξευομένας καθ' ἐκάστην ἀπὸ τοῦ ἀθηναϊκοῦ βήματος κατηγορίας τῶν ορητόρων, στέλλει πρέσβεις εἰς Ἀθήνας παραπονούμενος, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι κατηγοροῦν αὐτὸν εἰς τοὺς Ἑλληνας, ὅτι δὲν ἔξετέλεσε τὰς ὑποσχέσεις, αἱ δόποιαι ἐδόθησαν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης. Συγχρόνως μετὰ τῶν Μακεδόνων πρέσβεων καταφθάνονταν εἰς Ἀθήνας καὶ πρέσβεις τῶν Μεσσηνίων καὶ Ἀργείων παραπονούμενοι, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι προστατεύοντες τοὺς Σπαρτιάτας παρακαλώνονταν τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἄγωνας τῶν ἐχθρῶν τῆς Σπάρτης.

Τότε συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα συσκεφθοῦν περὶ τῆς ἀποκρίσεως, ἡ δόποια πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πρέσβεις. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτη λαμβάνει τὸν λόγον δ. Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Φιλιππικὸν (τὸ 344), ἐν τῷ δοποὶ ὑποδεικνύει τίνα ἀπόκρισιν διφείλονταν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τοὺς πρέσβεις.

"Οταν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίγνωνται περὶ ὧν Φί- 1 λιππος πράττει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην, ἀεὶ τοὺς ὑπὲρ ἥμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους ὅρῶ φαινομένους, καὶ λέγειν μὲν ἄπαντας ἀεὶ τὰ δέοντα δοκοῦντας τοὺς κατηγοροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον δ' οὐδέν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τῶν δεόντων, οὐδ' ὧν ἐνεκα ταῦτ' ἀκούειν ἄξιον. Ἄλλ' 2 εἰς τοῦτ' ἥδη προηγμένα τυγχάνει πάντα τὰ πράγματα τῇ πόλει, ὡσθ', ὅσω τις ἀν μᾶλλον καὶ φανερώτερον ἔξελέγχη Φίλιππον καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην παραβαίνοντα καὶ πᾶσι τοῖς "Ελλησιν ἐπιβουλεύοντα, τοσούτῳ τὸ τί χρὴ ποιεῖν συμβουλεῦσαι χαλεπώτερον εἴναι.

- 3 Αἴτιον δὲ τούτων, ὅτι, πάντας, ὡς ἄνδρες· Ἀθηναῖοι, τοὺς πλεονεκτεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξεσιν οὐχὶ λόγοις δέον, πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες τούτων μὲν ἀφέσταιμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν, τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες, οἷα ποιεῖ δέ, ὡς δεινὰ καὶ χαλεπὰ καὶ τοιαῦτα διεξερχόμεθα· ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ὡς μὲν ἀν εἴποιτε δικαίους λόγους καὶ λέγοντος ἄλλου συνείητε, ἀμεινον Φιλίππου παρεσκεύασθε, ὡς δὲ κωλύσαιτ' ἀν ἐκεῖνον πράττειν ταῦτ', ἐφ' ᾧ ἐστι νῦν, παντελῶς ἀργῶς ἔχετε. Συμβάίνει δὴ πρᾶγμα ἀναγκαῖον, οἷμαι, καὶ ἵσως εἰκός· ἐν οἷς ἐκάτεροι διατρίβετε καὶ περὶ ἀ σπουδάζετε, ταῦτ' ἀμεινον ἐκατέροις ἔχει, ἐκείνω μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι.
- 4 5 Εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιότερ' ὑμῖν ἔξαρκεῖ, ῥάδιον, καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δ', ὅπως τὰ παρόντ' ἐπανορθωθήσεται, δεῖ σκοπεῖν, καὶ μὴ προελθόντ' ἔτι πορρωτέρω λήσει πάνθ' ὑμᾶς, μηδ' ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως, πρὸς ἣν οὐδὲ ἀντῆραι δυνησόμεθα, οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος, ὅσπερ πρότερον, τοῦ βουλεύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἀπασι καὶ τοῖς ἀκούοντιν ὑμῖν τὰ βέλτιστα καὶ τὰ σώσοντα τῶν ῥάστων καὶ τῶν ἡδίστων προαιρετέον.
- 6 6 Πρῶτον μέν, εἰ τις, ὡς ἄνδρες· Ἀθηναῖοι, θαρρεῖ, δρῶν ἡλίκος ἥδη καὶ ὅσων κύριος ἐστι Φίλιππος, καὶ μηδέν' οἴεται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει μηδ' ἐφ' ὑμᾶς πάντα παρασκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ δεηθῆναι πάντων ὅμοίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογισμούς ἀκοῦσαι μου διὰ βραχέων, δι' οὓς τάναντί ἐμοὶ παρέστηκε προσδοκῶν καὶ δι' ᾧ ἔχθρὸν ἡγούμαι Φίλιππον, ἵν', ἐὰν μὲν ἐγὼ δοκῶ βέλτιον προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, ἀν δ' οἱ θαρροῦντες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τούτοις προσθῆσθε.
- 7 7 'Εγὼ τοίνυν, ὡς ἄνδρες· Ἀθηναῖοι, λογίζομαι· τίνων δὲ Φίλιππος κύριος πρῶτον μετὰ τὴν εἰρήνην κατέστη; Πυλῶν

καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων. Τί οὖν ; πῶς τούτοις ἔχρησατο ; "Α Θηβαίοις συμφέρει καὶ οὐχ ἀ τῇ πόλει, πράττειν προεῖλετο. Τί δήποτε ; "Οτι πρὸς πλεονεξίαν, οἷμαι, καὶ τὸ πάνθ' ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς ἔξετάζων, καὶ οὐχὶ πρὸς εἰρήνην οὔδ' ἡσυχίαν οὔδὲ δίκαιον οὔδέν, εἴδε τοῦτ' 8 ὁρθῶς, ὅτι τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ ποιῆσι τοῖς ἡμετέροις οὔδὲν ἂν ἐνδείξαιτο τοσοῦτον οὔδὲ ποιήσειν, ὑφ' οὗ πεισθέντες ὑμεῖς τῇς ἴδιας ἔνεκ' ὠφελείας τῶν ἄλλων τινὰς 'Ελλήνων ἔκεινω πρόσοισθε, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου λόγον ποιούμενοι, καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες, καὶ πάνθ', ἀ προσήκει, προορώμενοι, ὅμοίως ἐναντιώσεσθε, ἀν τι τοιοῦτον ἐπιχειρῆ πράττειν, ὥσπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε.

Τοὺς δὲ Θηβαίους ἡγεῖτο, ὅπερ συνέβη, ἀντὶ τῶν ἔαυ- 9 τοῖς γιγνομένων τὰ λοίπ' ἔάσειν, ὅπως βούλεται, πράττειν ἔαυτόν, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιπράξειν καὶ διακωλύσειν, ἀλλὰ καὶ συστρατεύσειν, ἂν αὐτοὺς κελεύῃ. Καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀργείους ταῦθ' ὑπειληφώς εῦ ποιεῖ. "Ο καὶ μέγι- 10 στόν ἔστι καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι· κέκρισθε γάρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνοι τῶν πάντων μηδενὸς ἂν κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν 'Ελλήνων προέσθαι, μηδ' ἀνταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μηδ' ὠφελείας τὴν εἰς τοὺς 'Ελληνας εύνοιαν.

Καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν οὕτως ὑπείληφε καὶ κατ' Ἀργείων καὶ Θηβαίων ὡς ἑτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ παρόνθ' ὁρῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. Εύρισκει 11 γάρ, οἷμαι, καὶ ἀκούει τοὺς μὲν ὑμετέρους προγόνους, ἔξδυ αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν 'Ελλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους τὸν λόγον τοῦτον, ἥνικ' ἥλθεν 'Αλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος περὶ τούτων κῆρυξ, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν ἐκλιπεῖν προελομένους καὶ παθεῖν ὅτιοῦν

ύπομειναντας, και μετὰ ταῦτα πράξαντας ταῦθ', ἀ πάντες ἀεὶ γλίχονται λέγειν, ἀξίως δ' οὐδεὶς εἰπεῖν δεδύνηται, (διόπερ κάγὼ παραλείψω, δικαίως· ἔστι γάρ μείζω τάκενων ἔργα, ή ως τῷ λόγῳ τις ἀν εἴποι), τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας.

12 Οἶδεν οὖν ἀμφοτέρους ἴδιᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ, ὅ τι συνοίσει κοινῇ τοῖς "Ελλησι, σκεψομένους. 'Ηγεῖτ' οὖν, εἰ μὲν ὑμᾶς ἔλοιτο, φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἱρήσεσθαι, εἰ δ' ἐκείνοις προσθεῖτο, συνεργοὺς ἔξειν τῆς αὐτοῦ πλεονεξίας. Διὰ ταῦτ' ἐκείνους ἀνθ' ὑμῶν καὶ τότε καὶ νῦν αἱρεῖται. Οὐ γάρ δὴ τριήρεις γ' ὁρᾶ πλείους αὐτοῖς η̄ ὑμῖν οὔσας· οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τιν' ἀρχὴν εύρηκε, τῆς δ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν· οὐδὲ ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν.

13 «'Αλλὰ νὴ Δί',», εἴποι τις ἀν ως πάντα ταῦτ' εἰδώς, «οὐ πλεονεξίας ἔνεκεν οὐδ' ὃν ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ' ἐπράξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιότερα τοὺς Θηβαίους η̄ ὑμᾶς ἀξιοῦν». 'Αλλὰ τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ νῦν εἰπεῖν· ὁ γάρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίους ἀφιέναι κελεύων, πῶς ἄν, 'Ορχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίους παραδούς, τῷ δίκαια νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιηκέναι σκήψαιτο ;

14 «'Αλλ' ἐβιάσθη νὴ Δία» (τοῦτο γάρ ἐσθ' ὑπόλοιπον) «καὶ παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἵππέων καὶ τῶν Θηβαίων ὄπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθείς, συνεχώρησε ταῦτα ». Καλῶς. Οὐκοῦν φασὶ μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν, καὶ λογοποιοῦσι περιιόντες τινές, ως 'Ελάτειαν τειχιεῖ.

15 Ο δὲ ταῦτα μὲν μέλλει καὶ μελλήσει γε, ως ἐγὼ κρίνω, τοῖς Μεσσηνίοις δὲ καὶ τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους συλλαμβάνειν οὐ μέλλει, ἀλλὰ καὶ ξένους εἰσπέμπει καὶ χρή-

ματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτός ἐστι προσδόκιμος. Τοὺς μὲν διντας ἔχθρους Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ, οὓς δ' ἀπώλεσεν αὐτὸς πρότερον Φωκέας νῦν σώζει; Καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύσειεν; Ἐγὼ μὲν γάρ οὐκ ἂν¹⁶ ἡγοῦμαι Φιλίππον, οὗτ', εἰ τὰ πρῶτα βιασθεὶς ἄκων ἐπράξεν, οὗτ' ἄν, εἰ νῦν ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων ἔχθροῖς συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι, ἀλλ', ἀφ' ὃν νῦν ποιεῖ, κάκεῖν' ἐκ προαιρέσεως δῆλός ἐστι ποιήσας, ἐκ πάντων δ', ἄν τις δρθῶς θεωρῇ, πάνθ', ἀ πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως συντάττων.

Καὶ τοῦτ' ἔξ ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ νῦν γε δὴ συμβαίνει. Λογίζεσθε γάρ. "Αρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους ὑπείληφεν ὑμᾶς. Ἀδικεῖ πολὺν ἥδη χρόνον, καὶ τοῦτ' αὐτὸς ἀριστα σύνοιδεν αὐτῷ· οἶς γάρ οὖσιν ὑμετέροις ἔχει, τούτοις πάντα τἄλλ' ἀσφαλῶς κέκτηται· εἰ γάρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο, οὐδ' ἄν οἴκοι μένειν βεβαίως ἥγειτο. Ἀμφότερ' οὖν οἴδε, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβου-¹⁸ λεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους· εῦ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων δικαίως αὐτὸν μισεῖν νομίζει, καὶ παρώξυνται, πείσεσθαί τι προσδοκῶν, ἢν καιρὸν λάβητε, ἢν μὴ φθάσῃ ποιήσας πρότερος. Διὰ ταῦτ' ἐγρήγορεν, ἐφέστηκεν, ἐπὶ τῇ πόλε-¹⁹ λει θεραπεύει τινάς, Θηβαίους καὶ Πελοπονησίων τοὺς ταύτα βουλομένους τούτοις, οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντ' ἀγαπήσειν οἴεται, διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων τῶν μετὰ ταῦτ' οὐδὲν προόψεσθαι.

Καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετρίως ἐναργῆ παραδείγματ' ἔστιν ἰδεῖν, ἢ καὶ πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς Ἀργείους ἔμοιγ' εἰπεῖν συνέβη, βέλτιον δ' ἵσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔστιν εἰρῆσθαι.

«Πῶς γάρ οἴεσθ';», ἔφην, «ὅτι ἀνδρες Μεσσήνιοι, δυσ-²⁰ χερῶς ἀκούειν Ὀλυμφίους, εἰ τίς τι λέγοι κατὰ Φιλίππου

κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, δτ' Ἀνθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς ἀφίει, οὖ πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποιοῦντο, Ποτείδαιαν δ' ἐδίδου τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐκβάλλων, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνήρητο, τὴν γάρ την δ' ἐκείνοις ἐδεδώκει καρποῦσθαι; ἄρα προσδοκῶν αὐτοὺς τοι-
21 αῦτα πείσεσθαι, ἢ λέγοντος ἀν τινος πιστεῦσαι οἰεσθε; 'Αλλ' ὅμως», ἔφην ἐγώ, « μικρὸν χρόνον τὴν ἀλλοτρίαν καρπωσά- μενοι πολὺν τῶν αὐτῶν ὑπ' ἐκείνου στέρονται, αἰσχρῶς ἐκ- πεσόντες, οὐ κρατηθέντες μόνον, ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες οὐ γάρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὗται λίγαν δύμιλίαι.

22 »Τί δ' οἱ Θετταλοί; δρ' οἰεσθ'», ἔφην, « δτ' αὐτοῖς τοὺς τυράννους ἐξέβαλλε καὶ πάλιν Νίκαιαν καὶ Μαγνησίαν ἐδίδου, προσδοκῶν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκαδαρχίαν ἐσεσθαι παρ' αὐτοῖς; ἢ τὸν τὴν πυλαίαν ἀποδόντα, τοῦτον τὰς ιδίας αὐτῶν προσόδους παραιρήσεσθαι; Οὐκ ἔστι ταῦτα. 'Αλλὰ μὴν γέγονε ταῦτα καὶ πᾶσιν ἔστιν εἰδέναι.

23 »Τυμεῖς δέ», ἔφην ἐγώ, « διδόντα μὲν καὶ ὑπισχνούμε- νον θεωρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δέ ήδη καὶ παρακεκρου- μένον ἀπεύχεσθ', εἰ σωφρονεῖτ', ίδειν. "Εστι τοίνυν νὴ Δί"», ἔφην ἐγώ, « παντοδαπὰ εὑρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν, οἷον γαρανώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι καὶ 24 τᾶλλοι, δσα τοιαῦτα. Καὶ ταῦτα μέν ἔστιν ἀπαντα χειροποίητα καὶ δαπάνης προσδεῖται· ἐν δέ τι κοινὸν ἡ φύσις τῶν εῦ φρο- νούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται φυλακῆριον, δ πᾶσι μέν ἔστ' ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς 25 τυράννους. Τί οὖν ἔστι τοῦτο; 'Απιστία. Ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε· ἀν ταύτην σφέζητε, οὐδὲν μὴ δεινὸν πά- θητε. Τί ζητεῖτε; » ἔφην. « 'Ελευθερίαν. Εἰτ' οὐχ ὄρατε Φί- λιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτη καὶ τὰς προσγγορίας ἔχοντα: βασιλεὺς γάρ καὶ τύραννος ἀπας ἔχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις

έναντίος. Οὐ φυλάξεσθ', ὅπως », ἔφη, « μὴ πολέμου ζητοῦντες ἀπαλλαγῆναι δεσπότην εὑρητε; »

Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ θορυβοῦντες, ὡς διθῶς 26 λέγεται, καὶ πολλοὺς ἑτέρους λόγους παρὰ τῶν πρέσβεων καὶ παρόντος ἐμοῦ καὶ πάλιν ὑστερον, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν μᾶλλον ἀποσχήσονται τῆς Φίλιππου φιλίας οὐδὲ τὸν ἐπαγγέλλεται. Καὶ οὐ τοῦτο ἔστιν ἀτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων τινὲς παρ' ἀ τῷ λογισμῷ βέλτισθ' ὅρῶσι τι πράξουσιν, ἀλλ' 27 ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ καὶ τῶν λεγόντων ἀκούοντες ἥμῶν, ὡς ἐπιβουλεύεσθε, ὡς περιστοιχίεσθε, ἐκ τοῦ μηδὲν ἥδη ποιεῖν λήσθ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, πάκιθ' ὑπομείναντες· οὕτως ἡ παραυτίχ' ἥδουν καὶ ῥαστώνη μετίζον ἴσχύει τοῦ ποθ' ὑστερον συνοίσειν μέλλοντος.

Περὶ μὲν δὴ τῶν ὑμῶν πρακτέων καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ὅ- 28 στερον βουλεύεσθε, ἀν σωφρονῆτε· ἀ δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντα ἀν εἴητε ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἥδη λέξω.

Τίνας δίκαιιον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπείσθητε ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, καλεῖν· οὕτε γάρ αὐτὸς ἀν ποθ' ὑπέμεινα πρεσβεύειν, 29 οὔτ' ἀν ὑμεῖς οἴδετε ἐπαύσασθε πολεμοῦντες, εἰ τοιαῦτα πράξειν τυχόντα εἰρήνης Φίλιππον ὕεσθε· ἀλλ' ἦν πολὺ τούτων ἀφεστηκότα τὰ τότε λεγόμενα.

Καὶ πάλιν γ' ἑτέρους καλεῖν. Τίνας; τούς, ὅτε ἐγὼ γεγονίας ἥδη τῆς εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὑστέρας ἥκων πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὄρκους, αἰσθόμενος φενακιζομένην τὴν πόλιν, προύλεγον καὶ διεμαρτυρόμην καὶ οὐκ εἴων προέσθαι Πύλας οὐδὲ Φωκέας, λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν ὑδωρ πίνων εἰκότως 30 δύστροπος καὶ δύσκολός εἰμί τις ἄνθρωπος, Φίλιππος δ', ἀπερ εὔξαισθ' ἀν ὑμεῖς, ἐὰν παρέλθῃ, πράξει, καὶ Θεσπιάς μὲν καὶ Ηλαταιάς τειχιεῖ, Θηβαίους δὲ παύσει τῆς ὑβρεως, Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει, Εύβοιαν δὲ καὶ

τὸν Ὀρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γὰρ
ἄπαντ' ἐπὶ τοῦ βήματος ἐνταῦθα μνημονεύετ' οἴδη ὅτι ῥη-
θέντα, καίπερ ὄντες οὐ δεινοὶ τοὺς ἀδικοῦντας μεμνῆσθαι.

31 Καὶ τὸ πάντων αἰσχυστὸν, καὶ τοῖς ἔκγόνοις πρὸς τὰς ἐλπί-
δας τὴν αὐτὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην ἐψηφίσασθε· οὕτω τελέως
ὑπήχθητε.

Τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν φημὶ δεῖν τούτους;

'Εγὼ νὴ τοὺς θεοὺς τάληθῇ μετὰ παρρησίας ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς
32 καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. Οὐχὶ ἵν' εἰς λοιδορίαν ἐμπεσὼν ἐμαυτῷ
μὲν ἐξ ἴσου λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω, τοῖς δὲ ἐμοὶ προσκρού-
σασιν ἐξ ἀρχῆς καὶ νῦν παράσχω πρόφασιν τοῦ πάλιν τι λα-
βεῖν παρὰ Φιλίππου, οὐδὲ ἵν' ὡς ἄλλως ἀδολεσχῶ· ἀλλ' οἴο-
μαί ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν, ἢ Φιλίππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ
33 νυνὶ· τὸ γὰρ πρᾶγμα ὁρῶ προβαῖνον, καὶ οὐχὶ βουλούμην μὲν
ἀν εἰκάζειν ὁρθῶς, φοβοῦμαι δέ, μὴ λίαν ἐγγὺς ἢ τοῦτο ἥδη.

"Οταν οὖν μηκέθ' ὑμῖν ἀμελεῖν ἔξουσία γίγνηται τῶν συμ-
βαινόντων, μηδὲ ἀκούηθ', ὅτι ταῦτα ἐφ' ὑμᾶς ἐστιν, ἐμοῦ
μηδὲ τοῦ δεῖνος, ἀλλ' αὐτοὶ πάντες ὁρᾶτε καὶ εὖ εἰδῆτε, ὁρ-
34 γίλους καὶ τραχεῖς ὑμᾶς ἔσεσθαι νομίζω. Φοβοῦμαι δή, μὴ
τῶν πρέσβεων σεσιωπηκότων, ἐφ' οὓς αὐτοῖς συνίσασι δεδω-
ροδοκηκότες, τοῖς ἐπανορθοῦν τι πειρωμένοις τῶν διὰ τού-
τους ἀπολωλότων τῇ παρ' ὑμῶν ὁργῇ περιπεσεῖν συμβῇ· ὁρῶ
γὰρ ὡς τὰ πόλλα ἐνίους οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς
ὑπὸ χεῖρα μάλιστα τὴν ὁργὴν ἀφίέντας.

35 "Εως οὖν ἔτι μέλλει καὶ συνίσταται τὰ πράγματα καὶ
κατακούομεν ἀλλήλων, ἔκαστον ὑμῶν, καίπερ ἀκριβῶς εἰ-
δότα, ὅμως ἐπαναμνῆσαι βούλομαι, τίς ὁ Φωκέας πείσας
καὶ Πύλας ὑμᾶς προέσθαι, ὃν καταστὰς ἐκεῖνος κύριος τῆς
ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ὁδοῦ καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος γέ-
γονεν, καὶ πεποίηχ' ὑμῖν μὴ περὶ τῶν δικαίων μηδὲ ὑπὲρ
τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βουλήν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ

χώρα καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἀττικὴν πολέμου, ὃς λυπήσει μὲν ἔκαστον, ἐπειδὰν παρῇ, γέγονε δ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Εἰ γὰρ 36 μὴ παρεκρούσθητε τόθ' ὑμεῖς, οὐδὲν ἂν ἦν τῇ πόλει πρᾶγμα· οὔτε γὰρ ναυσὶ δήπου κρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν ἥλθεν ἄν ποτε στόλῳ Φίλιππος, οὔτε πεζῇ βαδίζων ὑπὲρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας, ἀλλ' ἢ τὰ δίκαια ἂν ἐποίει καὶ τὴν εἰρήνην ἄγων ἡσυχίαν εἶχεν, ἢ παραχρῆμ' ἂν ἦν ἐν ὅμοιῷ πολέμῳ, δι' ὃν τότε τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησεν.

Ταῦτ' οὖν, ὡς μὲν ὑπομνῆσαι, νῦν ἵκανῶς εἴρηται, ὡς 37 δ' ἂν ἐξετασθείη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτ', ὃ πάντες θεοί· οὐδένα γὰρ βουλοίμην ἔγωγ' ἄν, οὐδὲ εἰ δίκαιος ἐστ' ἀπολωλέναι, μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας δίκην ὑποσχεῖν.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΛΕΞΙΔΟΓΙΟΝ

A

ἀγαπῶ 1) τινι ἀρκοῦμαι εἰς τι· 2) τι α) ἀγαπῶ, προτιμῶ τι· τὸ ιδίᾳ
λυσιτελοῦν· β) μένω εὐχαριστημένος μέ τι· ἀγαπῶ τὰ παρόντα.

ἀγνωμόνως ἔχω εἶμαι ἀνόητος.

ἀγοραὶ πρόσοδοι τῶν ἀγορῶν.

ἄγω 1) τηρῶ, φυλάττω· τὴν εἰρήνην· 2) ἄγω καὶ φέρω λεηλατῶ,
ληστεύω.

ἀγωνίζομαι περὶ θανάτου διακινδυνεύω τὴν ζωὴν μου, ἀντιμετω-
πίζω τὸν θάνατον πολεμῶν.

ἀδιόρθωτος ἀκανόνιστος.

ἀδολεσχῶ φλυαρῶ.

ἀδοξία ὅνειδος, ἐντροπή.

ἀήθης (μετὰ γνώ.) ἀσυνήθιστος εἰς τι.

αἴρεσις ἐκλογῆς ὥστε ἔξ ἀπάντων (δηλ. τῶν λεχθέντων) γενέσθαι
οὐδὲν ῥάδιαν τὴν αἴρεσιν τοῦ συμφέροντος· Ὁλ. A, 1· αἴρεσίς
ἐστι τινι προβάλλεται εἰς τινα ἡ ἐκλογή, ἔχει τις νὰ ἐκλέξῃ· δι-
δωμι αἴρεσιν τινι δίδω τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς εἰς τινα, ἐπι-
τρέπω εἰς τινα νὰ ἐκλέξῃ.

αἴρομαι ὑψοῦμαι, αὔξανομαι· μετ' ἐπιθ.: αἴρομαι μέγας αὔξανομαι
καὶ γίνομαι μέγας.

αἴρομαι 1) τι ἐγκρίνω τι· Φιλ. A, 20· 2) τι ἀντὶ τινος προτιμῶ τι
αἴρομένος ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς τὴν δόξαν τοῦ
διαπράξασθαι ταῦτα· 3) τι ἢ τι προτιμῶ τι ἀπὸ (ἄλλο) τι
ἔλοιμην ἀν τὴν τύχην τῆς ὑμετέρας πόλεως ἢ τὴν (τύχην)
βληθῶ εἰς μεγάλας χρηματικάς θυσίας· νομίζω ὑμᾶς ἐλέσθαι ἀν
(= δτι ὑμεῖς ἔλοισθε ἀν) ἀντὶ πολλῶν χρημάτων.

αἰσχύνη· ἢ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη ἢ ἔνεκα τῆς (κακῆς) κατα-
στάσεως τῶν πραγμάτων καταισχύνη.

ἀκαιρία Ἑλλειψις εὐκαιρίας, κακή περίστασις.

ἀκέραιος ἀβλαβής.

ἀκμή, κυρίως : ἡ κόφις (τοῦ μαχαιριοῦ)· ἔπειτα: τὸ κρίσιμον σημεῖον.

ἀκρασία ἀκολασία.

Ἀλέξανδρος οὐδὲς τοῦ Ἀμύντου, βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, φίλος τῶν Ἀθηναίων· ἐλθὼν ὅλιγον πρὸ τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης (479) ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ Μαρδονίου εἰς Ἀθήνας ἐπρότεινεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν μετὰ τῶν Περσῶν συμμαχίαν.

Ἀλίαρτος πόλις τῆς Βοιωτίας· ἐν αὐτῇ τὸ 395 οἱ ἡνωμένοι σύμμαχοι Θηβαῖοι, Κορίνθιοι, Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τοὺς Λακεδ.

φονεύσαντες καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Λύσανδρον.

ἄλλα μὴν πρὸς τούτοις δέ.

ἄλλως 1) ἐν γένει· 2) ἄλλως τε καὶ καὶ μάλιστα· ἄλλως τε καν καὶ μάλιστα ἕαν.

ἄλυσιτελής ἀνωφελής, ἐπιζήμιος.

ἄμα· **ἄμα...** καὶ πρὸς δήλωσιν δύο συγχρόνων πράξεων· **ἄμ'** ἀκηκόα-
μέν τι καὶ καθέσταμεν μόλις ἔχομεν ἀκούσει τι (δηλ. πολεμικήν
τινα ἐνέργειαν τοῦ Φιλ.) καὶ (εὐθὺς) διορίζομεν.

ἄμαχος ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος.

ἄμελῶ (μετὰ γν.) ἀδιαφορῶ διά τι.

ἄν· οὐδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἄν τοῦτο (δηλ. τὸ δρμῆσαι ἐπ' αὐτὸν)
καὶ ἄν τυχὸν ἀκόμη δὲν ἥθελατε κάμει τοῦτο (καὶ δύνασθε νὰ μὴ
τὸ κάμετε).

ἄν = ἀ ἄν.

ἄναιρῶ καταστρέφω· **Λακεδαιμονίους** ἀναιρεῖ σκέπτεται νὰ κατα-
στρέψῃ τοὺς Λακεδ.—Μέσον: **ἀναιροῦμαι** (μετ' αἰτ.) 1) ἀναλαμ-
βάνω· τὸν πόλεμον (δηλ. τὸν ἥδη κατὰ τοῦ Φιλίππου διεξαγόμε-
νον)· 'Ολ. A, 7· ἀνήρητο τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς εἰχεν
ἐπισύρει κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του τὴν ἐκ μέρους ἡμῶν ἔχθραν· Φιλ.
B, 20· 2) ἀναρπάζω τι, γίνομαι κύριος τινος· 'Ολ. A, 21.

ἀνάστασις καταστροφή· **ἄλλα** (πολεμοῦσιν ὑπέρ) ἀναστάσεως
ἄλλα (πολεμοῦν), διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν καταστροφήν.

ἀναχαιτίζω ἀνατρέπω.

ἀνδραποδισταὶ σωματέμποροι, δηλ. οἱ ἀπάγοντες τοὺς ἐλευθέρους εἰς
δουλείαν ἢ ἀποσπῶντες εἰς ἑαυτοὺς τοὺς δούλους ἐκ τῶν κυρίων
των· κατὰ τῶν ἀνδραποδιστῶν ἡ τιμωρία ἦτο θάνατος.

ἀνεξέταστος· οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέ-
ληται (ἐν συντόμῳ) οὐδὲν εἰς αὐτὰ ἔχει παραμεληθῆ, ὥστε νὰ
εἶναι ἀνεξέταστον καὶ ἀκαθόριστον.

ἄνθρωπος ὁ ἄνθρωπος· πολλάκις οὕτω περιφρονητικῶς ὀνομάζει τὸν
Φίλιππον ὁ Δημοσθένης.

ἀνθῶ ἀκμάζω (τὰ τοιαῦτα) σφόδρα γε ἦνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι
(ἡ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) πολὺ μᾶλιστα ἀκμά-
ζει στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἐλπίδων.

ἄνοια· ἔξαπατῶ τὴν ἄνοιάν τινος ἔχμεταλλεύματι τὴν ἀνοησίαν τι-
νὸς καὶ ἔξαπατῶ αὐτόν· ἀεὶ ἔξαπατῶν τὴν ἄνοιαν ἔκάστων (=
ἔκάστου) τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν καὶ προσλαμβάνων (αύ-
τούς).

ἄνταρψ 1) τινὶ ἔξεγείρομαι, ἀναλαμβάνω πόλεμον ἐναντίον τινός·
εἰ Λακεδαιμονίοις ἀντήρατέ ποτε (δηλ. κατὰ τὸν Βοιωτικὸν
πόλεμον, τὸ 378); 2) πρὸς τινα ἀνθίσταμαι κατά τινος.

ἀντεμβιβάζω ἐμβιβάζω τινὰ εἰς πλοῦτον ἀντὶ ἄλλου τινός· εἰτ' ἀν-
τεμβιβάζειν = εἰτ' ἀνθ' ἡμῶν αὐτῶν ἐμβιβάζειν (τοὺς
μετοίκους καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας).

ἀντέχω διαρκῶ· τὰ τοιαῦτα ... ἀντέχει ἡ διὰ τοιούτων μέσων (δηλ.
δι' ἀδικίας, ἐπιφρίκιας καὶ ψεύδους) ἀποκτηθεῖσα δύναμις...—Μέ-
σον: ἀντέχομαι (μετὰ γν.) κρατοῦμαι στερεὰ ἀπὸ κάτι (διὰ νὰ
σωθῶ).

ἀντὶ (μετὰ γν.) πρὸς δήλωσιν ἀνταλλαγῆς· ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς
γιγνομένων εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὡφελειῶν, τὰς ὅποιας ἥθελον ἔχει.
ἀντίδοσις διαδικασία τις παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις, κατὰ
τὴν ὄποιαν πᾶς πολίτης προσκαλούμενος εἰς λειτουργίαν τινὰ
δυσανάλογον πρὸς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἥδινατο νὰ καλέσῃ πάντα
ἄλλον πολίτην, τὸν ὄποιον ἐνόμιζε πλουσιώτερον ἑαυτοῦ, ν' ἀντα-
λάξουν τὰς περιουσίας των ἢ νὰ ὑποβληθῆ ἐκεῖνος εἰς τὸ βάρος
τῆς λειτουργίας· ποιοῦμαι ἀντίδοσιν τινὶ ἐπιτρέπω εἰς τινα νὰ
κάμη ἀντίδοσιν.

ἀντιλαμβάνομαι τινος, κυρ.: πιάνομαι ἀπό τινος· ἔπειτα: ἐπιλαμ-
βάνομαι τινος, ἀναμειγνύομαι, ἐπεμβαίνω ἐνεργῶς εἰς τινὰ φημτικ.
ἐπίθ.: ἀντιληπτέον ἔστιν ὑμῖν αὐτοῖς (=δεῖ ἀντιλαβέσθαι
νῦμας αὐτοὺς) τῶν πραγμάτων ἐκείνων (τῶν ἐκεῖ, δηλ. ἐν
'Ολύνθῳ, πραγμάτων): οὐδενὸς τῶν πραγμάτων ἀντιληπτέον

(ἔστι) = δεῖ ήμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι.
 ἀντιληπτέον, βλ. ἀντιλαμβάνομαι
 ἀντιποιοῦμαι (μετὰ γν.) ἐγέρω ἀξιώσεις ἐπὶ τίνος, διεκδικῶ τι.
 ἀντίρροπος ἵστοσταθμός, ἵσου βάρους συμμαχία ἀντίρροπός τίνος
 συμμαχία δύναμένη ν' ἀντιστεθμίσῃ τι.
 ἀξιῶ ἀπαιτῶ ἐπραξεί ταῦτα τῷ ἀξιοῦ (δικ. αἰτίου) τοὺς Θη-
 βαίους δικαιότερα ή ίμᾶς. Οἱ Θηβαῖοι ἀπήγαντον ν' ἀποδοθεῖσι
 εἰς αὐτοὺς αἱ πόλεις Ὀρχομενὸς καὶ Κορώνεια, τὰς ὅποιας κατεῖχον
 οἱ Φωκεῖς.

ἀπαξ· εἰς ἀπαξ διὰ μίαν φοράν.

ἀπαρτῶ (-άω) ἀποχωρίζω πθκ. πρκμ: ἀπήρτημαι εἶμαι μακράν.
 ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις διότι
 εἴσθε μακράν (τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραγμάτων) καὶ ως πρὸς τὰς
 πολεμικὰς παρασκευὰς καὶ ως πρὸς τὰς σκέψεις.
 ἀπειμι εἶμαι μακράν, ἐλλείπω ἀπεστι τὰ πράγματα ἐλλείπουν τὰ
 ἔργα (αἱ πράξεις).

ἀπελαύνω ἐκδιώκω δτ' Ὁλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε·
 τὸ 357, ὅτε ὁ Φιλίππος ἐπολιόρκει τὴν Ἀμφίπολιν, οἱ Ὁλύνθιοι
 φοβούμενοι τὴν αὔξανουσαν δύναμιν τοῦ Φιλίππου ἐπεμψάν πρέ-
 σβεις εἰς Ἀθῆνας καὶ ἐπρότειναν εἰς τοὺς Ἀθηναίους συμμαχίαν
 ἐναντίον τοῦ Φιλίππου ἀλλ' ὁ Φιλίππος θέλων νὰ ματαιώσῃ τὴν
 συμμαχίαν αὐτὴν ἀπέστειλεν εἰς Ἀθῆνας κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον
 πρέσβεις καὶ δι' αὐτῶν ὑπεσχέθη εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν παρά-
 δοσιν τῆς Ἀμφιπόλεως τοῦτο ἀκούσαντες οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤθελον
 νὰ συζητήσουν μετὰ τῶν Ὁλυνθίων πρέσβεων περὶ συμμαχίας κα-
 τὰ τοῦ Φιλίππου, ἀλλ' ἀπέπεμψαν αὐτούς.

ἀπέχομαι (μετὰ γν.): ἀπομακρύνομαι ἀπό τίνος, ἀποκρύνω τι.
 ἀπιστος ἀπίστευτος οὐδέν (ἐπίρρ.) ἀπιστόν (ἔστι τοῦτο).
 ἀπλῶς 1) μὲ γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν, ἀνευ συγκαλύψεως αὐτῆς· Φιλ. A,
 51· 2) ἐν γένει· Ὁλ. A, 23.

ἀπὸ (μετὰ γν.) πρὸς δήλωσιν τῆς πηγῆς, ἐκ τῆς ὅποιας ή διὰ τῆς
 ὅποιας γίνεται τι ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμμάχων μὲ τὰ χρή-
 ματα τῶν συμμάχων σας (τοὺς ὅποιους διαρράκει).

ἀπογιγνώσκω 1) μετ' αἰτιατικῆς προσ.: ἀπαρνοῦμαι τίνα, ἀποσπῶ-
 μαι ἀπό τίνα· 2) ἀμτβ.: ἀπελπίζομαι.

ἀποδείκνυμι καθιστῶ.

ἀποδίδωμι τινι (μετ' ἀπρμφ.) ἐπιτρέπω, δίδω τὸ δικτίωμα εἰς τινὰ νά... εἰ τοῖς μὲν (δηλ. τοῖς δήτορσι καὶ στρατηγοῖς καὶ ἵσως καὶ τοῖς βοησομένοις) ἀποδώσετε ἐπιτάττειν (ὑμῖν)... ἀναγκάζεσθαι... ψηφίζεσθαι... συμπονεῖν.

ἀποκλίνω ἐπὶ τὸ ῥάθυμεῖν τὸ ρίχνω στὴν τεμπελιά.

ἀποκρίνομαι· ἡ ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντα ἀν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἡδη λέξω ποίαν προσήκουσαν ἀπόκρισιν πρέπει νὰ ψηφίσετε, εὐθὺς θὰ σᾶς εἰπω. Τὸ σχέδιον τῆς ἀποκρίσεως, τὸ ὅποιον ὁ Δημοσθένης μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου του παρέδωκεν εἰς τὸν γραμματέα πρὸς ἀνάγνωσιν ή ὁ ἴδιος ἀνέγνωσε, λείπει ἐν τῷ λόγῳ.

ἀπολείπω παύω.

ἀπόμισθος ἄμισθος.

ἀπόρρητος ὁ μὴ λεγόμενος, περὶ οὗ δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος, μυστικός· τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον, οἱ Ἀθηναῖοι διακαῶς πιθοῦντες τὴν ἀνάκτησιν τῆς Ἀμφιπόλεως ἔστειλαν τὸ 358 πρέσβεις πρὸς τὸν Φίλιππον καὶ συνεφώνησαν μετ' αὐτοῦ, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τὸν Φίλιππον τὴν Πύδναν, τὴν ὅποιαν οὔτοι κατεῖχον ἀκόμη, ὁ δὲ Φίλιππος καταλαμβάνων τὴν Ἀμφίπολιν νὰ δώσῃ αὐτὴν εἰς τοὺς Ἀθηναῖους· ἵνα δὲ μὴ γνωσθῇ ἡ συμφωνία αὕτη εἰς τοὺς Πυδναῖους, δὲν ἀνεκοίνωσαν οἱ πρέσβεις εἰς τὸν δῆμον ταῦτην, ἀλλὰ μυστικῶς ἐνήργουν μετὰ τῆς βουλῆς· ὃς ἐκ τούτου οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαμνον μὲν πολὺν λόγον περὶ τοῦ ἀνακοινωθέντος εἰς τὴν βουλὴν μυστικοῦ, ἡγνόουν ὅμως τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

ἀπόστολος ναυτικὴ ἀποστολή.

ἀποστροφὴ καταφύγιον.

ἀποτρίβομαι τι ξεπλύνω τι.

ἀποφαίνομαι ὑπέρ τινος ἐκφράζω γνώμην περὶ τινος.

ἀποχρῆν, βλ. ἀποχρῶ.

ἀποχρῶ (-άω, ἀπρμφ. ἀποχρῆν) 1) ἀρκῶ· Φιλ. A, 22· 2) ἀπρόσ.

ἀπόχρη εἶναι ἀρκετόν· δοκεῖ μοι ἀποχρῆν ἀν ἐνίοις ὑμῶν (ταῦτα), ἐξ ὧν νομίζω ὅτι μερικοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ἡρκοῦντο εἰς αὐτὰ (= θὰ ἔμενον ίκανοποιημένοι ἀπὸ αὐτά), διὰ τὰ ὅποια...

ἀργῶ κάθημαι ἀργός.

Ἀρτάβαζος Πέρσης σατράπης· τοῦτον ἀποστατήσαντα ἀπὸ τοῦ βασι-

λέως τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξου τοῦ Γ' ἐβοήθησεν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Χάρης μετὰ τοῦ στρατοῦ του (τὸ 356).

Ἄριββας βασιλεὺς τῶν Μολοσσῶν (μιᾶς τῶν σπουδαιοτέρων φυλῶν τῆς ἀρχαίας Ἦπειρου).

ἀρχαῖα, τά, τὰ πατρικὰ κτήματα (ἦτοι : οἶκοι, ἄγροι, ἔπιπλα κ.τ.τ.).
ἀρχὴ ἀφετηρία, ἐλατήριον.

ἄρχω· πθτκ. ἄρχομαι ἔξουσιάζομαι, διοικοῦμαι· οἱ ἄρχόμενοι οἱ ὑπήκοοι.

ἀσελγῆς αἰσχρός, ἀκόλαστος.

αὖ προσέτι, ἀκόμη.

αὐθίς μετὰ ταῦτα.

αὐξάνομαι μετ' ἐπιθ.: αὐξάνομαι μέγας αὐξάνομαι καὶ γίνομαι μέγας.

αὐτόματος, ον, ὁ ἀφ' ἔκυτοῦ κινούμενος· γίγνεται τι αὐτόματον γίνεται τι ἀφ' ἔκυτοῦ, μόνον του.

αὐτῶν = ἀλλήλων· περιόντες (δηλ. κατὰ τὴν ἀγορὰν — τὸν συνήθη τόπον διατριβῆς τῶν λογοποιούντων —) αὐτῶν πυνθάνεσθαι.

ἀφίημι ἀφίηνω ἐλεύθερον, ἀθωώνω· πθτκ.: οἱ ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι οἱ ἀπηλλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

ἀφίσταμαι μετὰ γνκ.: 1) παραπομμαί τινος, δὲν θέλω τι Φιλ. B, 12· 2) ἀπέχω· τούτων ἀφίσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν = ἀφίσταμεν καὶ τοῦ γράφειν ταῦτα καὶ τοῦ συμβουλεύειν· 3) διαφέρω ἀπό τι τὰ τότε λεγόμενα ἢν πολὺ ἀφεστηκότα τούτων ἡσαν ἐντελῶς διάφορα ἀπὸ ταῦτα (δηλ. ἀπὸ τὰ νῦν πρατόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλ.): 4) χάνω τι · Ολ. A, 15.

ἀφορμή 1) λόγας, αἰτία · Ολ. B, 22· 2) τὰ μέσα, μὲ τὰ ὅποια ἀρχίζει ἡ ἐπιχειρεῖ τις: πόρος, βοήθημα· Φιλ. A, 29.

B

βασιλεὺς νοεῖται ὁ Ἀρταξέρξης ὁ Ὄχος, ὁ ὅποιος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 359 - 338 καὶ μετὰ τοῦ ὅποιου ὁ Φιλ. εἶχε συνάψει συμμαχίαν· πρὸς τοῦτον ὁ Φιλ. ἀπέστειλε—κατὰ τὰς διαδόσεις τῶν ἐν Ἀθήναις φιλιππιζόντων—πρέσβεις, ἵνα ἀπαιτήσουν ν' ἀφήσῃ ἐλευθέρας καὶ αὐτονόμους τὰς ἐν Μ. Ἀσίᾳ πόλεις.

βέβαιος σταθερός, διαρκής· εἰκός (ἐστιν) ἔχειν αὐτοὺς (δηλ. τοὺς Ὀλυνθίους) βεβαίαν τὴν ἔχθραν ὑπὲρ ὥν (= ὑπὲρ

έκείνων, ἀ) φοβοῦνται (μή πάθωσι) καὶ πεπόνθασιν. Οἱ Ὀλύνθιοι φοβοῦνται μήπως ὁ Φίλιππος ὡς ἀσπονδος ἔχθρὸς πάσης ἐλευθέρας πολιτείας καταστρέψῃ τὴν πατρίδα των· διὰ τοῦ πεπόνθασιν ἵσως ὑπονοεῖ ὁ Δημοσθένης τὴν στρατιωτικὴν ἐπίδειξιν, τὴν ὅποιαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸ 351 (βλ. εἰς τὸν Α' Ὀλυνθιακόν).

Βεβαίως ἀσφαλῶς.

Βέλτιστος· πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει παρέγει τὰς ἀρίστας ἐλπίδας, εἰναι λίαν ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸ μέλλον.

Βιάζομαι, ἀπὸ : ἐκτελῶ μὲν βίαν· πράττει καὶ βιάζεται = πράττει βίᾳ.

Βοηθεῖαι ἐπικουρικὰ στρατεύματα (ταχέως ἐπιστρατευόμενα καὶ προχείρως παρασκευαζόμενα).

Βοηθητέον, βλ. βοηθῶ.

Βοηθῶ 1) μετὰ δτκ.: βοηθῶ τοῖς πράγμασι ἐπανορθῶ τὴν (κακῶς ἔχουσαν) κατάστασιν τῶν πραγμάτων· βοηθητέον εἰναι ὑμῖν τοῖς πράγμασι = δεῖν ὑμᾶς βοηθεῖν τοῖς πράγμασιν. 2) μετὰ τῆς προθ. εἰς : στέλλω βοηθειαν εἰς.

Βουλὴ σκέψις· ή βουλὴ ἐστί τινι σκέπτεται τις.

Βοῶ· οἱ βοησόμενοί (εἰσιν, ὥσπερ ἡσαν οἱ) τριακόσιοι (ἐν ταῖς συμμορίαις) οἱ μέλλοντες νὰ φωνάζουν (οἱ προωρισμένοι διὰ φωνῶν νὰ ἐπιδοκιμάζουν ἢ ν' ἀποδοκιμάζουν τοὺς ἀγορεύοντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) εἰναι, ὅπως οἱ τριακόσιοι (εἰς τὸ σύστημα τῶν συμμοριῶν).

Γ

γάρ ἐν ἐρωτήσει : λοιπόν.

γελῶ· ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι (= τοῦ γενέσθαι γέλωτα) ἵνα προχληθῇ γέλως.

γέλως αἵτια διὰ γέλωτα γέλως, ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασι γελοῖον πρᾶγμα (γελοῖος) ὁ τρόπος, καθ' ὃν φροντίζομεν περὶ τοῦ πολέμου.

Γεραιστὸς ἀκρωτήριον καὶ κώμη τῆς Εὐβοίας ἔχουσα λιμένα.

γίγνομαι 1) μετὰ μτχ.: εύρισκομαι, φανερώνομαι δτι: τὸ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππω γεγενῆσθαι... κεκτημένους καὶ... ἔχοντας τὸ δτι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διεξαγάγουν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Φιλίππου ἔχουν εύρεθῆ (φανερωθῆ), δτι κέκτηνται (= δτι κατέ-

χουν)... καὶ ὅτι ἔχουν...: 2) μετὰ γυν.: γίγνομαι ἐμαυτοῦ ἔξαρτῶμαι ἀπὸ τὸν ἔκυτόν μου: 3) μετ' ἐπιρρ.: γίγνομαι ἔξω (τῆς πόλεως) μένω (στρατοπεδεύω) ἔξω τῆς πόλεως: γίγνομαι ἔξω τοῦ κακῶς πάσχειν εἴμαι μακρὰν ἀπὸ κάθες κακοπάθειαν, δὲν κακοπαθῶ, δὲν βλάπτομαι: 4) μετὰ προθ.: γίγνομαι ἐν τῇ χώρᾳ διατρίβω, διαμένω ἐν...: γίγνομαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης σκέπτομαι κατὰ τοιοῦτον τρόπον: γίγνομαι πρὸς τὴν γῆ προσεγγίζω, ἀποβιβάζομαι εἰς τὴν ξηράν.

γιγνώσκω 1) ἐννοῶ: Ὁλ. A, 6· Φιλ. A, 50· 2) συγχρητίζω (ἔχω) τὴν γνώμην: ἔγνωκότες ἥσαν ἀν ταῦτα μέχρι του (τινὸς) θά εἰχον ταύτην τὴν γνώμην (νὰ πολεμοῦν δηλ. κατὰ τοῦ Φιλ. καὶ νὰ είναι σύμμαχοί μας) μέχρι τινὸς χρόνου (μόνον): εἰ δέ, ὁ μὲν (δηλ. ὁ Φιλ.) ἔγνωκάς ἔσται, ὡς δεῖ ἀεὶ πράττειν τι..., ἥμεῖς δ' (ἔγνωκότες ἐσόμεθα), ὡς οὐδενός... λέγω, ἀγιγνώσκω = λέγω τὴν ἐμὴν γνώμην: ταῦτα γιγνώσκω ἔχω ταύτην τὴν γνώμην: 3) κρίνω: Φιλ. A, 29.

γλίχομαι σφοδρῶς ἐπιθυμῶ.

γνώμη 1) νοῦς, διάνοια: Ὁλ. B, 20· 2) ἐπιθυμία, θέλησις: Ὁλ. A, 16· Φιλ. B, 14· 3) προσδοκία: Ὁλ. A, 21.

γράφω προτείνω ἐγγράφως.

γυμνασίαρχος ἐ ἵναλαμβάνων τὴν δαπάνην διὰ τὸν ἔξωραίσμὸν τοῦ διὰ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας προωρισμένου χώρου καὶ διὰ τὴν ἀσκήσιν καὶ διατροφὴν τῶν ἀθλητῶν.

Δ

δαιμόνιος ὑπεράνθρωπος.

δεῖ: οὐδ. μτχ. ἀπολ.: δέον ἐνῷ ἔπειτε: δέον πάντας (ἡμᾶς) καλύειν ἔργω καὶ πράξειν οὐχὶ λόγοις τοὺς ζητοῦντας πλεονεκτεῖν.

δείκνυμι (ἀμτβτ.) φαίνομαι: (τὸ ἔργον) δείξει τὸ πρᾶγμα θά φανῇ. δεινός 1) ἐπὶ προσώπων: α) φιβερός, πολὺ ἴκανός: Ὁλ. A, 3· Φιλ. B, 30· β) ἔμπειρος: Φιλ. A, 35· 2) ἐπὶ πραγμάτων: δεινός είμι (μετ' ἀπρμφ.) ἔχω μεγάλην (ἀξιοθαύμαστον) δύναμιν νά...: Ὁλ. B, 20.

δεκαδαρχία κυβέρνησις ἀποτελουμένη ἐκ δέκα ἀρχόντων.

δέος, ους, τό, φόβος: ἔστι τοῦτο δέος = τοῦτο δεῖ νῦντας φοβεῖσθαι.

δεσπότης ἀπόλυτος κυρίαρχος.

δὴ εὐθύς.

δημόσιος (δοῦλος) δοῦλος τῆς πόλεως.

δήποτε συνήθως ἐν ἐρωτήσει : τί δήποτε ; διατί λοιπόν ;

διὰ (μετ' αἰτ.) πρὸς δήλωσιν τοῦ ὄργανου ή μέσου = διά τινος, μέ τι.

διαβάλλω ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν

διαβάλλων ἡμᾶς εἰς τοὺς Ὀλυμπίους, ὅτι δὲν εὑρισκόμεθα πλησίον
των πρὸς ὑποστήριξίν των.

διαδοχή ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις = διαδεχομένους ἀλλήλους ἀμοι-
βαίως, κατὰ σειράν.

διαλλαγὴ συμφιλίωσις αἱ πρὸς ἔκεινον διαλλαγαὶ πᾶσα μετ' ἔκει-
νου συμφιλίωσις (διαπραγμάτευσις πρὸς συμφιλίωσιν).

διασπῶ διαλύω.

διατίθεμαι πωλῶ.

διατρίβω 1) μετὰ μητρ. : χρονοτρίβω· Ὁλ. A, 9· 2) ἐν τινι κατατρίβω
τὸν χρόνον μου εἰς τι· 3) ἐπί τινι ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

διαφέρω ἀπρόσ. : τι ὑμῖν διαφέρει ; τί σᾶς ὠφελεῖ (τοῦτο, ἢν δὴ..
ἀπέθυνεν ὁ Φίλ.);

διδάσκω τινά τι ἀναγγέλλω εἰς τινά τι.

διεξέρχομαι 1) ἐκθέτω ἐκτενῶς καὶ λεπτομερῶς· Ὁλ. B, 3· Φιλ. B, 3·
2) ἐκθέτω· Ὁλ. B, 5· 3) ἐξαντλῶ· διεξελήλυθε πάντα (ἔκεινα),
οἷς ὅλα τὰ μέσα ἔκεινα, μὲ τὰ ὅποια.

διέσταμαι ἵσταμαι χωριστά· πρκμ. διέστηκα εὑρίσκομαι εἰς διάστα-
σιν, διχονοῶ.

δίκη τιμωρία· δίκην λαμβάνω τιμωρῶ.

διοικῶ διευθύνω· μέσον : διαχειρίζομαι.

διόπερ δι' ὃν λόγον ἀκριβῶς; καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀκριβῶς.

διορύσσω διασκάπτω· Χερρόνησον διορύξει θὰ κατασκευάσῃ διώ-
ρυγα διὰ μέσου τῆς Θρακικῆς χερσονήσου. Διὰ τῆς διώρυγος θὰ
ἀπεκωρίζετο ἡ Θρακικὴ χερσόνησος ἀπὸ τῆς λοιπῆς Θράκης καὶ
οὕτω οἱ ἐν τῇ Χερσονήσῳ κατοικοῦντες Ἀθηναῖοι ἄποικοι θὰ
ἀπηλλάσσοντο ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Θρακῶν.

διχῇ 1) εἰς δύο χωριστά· δεῖ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι πρέπει νὰ
εἶναι χωρισμένη εἰς δύο ἡ βοήθεια· 2) κατὰ δύο τρόπους, διὰ δι-
πλῆς ἐνεργείας· διχῇ... τῷ τε... σώζειν καί... στρ. ἐκπέμ-
πειν, καὶ τῷ... κακῶς ποιεῖν κατὰ δύο τρόπους, δηλ. ἀφ' ἐνὸς

μὲν μὲ τὸ (νὰ προσπαθῆτε) νὰ σῷζετε... καὶ νά..., ἀφ' ἑτέρου δὲ μὲ τὸ νὰ βλάπτετε...

διώκω τι τρέχω κατόπιν τινός, ἀκολουθῶ τι.

δοκιμάζω κρίνω.

δοκῶ μοι νομίζω, μοῦ φαίνεται· ἡμεῖς δοκοῦμέν μοι ἔχειν πρὸς αὐτὰ οὐκ οἶδα ὅντινα τρόπον ἡμεῖς ἀπέναντι αὐτῶν τῶν πραγμάτων τηροῦμεν κατὰ τὴν γνώμην μου διαγωγήν, τὴν ὥποιαν δὲν ἡξεύρω πῶς νὰ χαρακτηρίσω· 2) δοκεῖ φαίνεται καλόν· τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα = ἄγ' ἐμοὶ δοκεῖ ἡ γνώμη μου τούλαχιστον· πθκ. πρκμ.: δέδοκται ἔχει ἀποφασισθῆ.

δόξα φήμη.

δύναμις πεζικὴ δύναμις, πεζικὸν (στράτευμα).

δύσκολος ἰδιότροπος.

δύσμαχος δυσκολοπολέμητος.

δυσχερής δυσάρεστος, ἐνοχλητικός· ἐπίρρ.: πῶς δυσχερῶς; μὲ πόσην δυσαρέσκειαν;

E

ἔγκλημα παράπονον, δυσαρέσκεια· τὰ πρὸς αὐτοὺς ἔγκλήματα παράπονα ἀναφερόμενα εἰς τοὺς ἔκυτούς των, τὰ ἰδικά των.

ἔγρήγορα ἐπαγρυπνῶ.

ἔγχωρεῖ (ταῦτα) ἐπιτρέπονται ταῦτα.

εὶ μηδ' ἀ πάθητ' ἄν...; = εὶ (καίπερ) ἔχοντες καιρόν, οὐ τολμήσετε μηδὲ ταῦτα ποιῆσαι (αὐτόν), ἀ πάθοιτε ἄν (ὑμεῖς ὑπ' ἔκείνου), εὶ δύναιτο ἔκεινος (ποιῆσαι ὑμᾶς αὐτά); εἰεν, ἐπίρρημα δηλοῦν συγκατάθεσιν μὲν τῶν εἰρημένων, συνάφειαν δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα· ἔστω, καλά, πολὺ καλά.

εἰμὶ A) ὑπάρκτικόν : 1) ὑπάρχω, εἴμαυ· τὰ ὄντα τὰ ἀληθῆ· τι τῶν ὄντων ἀληθές τι· 2) ἐπομένου ἀναφορικοῦ: οὐκ ἔστιν ὅπως (μετὰ μέλλ. ὄριστ.) δὲν ὑπάρχει τρόπος νά... (δὲν εἴναι δυνατόν νά...)· 3) ἀπροσ. ἔστι (ἦν) μετ' ἀπρμφ.: εἴναι (ἦτο) δυνατὸν νά...· B) συνδετικόν: ὑπολογίζομαι· Φιλ. Α, 28· Γ) μετ' ἐπιρρ., πτώσεως ἢ προθ.: 1) μετ' ἐπιρρ.: ῥᾳδίως ἔσται (δηλ. αὕτη ἡ δύναμις) εὐκόλως θὰ διατρίβῃ αὕτη ἡ δύναμις· οἱ δ'... πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥᾳδίως ὥσι καὶ ὅταν εὐκόλως εύρισκωνται ἀνθρώποι ψευδόμενοι πρὸς σᾶς, ὅταν δηλ. πολλοὶ ἐμφανίζωνται ὡς συνήγοροι ψευδόμενοι· 2) μετὰ πτώσεως γνκ.: α) διαιρετικῆς· ἔστι τῶν αι-

σχρῶν ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν αἰσχρῶν πραγμάτων : εἶναι αἰσχρὸν (ἐντροπή· β.) πρὸς δήλωσιν τοῦ ἔργου τινός τὸ ἐπιτιμᾶν παντός ἔστι εἶναι ἔργον τοῦ καθενὸς (ὁ καθένας ἡμπορεῖ νὰ τὴν κάμην)· 3) μετὰ προθ. : ἐν ἐμοὶ ἔστι τι ἐξ ἐμοῦ (καὶ οὐχὶ ἐξ ἄλλου) ἔξαρταί τινεὶ μὲν ἐπὶ τοῖς πράγμασι καταγίνομαι εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου· εἰμὶ ἐπὶ τινος ἀσχολοῦμαι εἰς τινεὶνεκα μετὰ γυν. : χρηστὰ εἴη (τὰ πράγματα) παντὸς εἰνεκα εἴθε ν' ἀποβοῦν τὰ πράγματα καλῶς, πρὸς τὸ καλὸν ὅλων.

εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν τώρα. εἰρωνεία προσποίησις ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν τὴν συνήθη προσποίησιν (ὅτι δὲν ἔχει χρήματα).

εἰς μετ' αἰτ. : 1) ἐπὶ τρόπου συγγ. περιφραστικῶς ἀντὶ ἐπιφρ. : εἰς δέον = δεόντως εἰς δέον τι κάπως πρεπόντως· 2) πρὸς δήλωσιν σκοποῦ· 'Ολ. A, 20· 3) = διὰ μετ' αἰτ.: εἰς τὴν ναῦν δι' ἔκαστον πλοῖον.

εἴτε· εἴτε γάρ οὐδῶν τὴν ἔκείνου...περιέσται... = εἰ μὲν γάρ οὐδεῖς τὴν ἔκείνου (χώραν) κακῶς ποιήσετε, οὐπομείνας τοῦτον "Ολυνθον παραστήσεται καὶ (εἰτα) ῥᾳδίως ἀμυνεῖται (οὐδᾶς) ἐλθὼν εἰς τὴν οἰκείαν (χώραν)· εἰ δὲ βοηθήσετε οὐδεῖς "Ολυνθον μόνον... προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι καὶ περιέσται.

εἰωθα· οἱ εἰωθότες (ἀποφαίνεσθαι γνώμην) οἱ συνήθεις (οἱ τακτικῶς λαμβάνοντες τὸν λόγον) ρήτορες.

ἐκ μετὰ γυν. : 1) ἐπὶ χρόνου· ἔξ οὖ (δηλ. χρόνου) ἀφ' ὅτου 2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας : ἔνεκά τινος, διὰ τινος· 'Ολ. A, 7· Φιλ. A, 3, 4b· Φιλ. B, 27· 3) = διὰ μετὰ γυν.· 'Ολ. B, 9· 4) = ἐν μετὰ δτκ.: λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας (ἐκ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ προιόντων) ὅστις ἀνάγκη (ἔστιν οὐδᾶς λαμβάνειν)· ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου.

ἐκβαίνω ἀποβαίνω, λαμβάνω ἔκβασιν.

ἐκκαλοῦμαί τινα ἔξεγέρω τινὰ (ἐκ τῆς νωθρότητος).

ἐκλαλῶ διασαλπίζω, διακηρύττω· εἰ δυνηθεὶς (= ἐπειδάν δυνηθῇ) μὴ πράξει ταῦτα, ἀ (καίπερ) ὀφρισκάνων ἄνοιαν οὐμῶς ἐκλαλεῖ νῦν.

ἐκλέγω χρήματα εἰσπράττω χρήματα (ὡς λύτρα).

ἐκπίπτω ἐκδιώκομαι.

έκπολεμω (-ώ) τινά τινι περιπλέκω τινὰ εἰς πόλεμον πρός τινα.
έκφέρω πόλεμον κηρύσσω πόλεμον.

Ἐλάτεια ὀχυρὰ πόλις τῆς Φωκίδος παρὰ τὸν Κηφισόν, ἡ κλεις τῆς
Βοιωτίας· μετὰ τὸ τέλος τοῦ Φωκικοῦ πολέμου (346) κατεσκάφη
κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀμφικτιονικοῦ συνεδρίου.

Ἐλεγχος ἀπόδειξις τὸ πρᾶγμα ἡδη τὸν ἔλεγχον δώσει ἡ ἀνάπτυξις
τῶν προτάσεων μου εὐθὺς θά δώσῃ τὴν ἀπόδειξιν.

ἔλεσθαι, βλ. αἱροῦμαι.

Ἐλλειμμα ἔλλειψις τὰ καθ' ὑμᾶς ἔλλειμματα αἱ ἐλλείψεις αἱ προερ-
χόμεναι ἀπὸ σᾶς (ως ἡ μὴ συμμετοχὴ εἰς τὰς στρατείας, ἡ μὴ χο-
ρήγησις μισθοῦ εἰς τοὺς στρατιώτας, ἡ σπατάλη τῶν στρατιωτι-
κῶν χρημάτων εἰς τὰς ἕορτὰς κλπ.).

Ἐλλείπω 1) τι ὑστερῶ εἰς τὸν Ὀλ. Α, 6· 2) ἀπολ. : εἴμαι ἔλλιπτος
(καθυστερῶ) εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών μου Ὀλ. Β, 30.
ἔμπιπτω εἰς λοιδορίαν παρεκτρέπομαι εἰς ὅβρεις.

ἔμποριον ἔμπορικὸς λαμήν.

ἐναντίος· τὸ οὐδ. ἐναντίον ως ἐπίρρ. : βλέπω ἐναντίον κοιτάζω
(τὸν ἀντίπαλόν μου) κατὰ πρόσωπον (διὰ νὰ παρακολουθῶ τὰς
κινήσεις του καὶ προφυλάσσωμαι).

ἐνδεῖ ὑπάρχει ἔλλειψις ἀπαντος ἐνδεῖ (ὑμῖν) τοῦ πόρου ἔχετε
ἔλλειψιν ὅλου ἐν γένει τοῦ (στρατιωτικοῦ) πόρου : σᾶς λείπουν ὅλα
ἐν γένει τὰ διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας ἀναγκαιοῦντα χρήματα.

ἐνδείκνυμαι παρουσιάζω· ἐνδείκνυμαι τοσοῦτον παρουσιάζω (προ-
τείνω) τόσον μέγα πλεονέκτημα.

ἐνδίδωμι δίδω· καιρὸν εὔκαιριαν.

ἐνειμι 1) ως ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τὸ γ' ἐνικ. πρόσ. : ἐνεστι ἐνυπάρχει,
δύναται νὰ ὑπάρξῃ· ταῦτα ἵσως πρότερον ἐνῆν ταῦτα (δηλ. ὁ
τοιοῦτος τρόπος τοῦ πολεμεῖν) πρότερον ἵσως ἥσαν δύνατά· 2)
ἀπροσ. μετὰ δοτικ. προσ. καὶ ἀπρμφ. : ἐπιτρέπεται εἰς τινὰ νὰ...

ἐνθυμητέον, βλ. ἐνθυμοῦμαι

ἐνθυμοῦμαι σκέπτομαι, ἀναλογίζομαι, ἔχω ὑπ' ὄψει μου· 1) μετ' αἰτ.
Ὀλ. Α, 6· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως : ἐνθυμητέον (ὑμῖν
ἐστι) καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ ἀναμμηνησκομένοις τοῖς
εἰδόσιν αὐτοῖς, ἡλίκην... πρέπει ν' ἀναλογίζεσθε σεῖς καὶ
παρ' ἄλλων ἀκούοντες (δηλ. ὅσοι εἰσθε νεώτεροι) καὶ ἀνακαλοῦν-
τες εἰς τὴν μνήμην σας, ὅσοι οἱ ἔδιοι γνωρίζετε (δηλ. οἱ πρεσβύ-

τεροι), πόσον μεγάλην...

ἔνι (= ἔνεστι) 1) ἀπροσ.: εἶναι δυνατόν 2) προσωπικ.: ὑπάρχει, ἐντελής τέλειος, πλήρης μισθὸς ἐντελῆς ὁ πλήρης μισθὸς, διῆλ. καὶ τὸ σιτηρέσιον καὶ ὁ μισθὸς (βλ. τὴν λ.).

ἔξαγγέλλω ἀναγγέλλω, κάμνω γνωστόν.

ἔξαιρω κυριεύω.

ἔξαρκεῖ (ἀπροσ.) εἶναι ἀρκετόν: ἔξαρκεῖ ὑμῖν λέγειν δικαιότερα εἶναι ἀρκετόν εἰς σᾶς νὰ ἐκφωνήσῃς (μόνον) λόγους, μὲ τοὺς ὅποιους νὰ ὑποστηρίζετε, ὅτι σεῖς ἔχετε περισσότερον δίκαιον (παρὰ ὁ Φίλ.).

ἔξεργάζομαι τινί τι κατορθώνω τι πρὸς γάριν τινός.

ἔξέρχομαι ἔξεργομαι εἰς ἐκστρατείαν, ἐκστρατεύω.

ἔξεστι τινι μετ' ἀπρμφ. 1) εἶναι δυνατὸν εἰς τινα νὰ μηδὲ οὐδὲ ἀπόλ. ἔξὸν = εἰ καὶ ἔξῆν· 2) ἔχει τις τὴν ἔξουσίαν νά 'Ολ. B., 30.

ἔξετάζομαι 1) διὰ τῆς ἔξετάσεως ἀποδεικνύομαι ως ἄν ἔξετασθείη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτο εἴθε νὰ μὴ συμβῇ ἔξετασθέντα (ταῦτα, τὰ ὅποια εἶπον περὶ τῶν προδοτῶν) ν' ἀποδειχθοῦν ἀκριβέστατα (νὰ ἐπαληθεύσουν); 2) ἀποκαλύπτομαι, φανερώνομαι: 'Ολ. B., 20.

ἔξόν, βλ. ἔξεστι.

ἔξουσία γίγνεται = ἔξεστι.

ἐπαναμιμνήσκω ξαναενθυμίζω.

ἐπανίημι τι ἀφήνω τι κατὰ μέρος.

ἐπανορθοῦμαι τι, κυρ.: σηκώνω κάτι ποὺ ἔχει πέσει καὶ τὸ ἐπαναφέρω εἰς τὴν θέσιν του: ἔπειτα: ὅρθως χρησιμοποιῶ.

ἐπέρχομαι ἐπέρχεται τινι (μετ' ἀπρμφ.) ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν τινος νά ἀλλὰ καὶ τῆς ἡμετέρας τύχης (ἴδιον) ὑπολαμβάνω (τὸ) ἔπελθεῖν ἄν (= τὸ ὅτι ἐπέλθοι ἄν) ἐνίοις εἰπεῖν πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα.

ἐπέχω συγκρατῶ τὸν ἑαυτόν μου: ἐπισχῶν (= ἐπεὶ ἐπέσχον) ἄν... ἀν ἡσυχίαν ἥγον ἀφοῦ θὰ συνεκράτουν τὸν ἑαυτόν μου... θὰ ἐσιώπων.

ἐπὶ 1) μετὰ γνκ.: α) εἰς (μετ' αἰτ.) ἐπὶ πολλῶν (πραγμάτων) εἰς πολλὰς περιστάσεις; β) ἐπὶ χρόνου: ἐπὶ Τιμοθέου ἐπὶ τῆς στρατηγίας τοῦ Τιμοθέου· 2) μετὰ δικ.: α) χρονικῶς: ἐπὶ τῷ πράττειν ἐπάνω εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐνεργείας, ὅταν φύσῃ ὁ καιρὸς τῆς ἐνεργείας; β) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: ἐπὶ τῷ πεπεῖσθαι (ἐπειδὴ

είμαι πεπεισμένος) ταῦτα συνοίσειν ὑμῖν· γ) πρὸς δήλωσιν τοῦ ὄρου, ὑπὸ τὸν ὄποιον γίνεται τι αἰροῦμαι φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις ἀποκτῶ (ἔχω) φίλους ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ πράττω τὰ δίκαια· 3) μετὰ δὲ, καὶ μτχ. Ισοδυναμεῖ μὲ γνκ. ἀπόλυτον: ἐπ' ἀδήλωις οὗσι τοῖς... γενησομένοις = καίπερ ἀδήλων δύτων τῶν ἀπὸ τούτων ἔμαυτῷ γενησομένων ἂν καὶ ἀβέβαιον εἶναι, τί ἐκ τούτων (δηλ. τῶν συμβουλῶν μου) θὰ μοῦ συμβῇ· 4) μετ' αἰτκ.: ἐπὶ σκοποῦ· ἐπὶ τὰς ἔξαιφνης ταύτας στρατείας αὐτοῦ διὰ νὰ ἐμποδίζουν ταύτας — τὰς ὄποιας ὅλοι γνωρίζετε — τὰς αἰφνιδιαστικὰς ἐκστρατείας αὐτοῦ.

ἐπιβαίνω (μετὰ γνκ.) βάλλω τὸ πόδι μου, πατῶ εἰς τι.

ἐπιβουλεύομαι (πθτκ.) είμαι στόχος ἐπιβουλῶν, ἀπειλοῦμαι.

ἐπιέικῶς τρόπον τινά.

ἐπισκοτῶ τινι ρίπτω σκότος ἐπάνω εἰς τι, σκεπάζω τι.

ἐπιστολή· ἐπιστολῆς ἀνάγνωσις, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ τῶν Ἀθηναίων μικρᾶς ἰδέας τοῦ Φιλ. ἀναγιγνώσκει ὁ Δημοσθ. ἐπιστολὴν τινα αὐτοῦ σταλεῖσαν πρὸς τοὺς Εὐβοεῖς, ἐν τῇ ὄποιᾳ ὁ Φιλ. συνεβούλευεν αὐτοὺς νὰ μὴ ἐλπίζουν εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθην., διότι οὗτοι οὐδὲ τοὺς ἔχουνται νὰ σφέζουν.

ἐπιστολιμαῖος ὁ περιεχόμενος ἐν ἐπιστολαῖς· **δυνάμεις** ἐπιστολιμαῖαι στρατεύματα μόνον εἰς ἐπιστολὰς (εἰς τὸ χαρτὶ) γραμμένα.

ἐπισφραλής ἀσθενής.

ἐπιτείχισμα φρούριον ἢ ὁχύρωμα οἰκοδομηθὲν ἐπὶ τῶν συνόρων τοῦ ἔχθρου· **ἐπιτειχίσματα** τῆς αὐτοῦ χώρας φρούρια ἐπαπειλοῦντα τὴν χώραν του.

ἐπιτιμῶ φέγω, κατακρίνω.

ἐπιχειροτονῶ τὰς γνώμας ὑποβάλλω (διὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας) τὰς γνώμας εἰς τὴν διὰ χειροτονίας κρίσιν.

ἐπιχειρῶ τινι προσβάλλω τινά· **ἐπεχείρησεν** Ὁλυνθίοις, νοεῖται ἡ στρατιωτικὴ ἐπίδειξις, τὴν ὄποιαν ἔκχριεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὁλύνθου τὸ 351.

ἐπόπτης μάρτυς.

ἔργα 1) γεωργικὰ ἔργασίαι· Ὁλ. B, 16· 2) ἐπιχειρήσεις Φιλ. A, 38.

ἔρημια (παντελής) ἔλλειψις.

ἔρρωμένος, μτχ. πθτκ. πρκμ. (τοῦ ρ. βώννυμι) ὡς ἐπίθ.: ὑγιής, γερός· **ἔπιρρ.**: **ἔρρωμένως** ἐνεργῶς, δραστηρίως.

έσκεμμένος, βλ. σκοπῶ.

έτησιαι οἱ ΒΑ ἄνεμοι οἱ πνέοντες ταχτικῶς κατὰ τὸ θέρος ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει (τὰ τουρκιστὶ λεγόμενα μελτέμια)· οἱ ἄνεμοι οὗτοι ἐμποδίζουν τὸν πλοῦν εἰς τοὺς πρὸς Β ἀπ' Ἀθηνῶν πλέοντας.

ἔτι τοίνυν πρὸς τούτοις δέ.

έτοίμως προθύμως· ἔτοιμότατα (= ἔτοιμότερον) εὐκολώτερον. Εὔβοια· ὥσπερ εἰς Εὔβοιαν, δηλ. ὡρμήσατε· οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες τὸ 357 ὑπὸ τὸν Τιμόθεον εἰς Εὔβοιαν ἐνίκησαν τοὺς κατέχοντας αὐτὴν Θηβαίους καὶ ἡγάγκασαν αὐτοὺς ν' ἀπέλθουν ἐκ τῆς νήσου.

εὐήθεια ἀπονηρία, ἀπλότης· (εὐρίσκω τὸν Φίλιππον) τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν προσαγαγόμενον τούτῳ, τῷ φάσκειν (μὲν τοῦτο τὸ μέσον, μὲ τὸ νὰ βεβαιώη δηλ.) παραδώσειν... καὶ (τῷ) κατασκευάσαι..., τὴν δ' Ὁλυνθίων φιλίαν (προσαγαγόμενον) μετὰ ταῦτα τῷ... ἔξελεῖν καὶ... Θετταλοὺς δὲ (προσαγαγόμενον) νῦν... τῷ... ὑποσχέσθαι καὶ (τῷ) ἀναδέξασθαι.

εὐήθης ἀνόητος.

εὕθυνα (συνήθως κατὰ πληθ. εὕθυναι) λογοδοσία.

εὐπορῶ ζῶ μὲ εὐπορίαν.

εὐτρεπής παρεσκευασμένος.

εὐτρεπίζω 1) ταχτοποιῶ· Ὁλ. A, 13· 2) ἔτοιμάζω πρὸς ἀπόπλουν· Φιλ. A, 16.

ἐφίσταμαι 1) τοποθετοῦμαι ὑπεράνω τινὸς ὡς ἐπόπτης· οἱ ἐφεστηκότες (δηλ. τοῖς στρατεύμασι) οἱ στρατηγοί· 2) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημασίας: ἐμφανίζομαι (αἰφνιδίως) ἐνώπιόν τινος· ἅπασι τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες ἐπελθόντες εἰς τὰ πράγματα καθ' διν χρόνον ὅλα εὐρίσκονται εἰς ταραχὴν (ώς ἔκ τοῦ θανάτου τοῦ Φιλίππου): ἀφοῦ καταλάβετε (διὰ τῆς αἰφνιδίας ἐφορμήσεως ἐκ τινος νήσου ἢ λιμένος, δπου διαρκῶς θὰ παραμένετε) τὴν γενικὴν κατάστασιν ἐν ταραχῇ διατελοῦσαν μηδὲ (ὅπως) ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως (=μεγάλη δύναμις)· 3) παραμονεύω, καιροφυλακτῶ· Φιλ. B, 18.

ἔχω α) μτβτχ.: παρέχω· Ὁλ. B, 3· β) ἀμτβτ.: 1) ἀποβαίνω· Ὁλ. A, 9· 2) διάκειμαι, εἴμαι· συχνάκις μετὰ τὰ ἐπιρρ. τρόπου· ἐναντίως ᔁχει εἰναι ἐναντίον (ἀποτελεῖ μειονέκτημα)· οὕτε εὐτρεπῶς ᔁχει αὐτῷ τὰ παρόντα (πράγματα) οὐδ' (οὕτως ᔁχει) ὡς ἂν κάλ-

λιστα (ἔχοι) οὕτε προητοιμασμένα οὐδὲ κάλλιστα τυπωποιημένα είναι ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ πράγματα αὗτοῦ (τοῦ Φιλ.). τὰ ὅλα πράγματα βέλτιον ἔχει ἡ ὅλη κατάστασις τῆς πολιτείας είναι καλυτέρα· φαύλως ἔχει (τὰ πράγματα) τὰ πράγματα εὑρίσκονται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν· ἀργῶς ἔχω εἶμαι νωθρός· ταῦτα ἄμεινον ἔχει ἑκατέροις (δηλ. ὑμῖν καὶ Φιλίππω) εἰς ταῦτα εὐδοκιμεῖτε ἀμφότεροι (σεῖς καὶ Φιλίππος). — Μέσον: ἔχομαι (μετὰ γνκ.) πιάνομαι ἀπό τινας ἔχομαι τῆς πληγῆς πιάνομαι ἀπὸ τὸ κτυπηθὲν μέρος, φέρω τὴν γειρά μου εἰς τὸ κτυπηθὲν μέρος διὰ νὰ τὸ προφυλάξω ἀπὸ τὸ κτύπημα, τὸ ὄποιον ἔχει ἥδη δοθῆ).

Ζ

ζηλῶ τι κατευθύνω ὅλον τὸν ζῆλον μου εἰς τὴν ἀπόκτησίν τινος· τοῦτο (δηλ. δόξαν) ἐζήλωκε.

Η

ἢ εἰ δὲ μή.

ἥδη εὐθύς, ἀνεύ ἀναβολῆς.

ἥδυς· ἐπίρρ.: ἥδεως ἔχω εἶμαι εὐγχριστημένος· ἥδιον είναι ἀν αὐτονόμους ὅτι εὐγχριστότερον θὰ ἔσαν αὐτόνομοι: ὅτι θὰ πρετίμων νὰ ἔσαν αὐτόνομοι.

ἥκω 1) ἔχω φθάσει πρὸς αὐτὴν τὴν τελευτὴν ἥκει τὰ πράγματα αὐτῷ ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος των ἔχουν φθάσει (πλέον) τὰ πράγματα δι' αὐτὸν: ἡ αὔξησίς του ἔχει φθάσει (πλέον) ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος τῆς· 2) ἔχω ἐπιστρέψει: ὅτε ἥκομεν βεβοηθήκότες Εὐβοεῦσι ὅτε εἶχομεν ἐπιστρέψει (ἐκ τῆς Εὐβοίας), ἀφοῦ εἶχομεν βοηθήσει τοὺς Εὐβοεῖς· ἐννοεῖται ἡ ἔκει ἐκστρατεία τῶν Λιθηναίων ὑπὸ τῶν Τιμόθεον (357); 3) ἔχω παρουσιασθῆ: 'Ολ. Α, 9· 4) ἀνέβην εἰς τὸ βῆμα· εἰ ἥκει τις ἐκὼν ἀναβῆ κανεὶς εἰς τὸ βῆμα· 'Ολ. Α, 1.

ἥλικία στρατεύσιμος ἥλικις (ἀπὸ τοῦ 18 - 60 ἔτους).

ἥλικος 1) ὅσον μέγας: 'Ολ. Α, 9· 2) ἐπὶ πλαγίας ἐρωτήσεως: πόσον μέγας· ἥλικα ἔστι τὰ διάφορα = ἥλικη ἔστιν ἡ διαφορά.

ἥνικα ἐφ' ὅσον.

ἥρετό τις = ἔροιτο ἀν τις.

Θ

θᾶττον = ῥᾶον.

θαυματοποιὸς ἀγύρτης.

θεοί· τὸ τῶν θεῶν = οἱ θεοί.

θεραπεύω περιποιοῦμαι: θεραπεύει τινάς ἐπὶ τῇ πόλει πρὸς βλά-
βην τῆς πόλεως (διὰ νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτοὺς κατὰ τῆς πόλεως).
θετταλοί· τὰ τῶν Θετταλῶν τὰ πράγματα τῶν Θεσσαλῶν, οἱ Θεσ-
σαλοί.

θεωρῶ ἔξετάξω.

θορυβῶ, ὡς... μὲ (έπιδοκιμαστικὸν) θόρυβον δηλῶ, ὅπι...

θρυλῶ τι συνεχῶς ὄμιλῶ περὶ τινος, συγνάκις ἐπαναλαμβάνω τι.

I

ἴδιος ίδιωτικός· τὰ ίδια αἱ ίδιωτικαὶ ὑποθέσεις:

ίδιωτης ἥπειρος.

ιερὰ τριήρης· οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον δύο ιεράς τριήρεις, τὴν Πάραλον
καὶ τὴν Σαλαμινίαν· ἐν § 34 τοῦ Α' Φιλιππικοῦ νοεῖται ἡ Πά-
ραλος, ἡ ὅποια κατ' ἔτος μέλλουσα νὰ κομίσῃ τοὺς θεωρούς
(τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς πόλεως) εἰς Δῆλον ἡγκυροβόλει πλησίου
τοῦ Μαραθῶνος.

Ιέραξ Ἀμφιπολίτης, ἀποστάλεις ὡς πρεσβευτὴς εἰς Ἀθήνας τὸ 358/7
μετὰ τοῦ Στρατοχλέους.

ιεροποιοί· οὗτοι ήσαν δέκα ἀρχοντες κατ' ἔτος ἐκλεγόμενοι διὰ κλή-
ρου, οἱ ὅποιοι ἔργον εἶχον τὴν διοργάνωσιν τῶν ἑορτῶν καὶ τὴν
ἐποπτείαν θυσιῶν τινῶν.

Ιλλυριός = Ιλλυριοί· ἐν Ιλλυριοῖς = ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ιλλυ-
ριῶν.

ἴσος· τὸ ίσον τὸ ἀνάλογον μέρος· ἐξ ίσου (έκείνοις, δηλ. τοῖς ἀν-
τιπάλοις) ὄμοιός (καθὼς οἱ ἀντίπαλοι μου).

ἴσταμαι σταματῶ.

K

καθαιροῦμαι καταπίπτω, κατακρημνίζομαι (ἀπὸ τῆς θέσεως, εἰς τὴν
ὄποιαν ἔχω ὑψωθῆ).

καθήκω εἰμι ἀρμόδιος, κατάληκτος· ὁ καθήκων χρόνος ὁ ὥρισμέ-
νος γρόνος.

κάθημαι 1) κάθημαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· οἱ καθήμενοι οἱ ἀκροστατι·
Φιλ. B, 3· 2) ἀδρανῶ, δὲν κάμων τίποτε.

καθίστημι ἐγκαθίστω (εἰς τὴν ἔξουσίαν). — Μέσον: καθίσταμαι εύ-
ρισκομαι ἐν τινι καταστάσει ἐνῷ καθέστηκε τὰ πράγματα Φι-

λίππου εἰς πολαν κατάστασιν εύρισκονται τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου· τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις καθίσταται αὐτῷ εἰς κομιδῇ στενὸν εύρισκεται αὐτὸς εἰς πολὺ μεγάλην στενοχωρίαν μὲ τὴν συντήρησιν τοῦ μισθοφορικοῦ του στρατεύματος.—Πότε.: διορίζομαι· δ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν = δες ἂν καταστῇ ὑφ' ὑμῶν κύριος τούτων.

καὶ 1) ἐπιτατικός· καὶ πρώτος πρῶτος πρῶτος· καὶ σφόδρα πολὺ σοβαρῶς· 2) πράγματι Φιλ. A, 46· 3) καὶ γάρ τοι διὰ τοῦτο λοιπόν· 4) καὶ δῆ· α) καὶ μάλιστα εὐθύνῃ· 'Ολ. B, 13· β) εὐθύνει τώρα Φιλ. A, 13.

καιρός 1) περίστασις, κατάστασις πραγμάτων· 'Ολ. A, 2· Φιλ. A, 12· 2) εὐκαιρία, εύνοική περίστασις· τὴν ἀκαιρίαν καιρὸν νομίσαντες· 'Ολ. A, 24· οἱ τῶν πραγμάτων (=τοῦ πράττειν) καιροὶ αἱ εύνοικαι περιστάσεις πρὸς δρᾶσιν· Φιλ. A, 37· οἱ ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντες (ἡμῖν) καιροί· 'Ολ. B, 2.

κακοδαιμονία φρενοπάθεια.

καλῶ· ἥν μὲν οὖν δίκαιον τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις καλεῖν (ὑμᾶς) βεβαίως ἵτο δίκαιον νὰ προσκαλέσετε (διὰ νὰ σᾶς εἴπουν τὸ πρέπει ν' ἀποκριθῆτε) τοὺς κομίσαντας τὰς ὑποσχέσεις (τοῦ Φιλίππου)· νοοῦνται δὲ Κτησιφῶν, δὲ Ἀριστόδημος καὶ δὲ Νεοπτόλεμος, οἱ δποῖοι κομίσαντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὰς πρώτας φιλικάς διαβεβαιώσεις τοῦ Φιλίππου ἐνήργησαν νὰ σταλῇ πρεσβεία πρὸς τὸν Φιλίππον περὶ εἰρήνης.

καλῶς· ὡν (= ἄ) καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι τὰ ὅποια ἔχουν — καὶ καλὰ κάμουν (ποὺ τὰ ἔχουν).

κἄν 1) ἔστω καὶ· 2) κἄν... κἄν... κἄν... εἴτε... εἴτε... εἴτε...· κἄν ῥῆγμα κἄν στρέμμα κἄν ἄλλο τι... ἢ (τοῦτο)· 'Ολ. B, 21· κἄν ὑμεῖς (= καὶ ἢ, κἄν ὑμεῖς) ἔνα, κἄν πλείους...· Φιλ. A, 19. **κάν = καὶ** ἐν.

κατὰ 1) μετὰ γνω.: περὶ τινος, διὰ τινα· Φιλ. B, 9, 10· 2) μετ' αἰτ.: α) διανεμητικῶς· καθ' ἔκαστα λέγων (αὐτὰ) ἀναφέρων αὐτὰ (τὰ ἄλλα ὄχυρὰ μέρη) ἐν πρὸς ἔν· καθ' ἔνα αὐτῶν χωριστὰ κάθε ἔνα ἔξ αὐτῶν καθ' ἔκαστον τούτων χωρίς ἐν ἔκαστον ἐκ τούτων χωριστά· β) ἐπὶ ἀπομονώσεως καὶ χωρισμοῦ: καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς βουλεύσεσθε ὕστερον μεταξύ σας μόνοι θὰ σκεφθῆτε ὕστερον (δῆλ. μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν ἀναχώρησιν τῶν πρέσβεων).

κατακλείω ἀναγκάζω.

κατακούω (μετὰ γνκ.) 1) ὑπακούω εἰς τινα, εἴμαι ὑπήκοος τινος· 'Ολ. Α, 23· 2) σαφῶς ἀκούω τινά· Φιλ. Β, 35.

καταλλαγαὶ διαπραγματεύσεις περὶ συμφύλιωσεως.

καταπτήσω (πρκμ. κατέπτηχα) συστέλλομαι (ζαρώνω) ἀπὸ φόβου.

καταρραφθυμῶ χάνω ἔνεκα ραθυμίας· πθτκ.: τὰ **κατερραφθυμημένα** δσα ἐκ ραθυμίας (ἀμελείας) ἔχετε χάσει.

καταρρέω καταπίπτω, πίπτω εἰς ἐρείπια· (**τὰ τοιαῦτα**) περὶ αὐτὰ **καταρρεῖ** (ἡ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) καταπίπτει φυλλοφροοῦσα πέριξ ἔαυτῆς (μτφρκ. ἐκ τῶν μαρακινομένων ἀνθέων).

κατασκευάζω 1) παρασκευάζω, δημιουργῶ· 'Ολ. Α, 20· 2) ἐπινοῶ, πανούργως μηχανεύομαι· 'Ολ. Β, 6· 3) καθιστῶ· 'Ολ. Β, 15.

καταστρέφομαι ὑποτάσσω.

κατέχω συγκρατῶ, διατηρῶ· τὰ (**συμμαχικὰ**) πράγματα τὴν (συμμαχικὴν) δύναμιν.

κατορθῶ ἐπιτυγχάνω· δύομτκ. ἀπρμφ.: τὸ **κατορθοῦν** (αὔτόν, δηλ. τὸν Φιλ.) αἱ ἐπιτυχίαι αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.).

κενὸς ἀνωφελής· 'Ολ. Β, 12· **ψήφισμα** κενὸν ψήφισμα ἀνεκτέλεστον.

κεφάλαιον = ἐν **κεφαλαιώ** ἐν περιλήψει.

κεινοῦμαι τίθεμαι εἰς κίνησιν, ἀναφαίνομαι.

κοινός· τὸ κοινὸν ἡ τὰ κοινὰ τὰ δημόσια πράγματα, ἡ πολιτεία.

κομιδῇ λίκνῳ κομιδῇ δὲ (ἄπιστα).

κομίζομαι λαμβάνω δπίσω, ἀνακτῶ.

κόπτομαι τινὶ καταπονοῦμαι μέ τι.

κορδακισμοὶ ἄσεμνοι χοροί.

κρατῶ 1) ἀπολ.: ὑπερισχύω· Φιλ. Β, 36· 2) μετὰ γνκ.: γίνομαι κύριος τινος. — Πθτκ.: νικῶμαι.

κρίνω δικάζω· κρινόντων (δηλ. τοὺς στρατηγούς). — Πθτκ.: **κρίνομαι** περὶ θανάτου σύρομαι εἰς τὸ δικαστήριον μὲ κίνδυνον νὰ καταδικασθῶ εἰς θάνατον, δικάζομαι περὶ ζωῆς καὶ θανάτου.

Λ

λαγχάνω διὰ κλήρου ἀναδεικνύομαι.

λαμβάνω 1) λαμβάνω καὶ χρησιμοποιῶ (δπανῶ)· 'Ολ. Α, 19· 2) ἐννοῶ· ἂν λάβοιτε δύνασθε νὰ ἐννοήσετε· 'Ολ. Α, 1. — Μέσον :

λαμβάνομαι ἐν μέσω τινὸς καταλαμβάνομαι, εὑρίσκομαι ἐν μέσῳ τινός.

Λάμφακος πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον, ἀπέναντι τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου.

λανθάνω διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος· συχνότατα μετὰ μηγ.: ἀν λάθη ἀναλώσας ἢν ἔξοδεύσῃ ἀνεπαισθήτως (χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ): λήστε πάνθ' ὑπομείναντες χωρὶς νὰ τὸ καταλάβετε οὐδὲ ὑπομείνετε πάντα.

λέγω 1) θέλω νὰ εἴπω, ἐννοῶ· μηδενὸς δῆτος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω=καὶ ἢν μηδεὶς ἢ ἐν αὐτῇ, πολέμιος λέγω· 2) προτείνω· 'Ολ. A, 20· 'Ολ. B, 11, 31· Φιλ. A, 14· 3) ἐπὶ ρητόφων: ὅμιλῶ· οἱ λέγοντες οἱ ρήτορες.

λῆμμα κέρδος (κυρίως ἐξ ἀρταγῆς καὶ ληστείας).

Λῆμνος ἡ γνωστὴ νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἀρχαία κτῆσις τῶν Ἀθηναίων· πρὸς διοίκησιν ταύτης οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστελλον καὶ ἔτος σῶμα ἱππέων ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἐνὸς ἵππαρχου· ἡ ἐκεῖ δὲ διαμονὴ τοῦ ἵππαρχου ἦτο ἄνετος.

ληστεύω ληστρικῶς (κρυφίως) πολεμῶ, κάμνω κλεφτοπόλεμον.

λιμένες πρόσοδοι λιμένων.

λογίζομαι· λιγοζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι = λογιζομένους (τοῦτο)· εἰ Φίλιππος λάβοι.

λογισμὸς 1) λόγος, αἵτια· Φιλ. B, 6· 2) σκέψις· πρὸς πλεονεξίαν... τοὺς λογισμούς ἔξεταζων κατευθύνων· τὰς σκέψεις του πρὸς πλεονεξίαν καὶ πρὸς τὴν ὑποταγὴν τῶν πάντων ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν του.

λογιστής κριτής.

λογοποιῶ 1) ἀπολ.: πλάττω λόγους, γαλκεύω (κατασκευάζω) ψευδεῖς εἰδήσεις (φήμας); 2) λογοποιῶ, ὡς... διαδίδω, δτι...

λόγος 1) δικαίωμα λόγου· δίδωμι λόγον τινί: α) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινὰ ν' ἀπολογηθῆ· δόντες λόγον (αὐτοῖς)...· 'Ολ. B, 29· β) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινὰ νὰ ὄμιλήσῃ· 'Ολ. B, 31· 2) ἐκτίμησις· τοῦ δικαίου λόγον ποιοῦμαι φροντίζω περὶ τοῦ δικαίου· 3) πρότασις· Φιλ. B, 11· 4) λογιδοσία· Φιλ. A, 33.

λοιδορία κακολογία· κενὴ ἀβάσιμος, μὴ στηριζομένη ἐπὶ πραγμάτων.

λοιπὸς ὑπόλοιπος· ἔστι λοιπὸν ὑπολείπεται· λοιπόν ἔστιν (ἡμῖν) ὑπὸ τοῦ πολέμου μᾶς ἔχει ἀφήσει ὁ πόλεμος (ό κατὰ τοῦ Φίλιππου)· τὰ λοιπὰ εἰς τὸ ἔτης.

λυσιτελῶ ὡφελῶ· τὸ λυσιτελοῦν ἡ ὡφέλεια, τὸ κέρδος· τὸ ίδια λυ-
σιτελοῦν τὸ ίδιαίτερον συμφέρον.

M

μακρὰν ἐπὶ χρόνου· οὐκ εἰς μακρὰν ὅχι μετὰ παρελευσιν χρόνου,
ἐντὸς ὀλίγου.

μᾶλλον δὲ 1) διὰ νὰ εἴπω καλύτερον· 'Ολ. A, 19· 'Ολ. B, 2, 22· 2) ἡ
καλύτερον· 'Ολ. B, 8.

μεθύω τινὶ εἴμαι μεθυσμένος ἀπὸ χαρὰν διὰ τι.

Μενέλαος ἑτεροθαλῆς ἀδελφὸς τοῦ Φιλίππου· φιβούμενος καὶ μισῶν
τὸν ἀδελφόν του κατέφυγε μετὰ τῶν στρατιωτῶν του εἰς τὰ ξενικὰ
στρατεύματα τῶν Ἀθηναίων, οἱ δὲ ξεναγοὶ ἐδέχθησαν αὐτὸν καὶ
κατέστησαν ἵππαρχον.

μένων 1) μένω πιστὸς (εἰς τὴν συμμαχίαν)· 'Ολ. B, 9· 2) ἐπὶ τινος
περιορίζομαι εἰς τινί Φιλ. A, 9.

μερὶς βοήθεια.

μέρος· τὸ ἡδικημένον δεὶλος (τῶν πολιτῶν) οἱ ἔκάστοτε ἐπι-
βαρυνόμενοι μὲ ἄδικα βάρη πολῆται· ἐν μέρει ἡ κατὰ μέρος· κατὰ
σειρὰν (διαδοχικῶς)· ἐν μέρει οὐδενός είμι θεωροῦμαι ἀνάξιος
λόγου, δὲν λογαρίζομαι γιὰ τίποτε.

μετάστασις ἀλλαγή· πολλὴν τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην τὴν
μεταβολὴν δεικτέον (έστιν ὑμῖν) πρέπει νὰ δεῖξετε, ὅτι πολὺ^ν
ἡλλάξατε στάσιν (διαγωγὴν) καὶ μεγάλως μετεβλήθητε.

μέτεστι μοὶ τινος μετέχω τινός.

μετρίως εἰς μέτριον βαθμόν, ὀλίγον· καὶ μετρίως σωφρονοῦντες
(ἄνθρωποι) καὶ ὀλίγον μόνον νοῦν ἔχοντες.

μή· 1) μή μοι ἐλειπτικὴ φράσις = μή μοι λεγέτω τις· 2) μή τι γε
δή (κατόπιν τοῦ ἐπιδοτικοῦ οὐδὲ) πολὺ δὲ ὀλιγώτερον βέβαια.
μικρός· ἐπιφ. χρῆσις μετὰ προθ.: καὶ κατὰ μικρὸν ἔστω καὶ ὀλί-
γον.

μῖμος ὁ μιμούμενός τι· **μῖμος γελοίων** ὁ μιμούμενος γελοῖα (ἄξια γέ-
λωτος), γελωτοποιός.

μισθός· εἰς τοὺς στρατιώτας ἐδίδετο μισθὸς καθ' ἔκάστην καὶ σιτη-
ρέσιον (τροφή): οὐδέποτε ταῦτα ὅμοι ὑπερέβαινον τὴν δραχμὴν
καθ' ἔκάστην, οὐδὲ ἥσαν ὀλιγώτερα τῶν 4 ὄβολῶν.

μνημονεύω ἐνθυμοῦμαι.

μόνος· ἐπίρρ.: μόνον ούχι μόνον που δέν, σχεδόν.

N

νῆσος· καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ (δηλ. ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει) νήσοις· νοοῦνται αἱ νῆσοι "Ιμβρος, Σκῦρος καὶ Ηεπάρηθος (ἢ νῦν Σκόπελος).

Νίκαια φρούριον τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν εἰς τὰς ὑπωρείας τῆς Οἰτης καὶ πλησίον τῶν Θερμοπολῶν.

νικῶ· τοὺς φίλους νικᾶ (ὑπκμ.: τὰ ξενικὰ) καὶ τοὺς συμμάχους νικοῦν τοὺς φίλους καὶ τοὺς συμμάχους (βλάπτουν δηλ. αὐτοὺς δι' ἀρπαγῆν, ἀργυρολογίας κ.τ.τ.).

νυνὶ τῶρα δέ.

Ξ

ξένοι μισθοφόροι, μισθοφορικὸν στράτευμα.

Ο

οἱ ἀναρρω. ἐπίρρ.: πρὸς δὲ μέρος· συγν. μετὰ γνκ.: δρᾶτε... τὸ πρᾶγμα οἱ ἀσελγείας προελήλυθεν ἄνθρωπος τὸ συμβαῖνον (τὴν κατάστασιν), μέχρι δηλ. ποίου Βαθμοῦ ἀναιδείας ἔχει προχωρήσει ὁ ἀνθρώπος.

οἰδ' ὅτι Βεβαίως.

οἰκεῖος 1) ἀνήκων εἰς τινα, ἴδιος· τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως τὸ ἴδιαιτερον κράτος (τοῦ Φιλίππου) καὶ ἡ ἴδιαιτέρα δύναμις του· 2) φιλικός, σύμμαχος· Φιλ. Α, 4· ἐπίρρ.: οἰκείως φιλικῶς πάνυ οἰκείως ἔχειν.

οἰκία οἰκογένεια· ἡ τυραννικὴ οἰκία ἡ οἰκογένεια τῶν τυράννων· ἐννοοῦνται οἱ τύραννοι τῶν Φερῶν Λυκόφρων καὶ Ηειθόλαος.

οἶκοι ἐν τῇ πατρίδι· τὰ οἶκοι τὰ πράγματα τῆς πατρίδος, ἡ πατρίς. οἰος 1) μετ' ἀπρμφ. = ὥστε (μετ' ἀπρμφ.) οὐδαμῶς οἰος (=τοιοῦτος ὥστε) Φεύδεσθαι ἀνίκανος νὰ ψεύδεται· οἶους δρχεῖσθαι = ὥστε δρχεῖσθαι· οὐχ οἰός ἐστι μένειν = οὐκ ἐστι τοιοῦτος, οἰος (= ὥστε) μένειν· 2) μετ' ἐπιθ.: οἰος ἔμπειρος ὄπωσ- δήποτε ἔμπειρος· 3) οἰός τ' εἰμι (μετ' ἀπρμφ.) εἰμαι ἵκανός, εἰμαι εἰς θέσιν νὰ...· 4) τὸ οὐδ. οἰον ὡς ἐπίρρ.: καθὼς παραδείγματος χάριν.

δκνῶ 1) μετ' αἵτ.: φοβοῦμαι τι· δκνῶ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν

φοβοῦμαι τὸ κατ' ἐμοῦ μῆσός σας: φοβοῦμαι νὰ μὴ ἐπισύρω τὸ κατ' ἐμοῦ μῆσός σας²⁾ δκνῶ μὴ... φοβοῦμαι μήπως...

’Ολυνθιοι· τὰ τῶν ’Ολυνθίων τὰ πράγματα τῶν ’Ολυνθίων, οἱ ’Ολυνθιοι.

ὅλως γενικῶς.

ὅμιλία συναναστροφή, σχέσις· αἱ λίαν ὅμιλίαι αἱ πολὺ στεναὶ σχέσεις. ὅμοιος· ἐν δμοίῳ πολέμῳ, δι’ δη = ἐν δμοίῳ πολέμῳ ἔκείνῳ, δι’ ὄν.

ὅνειδος 1) προσβολή, κατηγορία· καὶ (ἄ) φαίνοιτο ἄν (ὑμῖν) μεγάλα δνείδη κατ’ ἔκείνου βουλομένοις (= εἰ βούλοισθε) δοκιμάζειν ὁρθῶς· ’Ολ. B, 4· 2) αἰσχος· ’Ολ. B, 20.

δνειροπολῶ ἐν τῇ γνώμῃ φαντάζομαι μὲ τὸν νοῦν μου.

δντινοῦν, βλ. δστισοῦν.

ὅπως 1) ἐν πλαγίᾳ ἐρωτμτκ. προτάσσει: πῶς· ὅπως μὴ δόξομεν εἶναι χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων (ἡμῖν ἐκ τῶν θεῶν) πῶς νὰ μὴ φανῶμεν, ὅτι εἰμεθα κατώτεροι τῶν ὑπαρχόντων εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν θεῶν (ἀνάξιοι τῶν θείων εὐεργεσιῶν)

2) οὐχ... ὅπως... ἀλλὰ καὶ = οὐ μόνον οὐ... ἀλλὰ καὶ.

ὅρμω (ἀω) κινοῦμαι· ως ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν... ἵσως ἄν δρμήσαιτε ὅτι ἀφήνοντες ταύτην τὴν ὑπερβολικήν σας ἀμέλειαν ἵσως ἥθελετε κινηθῆ (ἀπὸ ἐδῶ ἐναντίον του) : Θὰ τὸ ἐκουνούσατε ἐπὶ τέλους.

ὅρχομαι τοιαῦτα (= τοιαύτας ὁρχήσεις) χορεύω τοιούτους χορούς. δστισοῦν, ἡτισοῦν, δτιοῦν οίσδήποτε.

ὅτε (αἰτλγ.) ἀφοῦ, ἐπειδή.

οὐ μὴν ἀλλ’ ὅμως.

ούδείς· οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε = οὐ φόβος ἔστι μὴ δεινόν τι πάθητε οὐδὲν κακὸν θὰ πάθετε.

ούδέποτε· οὐδέποτ’ οὐδὲν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων = οὐκ ἐλπὶς ἔστι μὴ ποτέ τι τῶν δεόντων γένηται ἡμῖν = οὐδέποτε οὐδὲν τῶν δεόντων γενήσεται ἡμῖν (τότε) τίποτε ἀπὸ ὅ, τι πρέπει δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ ἐκ μέρους ἡμῶν.

οὔτοι ἐπίρρ.: βεβαίως οὐχί· οὔτοι παντελῶς οὐδόλως βέβαια.

οὔτος, αὕτη, τοῦτο· καὶ ταῦτα καὶ μάλιστα ταύτη (ἐπίρρ.) διὰ τοῦτο.

οὔτω· οὔτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους = οὔτω

(δεῖ ἀξιοῦν) καὶ τῶν πραγμάτων (ήγεισθαι) τούς (εὗ) βουλευομένους.

οὐχ ὥσπερ, βραχυλογικῶς: οὐχ ὥσπερ τὸν π. χρόνον... = οὐδὲ τὰ πράγματα οὕτως ἔξει, ὥσπερ κτλ.

διφλισκάνω κυρ.: καταδικάζομαι εἰς χρηματικὸν πρόστιμον ἔπειτα: διφλισκάνω αἰσχύνην ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἔκυτοῦ μου αἰσχύνην (καταπίπτω εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων): διφλισκάνω ἄνοιαν ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἔκυτοῦ μου κατηγορίαν ἀνοήσιας, κινδυνεύω νὰ θεωρηθῶ ἀνόητος: διφλισκάνω ἀνανδρίαν ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἔκυτοῦ μου κατηγορίαν δειλίας.

δχλος πλῆθος ἀνθρώπων καὶ (ἄ) τοσοῦτον δχλον καὶ παρασκευὴν (ἔχει), ὅσην οὐκ οἴδ', εἴ τι τῶν ἀπάντων (οὐδ.) ἔχει καὶ αἱ ὄποιαι ἑορταὶ ἀπαιτοῦν τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων (δηλ. χορευτῶν, αὐλητῶν, χορηγῶν, γυμνασιαρχῶν κτλ.) καὶ τοσαύτην προπαρασκευὴν (δηλ. πολυτελῆ σκεύη, ἐνδύματα κτλ.), ὅσην ἵσως οὐδὲν ἄλλο πρᾶγμα ἐν τῷ κόσμῳ (ἀπαιτεῖ).

Π

Παίων = Παίονες.

πάλιν κατόπιν πάλιν αὖ ἔπειτα πάλιν.

παρὰ 1) μετὰ γνω.: τὸ προέρχεσθαι ἐκ τινος προσώπου παρ' αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἔκυτον του, μὲ τὴν ἴκανότητά του: 2) μετ' αἰτ.: α) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: ἔνεκά τινος, ἐξ αἰτίας τινός: Φιλ. Α, 11· β) πρὸς δήλωσιν χρόνου: παρὰ πάντα τὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων πράγματα εἰς ὅλα τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων (κυρ.: ἐν ᾧ χρόνῳ γίνονται τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων): παρὰ τὸν καιρὸν εἰς τὴν κατάλληλον στιγμήν: ὅταν παρουσιασθῇ ἡ κατάλληλος εὐκαιρία.

παρακαθίστημι τινά τινι τοποθετῶ τινα πλησίον τινός: στρατιώτας οἰκείους... παρακαταστήσαντας (τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ἔχενοις).

παρακρούομαι ἔξαπατῶ.

παρακύπτω ἐπὶ τι ρίπτω παρέργως ἐν βλέμμα ἐπιπόλαιον εἴς τι.

παραπίπτω συμπίπτω: παραπεπτωκώς καιρὸς εὐκαιρία, ἡ ὄποια ἔχει παρουσιασθῆ.

παρασκευάζομαι τριήρεις ἔτοιμάζω τριήρεις πρὸς ἀπόπλουν (διὰ τοῦ διορισμοῦ τριηράρχων).

- παρατάττομαι**: δύναμιν τὴν ἔκεινω (= τὴν τῇ ἔκεινου δυνάμει) παραταξομένην ίκανὴν ν' ἀντιπαραταχθῆ (νὰ πολεμήσῃ φχνερά) πρὸς τὴν δύναμιν ἔκεινου.
- παραυτίκα** εὐθύς: μετ' ούσ. πρὸς δήλωσιν βραχείας διαρκείας: ἡ παραυτίκη ήδονή ἡ στιγμιαία εὐχαρίστησις.
- παραχρῆμα** εὐθύς: ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐκ τοῦ προχείρου, ἀνευ προμελέτης.
- πάρειμι** (**παρὰ + εἰμί**) 1) εἴμαι πλησίον· πάρειμι τοῖς πράγμασι παρακολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα (πὴν πορείαν τοῦ πολέμου): 2) ἔχω φθάσει: πρὸς τοῦτο καιροῦ εἰς τοῦτο τὸ κρίσιμον σημεῖον: 3) πάρειμι ἐπὶ τὸ βῆμα ἔχω παρουσιασθῆ εἰς τὸ βῆμα.
- παρέρχομαι** 1) εἰσέρχομαι ἐὰν παρέλθῃ (εἰσω Πυλῶν). Φιλ. B, 30: 2) ἐπὶ τὸ βῆμα ἀναβαίνω εἰς τὸ βῆμα, ἵνα ὅμιλήσω: οἱ παριόντες οἱ ρήτορες.
- παρεῶσθαι**, βλ. παραθοῦμαι.
- παρίστημι**: παρίστημι τι ἐν τῇ γνώμῃ τινὸς ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος κάτι τι: δεῖ τοῦτο ἔκεινω ἐν τῇ γνώμῃ (= ἐν τῇ γνώμῃ ἔκεινου) παραστῆσαι. — Μέσον: παρίσταμαι ὑποτάσσω: Ὁλ. A, 18: ἀπροσ.: παρίσταται μοι μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν Φιλ. B, 6.
- παροξύνομαι** 1) ἔξεγείρομαι: Ὁλ. A, 6: 2) ἔξοργίζομαι: Φιλ. B, 18.
- παρορῶ** τι καταφρονῶ τι, ἀδιαφορῶ διά τι.
- παρρησία** τὸ νὰ λέγῃ τις ἐλευθέρως διά τι φρονεῖ, ἐλευθεροστομία.
- παρρησιάζομαι** τι λέγω τι ἐλευθέρως.
- παρωθοῦμαι** (πρκμ. παρέωσμαι) παραγκωνίζομαι.
- πᾶς** 1) μετὰ τοῦ ἄρθρου: οἱ πάντες τὸ δόλον, ἐν συνόλῳ: 2) οὔδ. πληθ. πάντα ως ἐπίρρ. = πάντως ἐξάπαντος.
- πεζέταιροι** ἐκλεκτοὶ πεζοὶ Μακεδόνες, ἀποτελοῦντες τὴν σωματοφυλακὴν τοῦ Φιλίππου.
- πειθομαι** συμβιβάζομαι: Φιλ. A, 15: πρκμ. πέπεισμαι ἔχω σγηματίσει πεποιθησιν: τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα διότι ἄλλοι μὲν ἔχετε (ἐσχηματισμένην) αὐτὴν τὴν πεποιθησιν, (π.χ. δτι πρέπει νὰ πολεμήσετε κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ νὰ βοηθήσετε τοὺς Ὀλυνθίους), ἄλλοι δὲ ἄλλην, (π.χ. δτι πρέπει νὰ ἐπιδιώξετε τὴν φιλίαν τοῦ Φιλίππου).
- περαίνω** 1) φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ: Ὁλ. B, 13: 2) λέγω: Φιλ. A, 28.
- περὶ** (μετὰ γνκ.): ως πρὸς τι, σχετικῶς μέ τι: συνοίσειν τῇ πόλει

περὶ ὡν (= περὶ τούτων, περὶ ὡν σχετικῶς μέ αὐτά, περὶ τῶν ὁποίων): Ὁλ. Α, 1· παρόμοιον (τοῦτό) ἐστι (ἐκείνῳ), ὅπερ (ἐστι) καὶ περὶ τῆς κτήσεως τῶν χρημάτων· Ὁλ. Α, 11· καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως (ἐστι) καὶ σχετικῶς μὲ τὰς δημοσίας ὑποθέσεις ἐστι συμβαίνει· Ὁλ. Α, 11· περὶ πόρου χρημάτων ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ πόρου (τῆς ἔξευρέσεως) χρημάτων· Ὁλ. Α, 19.

περιγίγνομαι μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός.

περίειμι (περὶ + εἰμί) 1) μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός: 2) περίεστι τινι (μετ' ἀπρμφ.) ὑπολείπεται εἰς τινα (ώς κέρδος) τὸ νὰ...: τίποτε ἄλλο δὲν κερδίζει τις παρὰ μόνον νὰ...: Ὁλ. Β, 29.

περιίσταμαι μετ' αἰτ.: ἵσταμαι πέριξ τινός, περικυκλώνω τινά: δόποια ἀττα (=τινὰ) ἀν περιστῇ ὑμᾶς τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ ἔσεσθαι καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς κατὰ τὴν ἔκβασιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἔχουν διὰ σᾶς τὰ πράγματα, κατὰ ταύτην θὰ κρίνετε καὶ τὰς πολιτικάς των πράξεις.

περιστοιχίζομαι 1) τινὰ περικυκλώνω τινὰ ὡς διὰ δικτύων: Φιλ. Α, 9· 2) πθηκ.: περικυκλώνομαι: Φιλ. Β, 27.

πήγνυμαι (πρκμ.: πέπηγα) στρεοποιοῦμαι: ἐκείνῳ ὡς θεῷ πεπηγέναι ἀθάνατα ὅτι εἶναι δι' ἐκείνον, ὡσάν νὰ ἥτο θεός, τόσον στερεά, ὡστε νὰ εἶναι ἀθάνατα (ἀμετάβλητα).

πήλινος· ὡσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε... = ὡσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους ταξιάρχους καὶ φυλάρχους πλάττουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ τοὺς πωλήσουν), οὕτω καὶ ὑμεῖς χειροτονεῖτε τοὺς τ. καὶ τοὺς φ. εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ συνοδεύουν δηλ. τὰς πομπὰς διὰ τῆς ἀγορᾶς).

πικρὸς δυσάρεστος: ἐπίρρ. πικρῶς αὐστηρῶς.

πιπράσκω πωλῶ· πθηκ. ἀνρ. ἐπράθην· προδοθέντες (οἱ Ὁλύνθ.)

ὑπ' ἄλλήλων καὶ πραθέντες, ἡ "Ολυνθος ἔπεσε διὰ προδοσίας δύο πολιτῶν τῆς, τοῦ Εὔθυκράτους καὶ τοῦ Λασθένους, ἐξαγορασθέντων ὑπὸ τοῦ Φιλ. (τὸ 347): ὁ δὲ Εύθυκράτης μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς Ὁλύνθου ὤρισε καὶ τὴν τιμὴν τῶν πωληθέντων αἰγμαλώτων.

πλέον οὐδὲν ποιῶ δὲν κατορθώνω τίποτε, δὲν καταλήγω εἰς τίποτε.

πλεονεκτῶ ἴδια καρποῦμαι ἀτομικὰς ὠφελείας.

πλῆθος· τὰ πλήθη οἱ ἐλεύθεροι λαοί, αἱ δημοκρατίαι.

πνεύματα ἄνεμοι τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τῇ βοηθείᾳ τῶν (καταλλήλων) ἀνέμων καὶ τῶν (καταλλήλων) ἐποχῶν τοῦ ἔτους τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές (ἔστι) οἱ ἄνεμοι εἰναι ἀσφαλεῖς (οὐδεὶς δῆλος δύναται τοὺς ἀνέμους).

ποιῶ 1) παράγω· 'Ολ. B, 16· 2) ἐπὶ ποιητῶν: συνθέτω ποιήματα· 'Ολ. B, 19· 3) παρέχω· ποιῶ ἔμαυτῷ λόγον παρ' ὑμῖν παρέχω εἰς τὸν ἔαυτὸν μου εὔκαιρίαν τοῦ λέγειν παρ' ὑμῖν: κατορθώνω νὰ λάβω τὴν ἀδειαν νὰ ὁμιλήσω ἐνώπιόν σας· Φιλ. B, 32· 4) μετὰ διπλῆς αἵτινας ταῦτα τινα· ἀ ἐποίησε τούς τε παραδόντας τῶν Ἀμφιπολιτῶν τὴν πόλιν αὐτῷ καὶ τοὺς ὑποδεξαμένους τῶν Πυδναίων. 'Ο Φιλ. εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Πύδναν διέταξε νὰ φανεθοῦν οἱ παραδώσαντες εἰς αὐτὸν τὰς δύο ταύτας πόλεις· οὗτοι ξεσκοτάρησαν τῶν ἐν τῷ Ἀμφιπόλει καὶ Πύδνῃ δημοκρατικῶν.— Μέσον: ποιοῦμαι ἐν ὅργῃ τινα ὅργιζομαι ἐναντίον τινός· ποιοῦμαι λόγους περὶ τινος ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις (διαπραγματεύομαι) περὶ τινος.

πολεμῶ (πόλεμον) διεξάγω πόλεμον· δεήσειν αὐτὸν πολεμεῖν ὅτι θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ διεξαγάγῃ αὐτὸν (τὸν πόλεμον).

πολιτεῖαι 1) δημοκρατικὰ πολιτεύματα· 'Ολ. A, 5· Φιλ. B, 12· 2) = τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Ἀρκάδων, ὁ σύνδεσμος τῶν Βοιωτικῶν καὶ Ἀρκαδικῶν πόλεων· Φιλ. A, 48.

πολιτεύομαι διαχειρίζομαι τὰ τῆς πολιτείας. — Πθτκ.: τὰ πεπολιτευμένα αὐτοῖς τὰ ἐν τῇ πολιτείᾳ ὑπὲρ αὐτῶν πεπραγμένα, αἱ πολιτικαὶ των πράξεις· 'Ολ. A, 28.

πομπή· τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν προπορεύονται τῶν πομπῶν πρὸς εὐχαρίστησίν σας· οἱ Ἀθηναῖοι ἐτέλουν πομπὰς μεγαλοπρεπεῖς κατὰ τὰ Παναθήναια, τὰ Διονύσια καὶ λοιπὰς ἑορτάς.

πορισταὶ οἰκονομικοὶ ἀρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ὑπόδειξιν δημοσίων πόρων πρὸς συναγωγὴν χρημάτων.

πότε ἔρωτμοι. μόριον: δράγες.

πρᾶγμα 1) ὑπόθεσις· Φιλ. A, 1· 2) δυσκολία, στενοχωρία· Φιλ. B, 36· 3) ἐν τῷ πληθ. **πράγματα** α) ὑποθέσεις (τῆς πόλεως)· 'Ολ. A, 14· Φιλ. A, 3· β) περισπασμοί, ἐνοχλήσεις· 'Ολ. A, 8, 20.

πραγματεύομαι ἐνεργῶ.

πραθέντες, βλ. πιπράσκω.

πράττω 1) μετ' αἰτ.: μηχανῶμαι τι Φιλ. Α, 48· 2) ἀπολ.: ἐνεργῶ.
πρεσβεύομαι ἀποστέλλω πρέσβεις.

πρὸ (μετὰ γνκ.) ἐπὶ χρόνου: ὁ πρὸ τοῦ πόλεμος ὁ πρότερον πόλεμος.
προάγομαι εἰς τοῦτο περιέρχομαι εἰς τοιοῦτο σημεῖον.

προαίρεσις σκοπός: ἐκ προαιρέσεως ἀπὸ σκοποῦ.

προαιροῦμαι· πρκμ.: προήρημαι (μετ' ἀπρμφ.) ἔχω ἀποφασίσει, εἴ-
μη ἀποφασισμένος νὰ...

προαπόλλυμαι γάνωμαι πρότερον· προαπόλωλε τὸ ἔφ' ὃ ἂν ἐκ-
πλέωμεν ὁ σκοπὸς τοῦ ἐκάστοτε ἀπόπλου μας ἐκ τῶν προτέρων
ματωμέναι.

προβάλλομαι (τὰς χεῖρας) προτείνω τὰς γεῖράς μου (πρὸς προφύλα-
ξίν μου).

προεῖτο, ἀδρ. τοῦ προΐεμαι.

προέρχομαι προγωρῶ· καὶ (ὅπως) πάντα μὴ λήσει ἡμᾶς προελ-
θόντα ἔτι πορρωτέρω καὶ πῶς τὸ κακὸν νὰ μὴ προγωρήσῃ ἐν
ἀγνοίᾳ μας ἀκόμη περισσότερον.

προέχω ὑπερέχω· πολλῷ προέχει εἶναι μέγα πλεονέκτημα.

προησόμεθα, τοῦ προΐεμαι.

προΐεμαι 1) μετὰ γνκ.: ἀμελῶ καὶ ἀφήνω νὰ μοῦ ξεφεύγῃ κάτι τι
'Ολ. Β, 2· 2) μετ' αἰτ.: α) ἀφήνω τινὰ εἰς τὴν τύχην του· 'Ολ. Α,
12· β) ἔγκαταλείπω, ἀφήνω τι· τὸ προΐεσθαι ἀεὶ καθ' ἔκαστον
τι τῶν πραγμάτων τὸ ν' ἀφήνωμεν πάντοτε νὰ φεύγουν ἀπὸ
μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μας αἱ παρουσιαζόμεναι εὐκαιρίαι πρὸς δρᾶσιν,
ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην· εἰ 'Αμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο·
γ) παραμελῶ· τὸ παρὸν ἀεὶ τὴν ἐκάστοτε παρουσιαζόμενην εὐ-
καιρίαν· 3) μετ' αἰτ. καὶ δοτ.: ἀφήνω τι εἰς τὴν διάκρισιν τενος·
Φιλ. Β, 8· 4) μετ' αἰτ. καὶ γνκ. τοῦ τιμήματος: θυσιάζω τι ἀντί^τ
τινος· Φιλ. Β, 10.

προκινδυνεύω διακινδυνεύω πρῶτος ἐν τῇ μάχῃ.

προλαμβάνω 1) μετ' αἰτ.: προκαταλαμβάνω· 'Ολ. Β, 9· 2) ἀπολ.:
κρίνω πρότερον.

πρόσοισθε, ἀδρ. (κατὰ τὰ βαρύτονα) τοῦ προΐεμαι.

πρὸς 1) μετ' αἰτ.: α) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημασίας: ἐναντίον τινός· 'Ολ. Β,
14· πρὸς Ποτείδαιαν κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ποτειδαίας·
β) ὡς πρὸς τι· πρὸς τὸ πράττεσθαι τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ
κατὰ καιρὸν ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν καὶ ἔγκαιρον διεξαγωγὴν τῶν

πολεμικῶν ἐπιγειρήσεων· γ) συμφώνως πρός τι. Ό.Δ. Α. 11· 2) ἀπολ., ὡς ἐπίρρ.: προσέτι τάλαντα ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι πρός καὶ προσέτι ὅλιγον ἀκόμη, (δηλ. δύο τάλαντα).

προσάγομαι δελεάζω.

προσδεῖ ὑπάρχει προσέτι ἀνάγκῃ οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου δὲν γρειάζεσθε κανένα ἄλιον πόρου οὐδὲ λόγου προσδεῖ (τοῦτο) δὲν γρειάζεται οὐδὲ νὰ λεχθῇ καν.

προσδόκιμός εἴμι περιμένομαι, ἀναμένομαι.

προσεδρεύω = **προσκαθέζομαι**: προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύεσθε τοῖς πράγμασι θάξακολουθήσῃ τὴν πολιορκίαν (τῶν ἐν τῇ Χαλκιδικῇ πόλεων) καὶ θάξακενη εἰς αὐτήν.

προσέχω (μετὰ δτκ. 1) ἔχω ἐστραμμένην τὴν προσοχήν μου εἰς τι 2) μετὰ τοῦ νοῦν: α) δίδω προσοχὴν (σημασίαν) εἰς τινα εἴ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν ἐὰν βεβαίως θέλετε νὰ δίδη τις προσοχὴν (σημασίαν) εἰς τοὺς λόγους σας· β) πείθομαι εἰς τινα, συμπράττω μετά τίνος· Φιλ. Α. 6.

προσηγορία τίτλοι.

προσθήκη· ἡ δύναμις... ἐν προσθήκῃ ἡ δύναμις ὡς προσθήκῃ προστιθεμένη εἰς ἄλλην δύναμιν.

προσκαθεδεῖται, τοῦ προσκαθέζομαι.

προσκαθέζομαι κάθημαι ἐνώπιον πόλεως καὶ πολιορκῶ αὐτήν.

προσκρούω ἔρχομαι εἰς σύγκρουσιν πρός τινα· οἱ ἐμοὶ προσκρούσαντες ἔξ ἀρχῆς ἐκεῖνοι, οἱ ὑποτοι ἀνέκαθεν ζῆσαν ἀντίπαλοί μου.

προσλαμβάνω λαμβάνω μὲ τὸ μέρος μου.

προσπεριβάλλομαι τι ἀποκτῶ ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων καὶ νέον τι.

προσπολεμῶ πολεμῶ νομίζει τὸν Φιλιππον φοβερὸν προσπολεμῆσαι (τινα αὐτῷ) φοβερὸν διὰ νὰ πολεμήσῃ τις ἐναντίον του (φοβερὸν ἀντίπαλον).

προτίθεμαι (μετ' αἰτ.) προσδιορίζω τινα πθηκ. ἀπροσ.: προτίθεται (μετ' ἀπρμφ.) ἔχει προταθῆ (ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας), πρόκειται νὰ...· Φιλ. Α. 1.

πρόφασις 1) ἀφορμή· ἡ πρώτη πρόφασις ἡ τυχοῦσα ἀφορμή· 2) δικαιολογία, πρόφασις· τὰς προφάσεις (τῶν στρατηγῶν) ἀφελεῖν, οἱ στρατηγοὶ πολλάκις ἐγκατέλειπον τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον προφασιζόμενοι ὅτι δὲν ἐλάμβανον μισθόν.

προχειρίζομαι προετοιμάζω.

πρῶτος: ώς ἐπίρρ. : τὰ πρῶτα κατ' ἀρχάς, στὴν ἀρχήν τὴν πρώτην κατὰ πρῶτον, κατ' ἀρχάς.

πταισμα ἀποτυγχία.

πταιώ τι πάσχω ἀτύχημά τι.

πυλαία τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ Ἀμφικτιονικὸν συνέδριον.

πω (πάντοτε μετ' ἀρνήσεως) μέχρι τοῦτο.

πώποτε μέχρι τοῦτο.

πῶς ἐπίρρ. ἐρωτητικ.: πῶς έτοίμως μὲ πόσην προθυμίαν.

P

ῥάδιος συγκριτ.: ῥάων, ῥᾶν· ἔχρωμεθα ἀν τῷ Φιλίππω ῥάονι (δηλ. πολεμεῖσθαι) θάξεις μεταβολής νὰ κάμωμεν μὲ ἕνα Φίλιππον εὐκολοπολεμητότερον ἐπίρρ.: ῥάδιως ἀπερισκέπτως.

ῥάθυμο ζῶ μὲ ράθυμίν (μὴ) φανῶμεν ἔρραθυμηκότες ἐπὶ πολλῷ (τόκῳ) ὅτι μὲ μεγάλην μας θυσίαν (ζημίαν) ἔχομεν ζήσει μὲ ράθυμίν.

ῥαΐζω (ῥάων) καλυτερεύω, ἀναλαμβάνω ἐκ τῆς ἀσθενείας μου.

ῥάστωνη ἀνάπαυσις.

ῥῆγμα κάταγμα, σπάσιμο.

ῥήτος ὁ λεγόμενος, περὶ οὗ δύναται νὰ γίνεται λόγος, ὁ φανερός.

ῥήτωρ· **ῥήτωρ** (ἔστιν) ἡγεμῶν ἐκατέρων καὶ στρατηγός (ἔστιν)

ὑπὸ τούτων ἕνας ῥήτωρ εἶναι ἀρχηγὸς ἐκάστου τῶν δύο πολιτειῶν κομμάτων καὶ ἕνας στρατηγὸς ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ (ὅπως ἐν τῇ συμμαρίᾳ ζῶσιν ὁ ἡγεμῶν καὶ ὁ ἐπιμελητής).

ῥοπή ἐπιρροή, ἐπιδρασις· μεγάλη ῥοπή (ἔστιν ἡ τύχη) = μεγάλη ῥοπήν ἔχει ἡ τύχη.

S

σαθρὸς βεβλαμμένος· σαθρὸν βλάψιμον· τὰ σαθρὰ τῶν ἔκείνου πραγμάτων τὰ ἀσθενῆ μέρη ἔκείνου· τὰ μέρη, ὅπου ἔκεινος εὐκόλως δύναται νὰ προσβληθῇ.

Σίγειον πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον πλησίον τοῦ ὁμιλούμου ἀκρωτηρίου.

σκαιότης τρόπων μαρία, ἡλιούτης.

σκέψαιτο, βλ. σκοπῶ.

σκήπτομαι προφασίζομαι.

σκῆψις πρόφασις, δικαιολογία.

σκοπῶ 1) μετ' αἰτ.: α) προσέχω, κοιτάζω τι: 'Ολ. Β, 2: β) παρατηρῶ, ἔχω ύπ' ὅψει τι: Φιλ. Α, 4: γ) ἀποβλέπω εἰς τινα **σκοπῶ** τὴν ιδίαν ἀσφάλειαν ἀποβλέπω εἰς τὴν ἀτομικήν μου ἀσφάλειαν: 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: ἔξετάζω· οὐ γάρ δεῖ (ύμᾶς) **σκοπεῖν**, ἄττα (=ἄτινα) ποτ' ἔσται (τὰ μέλλοντα), ἀλλὰ (δεῖ) εὖ εἰδέναι, ὅτι (ταῦτα, τὰ μέλλοντα) φαῦλα ἔσται: 3) περὶ τινος σκέπτομαι περὶ τινος: 'Ολ. Α, 1. — Μέσον: **σκοποῦμαι** (μέλλ. **σκέψομαι**, ἀρό. **ἔσκεψάμην**, πρκμ. **ἔσκεψμαι**) 1) μετ' αἰτ.: α) σκέπτομαι περὶ τινος ἐκ τῶν προτέρων: **ἔσκεψμένος χρήσιμόν** τι προεσκεψμένος, προμελετημένος, ἵνα προτείνῃ κάτι τι χρήσιμον: β) ἔχω ύπ' ὅψει τι: 'Ολ. Β, 12: γ) ἔξετάζω τινα (τὰ πράγματα) μετ' ἀληθείας συμφώνως μὲ τὴν ἀληθείαν (ὅπως ἀληθῶς συνέβησαν): 'Ολ. Β, 4: 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: **σκέπτομαι**: 'Ολ. Α, 14: 3) **ἐκ τινος** συμπεραίνω ἐκ τινος: 'Ολ. Β, 17.

σπουδάζω περὶ τι προθύμως ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

στρατεύομαι ἐκπληρῶ τὴν στρατιωτικήν μου ὑπηρεσίαν.

στρατηγοί, κατ' ἕτος ἔξελέγοντο δέκα **στρατηγοί** ἔχοντες τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ πεζικῷ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τούτων θῆσαν οἱ δέκα **ταξιαρχοί** ἐκλεγόμενοι ἔκαστος ἔξι ἑκάστης φυλῆς. Τὴν δ' ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ ἵππικῷ εἶχον οἱ δύο **ἱππαρχοί** ἐκλεγόμενοι ἔξι ἀπάντων τῶν πολιτῶν: ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἵππάρχων θῆσαν οἱ δέκα **φύλαρχοί**.

στρατηγοῦμαι ὑπὸ τινος διευθύνομαι ὑπὸ τινος (ὧς ὑπὸ στρατηγοῦ). τὰ **στρατηγούμενα** τὰ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ πραττόμενα, αἱ πράξεις τοῦ στρατηγοῦ.

στρατιωτικός: χρήματα **στρατιωτικά** χρήματα διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας. 'Ο Δημοσθένης ἐννοεῖ τὰ **θεωρικά**, δηλ. τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῶν χρήνων τοῦ δημαρχαγοῦ Κλεοφῶντος (422) διενέμοντο κατὰ τὰς ἑορτὰς εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτας πρὸς πληρωμὴν τῆς εἰς τὸ θέατρον εἰσόδου καὶ πρὸς δαπάνην ἐν ταῖς ἑορταῖς. Τὰ χρήματα ταῦτα ἐπέληρώνοντο ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν δημοσίων εἰσπράξεων: ἐν κυριῷ ὅμως πολέμου ὡρίζετο διὰ νόμου νὰ διπλανῶνται ταῦτα εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας. 'Αλλ' ὅτε διηρύθυνε τὰ πράγματα τῶν Ἀθηνῶν (ἀπὸ τοῦ 354) ὁ Εὔβουλος, ἡκυρώθη ἡ νόμος οὗτος καὶ ἔκτοτε κατ' ἕτος, εἴτε εἰρήνη ήτο εἴτε πόλεμος, διενέμοντο τὰ περισσεύματα εἰς τὴν λαὸν ὡς **θεωρικά**.

στρέμμα εξάρθρωσις, στραγγούλισμα.

συγκροτῶ γυμνάζω συγκεκροτημένος τὰ τοῦ πολέμου καλῶς γυμνασμένος εἰς τὰ πολεμικά.

συγχωρῶ παραγωρῶ.

συλλαμβάνω (μετὰ δτκ: προσωπ.) λαμβάνω μέρος μετά τινος ἄλλου, βοηθῶ τινα.

συμμαχικός τὰ συμμαχικά (πράγματα) οἱ σύμμαχοι.

συμμορίαι ὀργανωμέναι πολιτικαὶ ὅμιδες: **κατὰ συμμορίας** εἰσεφέρετε, τὸ κατὰ συμμορίας φαρολογικὸν σύστημα, ὅπερ ἐψηρίσθη τὸ 378/7, ἵτο τοιοῦτόν τι: οἱ ὑπόγρεοι νὰ εἰσφέρουν εἰσφορὰς κατενέμοντο εἰς συμμορίας — ἄγνωστον πόσας —, ἐκάστης τῶν ὄποιων προτισταντο δύο, ὁ ἡγεμών καὶ ὁ ἐπιμελητής, ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν πλουσιωτάτων εἰς τὰς συμμορίας κατενέμοντο πολλοὶ ἡ δλίγοι ἀναλόγως τῶν εἰσφορῶν, τὰς ὄποιας εἰσέφερον, οὕτως ὥστε ἔξι ἐκάστης αὐτῶν εἰσεπράττετο τὸ αὐτὸ περίπου ποσὸν χρημάτων. Τὴν πρώτην τάξιν τῆς τιμήσεως ἀπετέλουν οἱ 300 πλουσιώτατοι, κατανεμημένοι εἰς πάσας τὰς συμμορίας οὗτοι, ἵνα θέτουν ἀμέσως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημοσίου τὰ ποσά, τῶν ὄποιων τοῦτο εἶχεν ἀνάγκην, ἐπλήρωνον προκαταβολικῶς τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς, κατόπιν δὲ μετὰ τὴν ἀραιέστιν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐτοὺς μέρους εἰσέπραττον τὸ ὑπόλοιπον αὐτοὶ παρὰ τῶν συμμοριτῶν των ὡς προκαταβάλλοντες δὲ τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς ἦσαν οἱ 300 οὗτοι πανίσχυροι καὶ ἥγον καὶ ἔφερον τοὺς λοιποὺς συμμορίτας.

συμπαραθέω τρέχω ὅμοι παραπλεύρως.

συμπλέκομαι ἐπὶ πολέμου: ἐκρήγνυμαι.

συμπονῶ 1) ὑφίσταμαι μαζὶ τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας (τοῦ πολέμου): 'Ολ. Β, 2· 2) συνεργάζομαι: **ἄλλο οὐδ'** δτιοῦν συμπονῶ εἰς τίποτε ἄλλο, οὐδὲ εἰς τὸ παραμικρόν, δὲν συνεργάζομαι.

συμφέρει τί τινι εἰναὶ τι συμφέρον (ἀφέλιμον) εἰς τινα, ὀφελεῖ τί τινα: 'Ολ. Α, 1· Φιλ. Β, 12· ὡς συμφέροι ἂν ὑμῖν μάλιστα κατὰ τρύπον, ὁ ὄποιος παρὰ πολὺ θὰ συνέφερεν εἰς σᾶς: 'Ολ. Α, 6· ἂν μὴ πεπεισμένος ὡς καὶ συνοίσειν (ὑμῖν)· Φιλ. Α, 51· οὕτως εἰδέναι συνοῖσον (=ὅτι συνοίσει, δηλ. τὸ τὰ βέλτιστα εἰπεῖν) καὶ τῷ τὰ βέλτιστα εἴποντι οὕτω νὰ γνωρίζω, ὅτι ἡ ἀρίστη γνώμη θὰ ὀφελήσῃ καὶ τὸν εἰπόντα αὐτήν: Φιλ. Α, 51.

συναίρομαι (= σὺν τῇ τύχῃ αἴρομαι) τὰ πράγματα μὲ τὴν βοήθειαν τῆς τύχης ἐπιλαμβάνομαι τῶν πραγμάτων.

συναιρῶ συστέλλω, περιορίζω· συνελόντι ἀπλῶς (εἰπεῖν) = ἵνα συνελών τὸν λόγον ἀπλῶς εἴπω γιὰ νὰ ὄμιλήσω συντόμως καὶ ἀπλῶς (ὅρθιὰ κοφτά).

συναμφότερον τοῦτο αὔτη ἡ δύναμις ἡ Μακεδονικὴ συνηνωμένη (μετὰ τῆς τῶν Ὀλυμπίων).

συναναλίσκω συνανήλωσε (γνωμκ. ἀρ.) καὶ τὸ μεμνῆσθαι τὴν χάριν μαζὶ μὲ τὰ χρήματα (τὰ ὅποια ἔλαβε) ἀποβάλλει καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐεργεσίας.

σύνειμι συναναστρέψομαι· οἱ συνόντες οἱ μετέχοντες εἰς κάποιαν συναναστροφὴν (τὰ διάφορα πρόσωπα μιᾶς συναναστροφῆς).

συνίημι ἔννοῶ.

συνίσταμαι 1) ὀργανοῦμαι· τὰ πράγματα συνίστανται ὑπ' εύνοίας ἡ σύστασις μιᾶς συμμαχίας προέρχεται ἐξ (ἀμοιβαίας) ἀγάπης· Ὁλ. B, 9· 2) εἶμαι ἐν τῷ γίγνεσθαι· συνίσταται τὰ πράγματα τὰ πράγματα εἰναι ἐν τῷ γίγνεσθαι: θολώνει ὁ πολιτικὸς ὄριζων, συσσωρεύονται τὰ νέφη· Φιλ. B, 35.

σύνοιδα ἔμαυτῷ 1) μετ' αἵτ.: συναισθάνομαι τι· 2) μετὰ μτχ.: συναισθάνομαι ὅτι.

συνοίσειν τοῦ συμφέρει.

συνοῖσόν, βλ. συμφέρει.

συνορῶ λαμβάνω ὑπ' ὅψιν.

σύνταξις τάξις, διακανονισμός· μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα μία τάξις (μία διάταξις τῶν πραγμάτων) νὰ ὑπάρχῃ ἡ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν λῆψιν τῶν χρημάτων καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος.

συντάττω κατά τινος συστηματικῶς διευθύνω κατά τινος.

συστῆ, τοῦ συνίσταμαι.

σφαλερὸς οὐχὶ σταθερός.

σώζω 1) διασώζω, διαφυλάττω· Ὁλ. A, 11· 2) ἀνορθώνω· **Φωκέας σώζει** σκέπτεται ν' ἀνορθώσῃ τοὺς Φωκεῖς (διὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Ἐλατείας, ἡ ὅποια θὰ ίσοδυνάμει πρὸς πολιτικὴν ἀνόρθωσιν τῶν Φωκέων).

Τ

τὰ μὲν... τὰ δὲ... τὰ δὲ ἄλλοτε μὲν... ἄλλοτε δὲ... ἄλλοτε δέ.
τακτὸς ὡρισμένος.

ταλαιπωρῶ ταλαιπωροῦμαι.

ταμίαι οἰκονομικοὶ ἄρχοντες ἐν Ἀθηναῖς ἔργον ἔχοντες τὴν ταμίευσιν
τῶν εἰσπραχθέντων καὶ διαθεσίμων χρημάτων.

τᾶν ἀκλιτὸν μόριον ἐν τῇ φράσει ὡς τᾶν φίλε μου.

ταξίαρχοι, βλ. στρατηγοί.

ταράττομαι περιέρχομαι εἰς ἐσωτερικὰς ταραχάς.

ταύτη, βλ. οὗτος.

ταύτὸν = τὸ αὐτό· μὴ πάθητε ταύτὸν ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπά-
θετε) · ὁ Δημοσθ. διὰ τοῦ ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε) ὑπο-
νοεῖ τὰς ἀπωλείας τῶν πόλεων Ἀμφιπόλεως, Πύδνης, Ποτειδαίας
καὶ ἄλλων, τὰς ὑφειλομένης εἰς τὴν ἀδράνειαν τῶν Ἀθηναίων.

ταχύς· τὸ οὐδ. ταχὺ ὡς ἐπίρρ.: οἱ «ταχὺ» καὶ «τήμερον» εἰπόν-
τες = ὅσοι ἂν εἴπωσι «ταχὺ» καὶ «τήμερον». — Γιπερθ. τάχιστος· τὴν ταχίστην (δηλ. ὅδὸν) ὡς ἐπίρρ.: τάχιστα.

τεθνάσι τῷ δέει εἶναι πεθαμένοι ἀπὸ τὸν φόβον, φοβοῦνται (τὰς ἀπο-
στολὰς αὐτὰς) σὰν τὸ Νέρο.

τελευταῖος· τὰ τελευταῖα ὡς ἐπίρρ.: τὰ τελευταῖα πρώην τελευ-
ταῖον πρὸ διλέγου.

τελευτῶ εἰς τι καταλήγω εἰς τι.

τέλος διπάνη, ξειδόνι.

τέως 1) μέχρι τοῦδε: 'Ολ. Α. 7· 2) = ἔως ἐφ' ὅσον: 'Ολ. Β. 21
τηλικοῦτος 1) τόσον μέγχες: 'Ολ. Α. 9· 2) τόσον μικρός: ἐπειδὰν
διδάξω, διότι (= δικτί) οἷμαι τηλικαύτην τὴν δύναμιν ἀπο-
χρῆν.

τηνικαῦτα τότε.

τίθημι 1) μετ' αἰτ. καὶ γν. κατηγορηματικῆς: ἀποδίδω (καταλογίζω)
τι εἰς τι: 'Ολ. Α. 10· 2) μετὰ δύο αἰτ.: θεωρῶ τι ὡς τι τὸ μήτε
πεπονθέναι (ήμας)... θείην ἂν εὐεργέτημα τῆς παρ' ἐκείνων
εὐνοίας (προεργάμενον ἐκ τῆς εὐνοίας ἐκείνων, δηλ. τῶν θεῶν).

Τιμόθεος οὐδὲ τοῦ Κόνωνος, ἐπιφανῆς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἔχων
τὴν ὑποστήριξιν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περδίκκα ἐπολέμησε
τὸ 364 κατὰ τῶν 'Ολωνθίων καὶ ἀφῆρεσεν ἀπ' αὐτοὺς τὰς πόλεις
Ποτειδαικῶν καὶ Τορώνης.

τις, τι· 1) μέγας τις, σημαντικός Ὄλ. Β, 1, 14· Φιλ. Β, 12· 2) μετ' ἐπιθ.: λίκν, πολύ: δύσκολος τις ἀνθρωπος.

τις, τι· τὸ οὐδ. τί ὡς ἐπίρρ.: πᾶς, διατί: μετὰ μορίου: τί δήποτε δικτὶ ἔργε.

τοι βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ.

τοιγαροῦν σύνδ. συμπερασματικός: δι' αὐτὸν ἀκριβῶς, λοιπόν.

τόπος γεωγραφική θέσεις: ἐν τῷ πληθ. τόποι δημοσίη θέσεις.

τραχύς είμι ἀγχωνικτός.

τρέπομαι τρέπω μὲ τὸ μέρος μου (πρὸς ὅφελός μου): (μὴ) τρέψηται καὶ παρασπάσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων. μήπως τρέψῃ μὲ τὸ μέρος του (πρὸς ὅφελός του) καὶ παρασύρῃ σπουδαῖόν τι σημείον τῆς ὅλης πολιτικῆς καταστάσεως.

τριήραρχος ὁ ἀναλαμβάνων νὰ ἔξοπλίσῃ τριήρη, τὴν ὅποιαν παρελέγμενης παρὰ τῆς πόλεως.

τριηραρχῶ ἔξοπλίζω τριήρη, (εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου): τοῖς δὲ (δηλ. τοῖς εὐπόροις καὶ τῇ μεσαίᾳ τάξει τῶν πολιτῶν) ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν.

τροφὴ 1) διατροφή, συντήρησις: Φιλ. Α, 28· 2) σιτηρέσιον: Φιλ. Α, 19. τυραννίς· ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ὡσὰν νὰ ἤσχεν τύραννοι ὑμῶν. τύχη· τὸ τῆς τύχης ἢ τὰ τῆς τύχης ἢ τύχη.

Τ

ὑβρίζω (συμπερι)φέρομαι αὐθαδῶς.

ὑβρις 1) αὐθάδεια, θρασύτης: Φιλ. Α, 3, 37· 2) ὑπεροψία: Φιλ. Β, 30· 3) προσβολή: Ὄλ. Α, 27.

ὑβριστής ὑπερόπτης καὶ ἀλαζών.

ὑπάγομαι ἔξαπατῶμαι.

ὑπάρχω 1) ἀρχίζω: πιθαν. τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένα αἱ εὐεργεσίαι, αἱ ὄποιαι ἔχουν γίνει εἰς ἡμᾶς αὐτοπροαιρέτως ἐκ μέρους τῶν θεῶν: αἱ εὐεργεσίαι, τὰς ὄποιας οἱ θεοὶ αὐτοπροαιρέτως μᾶς ἔχουν κάμειν 2) ὡς καὶ νῦν, ὑπάρχω: τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην (χώραν) καρπούμενοι τὴν χώραν ταύτην. τὴν ὄποιαν ἔχετε καὶ ἡ ὄποια (κληρονομικῶς) σᾶς ἀνήκειν 3) ἀρκῶ Φιλ. Α, 37· 4) μετὰ μτχ. ὡς περιφρασίς: ἔθέλοντας ὑπάρχειν

= ἔθέλειν· 5) ἀπροσ. ὑπάρχει = ἔξεστι· ὑπάρχειν ὑμῖν χει-
μαδίω χρῆσθαι.

ὑπηργμένων, πιθκ. πρκμ. τοῦ ὑπάρχω (βλ. τὸ ρ.).

ὑπέρ μετὰ γνκ.: 1) διὰ τὸ καλόν τινος, πρὸς ὅφελός τινος Φιλ. B, 1·
2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας διὰ τι: ή ὑπέρ τῶν πραγμάτων αι-
σχύνη ή διὰ τὰ κακῶς γενόμενα καταισχύνῃ· 3) = περὶ μετὰ
γνκ.: Ὁλ. B, 1, 3· Φιλ. A, 1.

ὑπερβαίνω παρέρχομαι, παραλείπω· ὑπερβαίνω τι τῷ λόγῳ ἀπο-
σιωπῶ τι ἐν τῷ λόγῳ· καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται (ταῦτα)
καὶ ή πραγματικότης (ὅπως δηλ. καὶ ὁ ρήτωρ) θὰ ὑπερπηδήσῃ
ταῦτα (θὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχουν, νὰ μὴ ἔχουν γίνει).
ὑπερεκπλήττομαι· οἱ ὑπερεκπεληγμένοι τὸν Φίλιππον οἱ μετὰ
θυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως προσβλέποντες τὸν Φιλ..

ὑπέχω δίκην τιμωροῦμαι.

ὑπὸ μετὰ γνκ.: ἔνεκα.

ὑπόθεσις βάσις.

ὑπολαμβάνω 1) σχηματίζω γνώμην (περὶ τινος)· Φιλ. B, 9· 2) νο-
μίζω, θεωρῶ· Φιλ. B, 17.

ὑπομένω μετ' ἀπρμφ.: δέχομαι νά· οὔτε αὐτὸς ἂν ὑπέμεινα πρε-
σβεύειν οὔτε ἐγὼ αὐτὸς θὰ ἐδεχόμην ν' ἀποτελέσω μέλος τῶν
(πρὸς τὸν Φιλ.) πρεσβειῶν· πρὸς τὸν Φιλ. ἀπεστάλησαν δύο πρε-
σβεῖς τὸν Ἀληγ.: ή πρώτη, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὰ πράγματα
πρὸς συνυμβολήγησιν εἰρήνης καὶ συμμαχίας μετὰ τοῦ Φιλ., ή δὲ
δευτέρα, διὰ νὰ κυρωθῇ ή εἰρήνη διὰ τῆς ὄρκωμοσίας τοῦ Φιλ..
καὶ εἰς τὰς δύο πρεσβείας ἔλαβε μέρος ὁ Δημοσθένης.

ὑπόπτως ἔχω πρός τινα ὑποπτεύω τινά, δυσπιστῶ πρός τινα.

ὑποστέλλομαι 1) ἐκ φόβου συστέλλομαι· Φιλ. A, 51· 2) ἀπὸ φόβου
ἀποφεύγω νὰ ὀμιλήσω· Ὁλ. A, 16.

ὑστερίζω καθυστερῶ· ὑστερίζω ἀπάντων καθυστερῶ εἰς ὅλα (ώστε
νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἐπωφελοῦμαι παρουσιαζομένην τινὰ εὐκαιρίαν).

ὑστερίζω τῶν καιρῶν φθάνω ἀργά διὰ τὰς περιστάσεις, δὲν ἐπω-
φελοῦμαι τὰς εὐνοϊκὰς περιστάσεις.

Φ

φαίνομαι (πρκμ. πέφηνα) παρουσιάζομαι.

φαῦλος μηδαμινός, ἀνάξιος λόγου.

φενακίζω ἀπατῶ.

φημὶ βεβαιῶ.

φιλοπραγμοσύνη ἀκατάπαυστος ἐνασχόλησις εἰς πολλὰ.

φιλοτιμία φιλοδοξία· φιλοτιμία τινὰ ἀπωθῶ ἀπὸ φιλοδοξίαν ἀπομακρύνω τινὰ (ἀπὸ πλησίον μου) Ὁλ. Β, 18· 2) δόξα Ὁλ. Β, 3· ἡ ἀπὸ τούτων (γιγνομένη) ἡ ἐκ τούτων τῶν καταρθωμάτων (τοῦ Φιλ.) προερχομένη Ὁλ. Β, 16.

φροντίζω (μετὰ γν.) σκέπτομαι διά τι φροντίσαι ήμᾶς τῶν λοιπῶν (οὐδ.) νὰ σκεφθῶμεν δι' ὅ, τι μᾶς ὑπολείπεται ἐκ τῆς τύχης ὁ Δημοσθ. ἐννοεῖ τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὅποια θὰ ἔχουν οἱ Ἀθην. ἐκ τῆς μετὰ τῶν Ὀλυμπίων συμμαχίας.

φρονῶ σκέπτομαι.

φυλάττω περιμένω.

φύομαι· πρκμ. πέφυκα εἶμαι ἐκ φύσεως πολὺ ρᾶον πέφυκε (τὸ) φυλάττειν (τοὺς ἀνθρώπους) πάντα ἔχοντας (κάθε πρᾶγμα, ὅταν τὸ ἔχουν) ἢ (τὸ) κτήσασθαι (πάντα μὴ ἔχοντας).

φύσις· ἡ φύσις τῶν εὗ φρονούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται οἱ συνετοὶ ἄνθρωποι ἐκ φύσεως ἔχουν μέσα των φύσιν ἔχον ἔστι = ἔχει φύσιν εἶναι φυσικόν.

Φωκικὸς πόλεμος· οὗτος ἔξερράγη τὸ 355 καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 346· εἰς αὐτόν, ὀφειλόμενον κυρίως εἰς τὴν ἔχθραν τῶν Θεσσαλῶν καὶ Θηβαίων κατὰ τῶν Φωκέων, ἀφορμὴν ἔδωκεν ἡ εἰς τοὺς τελευταίους ἀποδιδομένη κατάληψις τόπων τινῶν ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ιερὸν τῶν Δελφῶν.

φωρῶμαι ἀποκαλύπτομαι, ξεσκεπάζομαι.

X

χαίρω τοῖς αὐτοῖς εὐρίσκω εὐχαρίστησιν εἰς τὰ ἔδια πράγματα.

χαλεπὸς δυσάρεστος· πολλὰ καὶ χαλεπά· διὰ τούτων ὁ Δημοσθένης ἐννοεῖ τὴν εἰσφοράν, τὴν αὐτοπρόσωπον ἐκστρατείαν κ.τ.τ.

χάρις εὐχαρίστησις· ἡ τῶν λόγων χάρις... ἔργῳ ζημίᾳ γίγνεται οἱ εὐχάριστοι (διὰ τὸ περιεχόμενόν των, οἱ ἀποκρύπτοντες δῆλ. τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν) λόγοι... πράγματι καταλήγουν εἰς βλάβην· πρὸς χάριν λέγω ὅμιλῶ πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ἀκροστῶν μου.

χειμάδιον χειμαδίο.

χείρ· οἱ ὑπὸ χεῖρα οἱ ὅντες ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τινάς.

χειροτονῶ τι δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν φηφίζω την χειροτονήσετε (ἀντὶ προστκτ.: χειροτονήσατε), δηλ. ἢ ἐγὼ γέγραφα (=τὴν πρότεστίν μου).

χορηγὸς ὁ κατεβάλλων τὴν δικαίην πρὸς κατάρτισιν χοροῦ διὰ τὸ θέατρον.

χρῶμαι 1) μετὰ δικ.: α) κάμινο καλὴν γρῆσίν τινος, ἐπωφελοῦμαι τῷ χρῶμαι τοῖς πράγμασι ἐπωφελοῦμαι τὰς περιστάσεις ἂν βουλώμεθα χρῆσθαι (αὐτῇ, δηλ. τῇ συμμαχίᾳ): β) ἔγω τῷ Οὐ. Λ., 14· γ) κανονίζω τῷ Φιλ. Β., 7· δ) ἔρχομαι εἰς σχέσεις μὲν τινας τῷ Οὐ. Β., 7· ε) χρῶμαι στρατοπέδῳ διατηρῶ στρατόπεδον: ζ) οἱ δρθῶς πολέμῳ χρώμενοι οἱ θέλοντες νὴ διεξαγάγουν ἐπωφελῆς ἔνα πόλεμον: 2) μετὰ δικ. καὶ αἰτ. (συστοίχω): ἢ χρήσεται (=τίνα χρῆσιν [= πῶς] χρήσεται) τῇ δυνάμει.

χωρία ὄχυροι θέσεις.

χωρίς χωριστά: οἱ χωρίς οἰκοῦντες οἱ κατοικοῦντες χωριστά (ἀπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε κυρίους των), δηλ. οἱ ἀπειλεύθεροι.

Ψ

ψηφίζομαι: πρὸς τὰς ἐλπίδας... ἐψηφίσασθε ἐψηφίσατε ἀποβιέποντες εἰς τὰς ἐλπίδας (τὰς ὄποιας ἐνέβαλον εἰς σᾶς οἱ πρέσβεις περὶ τῶν ἐκ τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν).

Ω

ῶρα 1) ἐποχὴ τοῦ ἔτους: Οὐ. Β., 23· 2) ἡ καλὴ ἐποχὴ τοῦ ἔτους (δηλ.. τὸ ἔκρ): Φιλ. Α., 32.

ῶς 1) ἐπίρρ.: α) καθὼς: ὡς ἐπιών ωσάν ἐξ ἐφόδου: τὸ πλῆρες θάντο: οὔτως ὡς ἀναιρεῖται τις ἐπιών· τὰ μὲν ὡς ἂν ἐλῶν τις ἔχοι = τὰ μὲν (ἔχει) ὡς τις ἔχοι ἂν (αὐτὰ) ἐλῶν πολέμῳ· κατ' ἔννοιαν: ἄλλα μὲν κατέγει διὰ τῆς βίας: ὡς οὐκ ἔδει ὅπως δὲν ἔπειρε (κατ' ἔννοιαν: διστυχῶς): β) μετ' ἐπιρρ. θετικοῦ βαθμοῦ εἰς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ: ὡς ἀληθῶς πράγματι, τῷ ὅντι: ὡς ἔτέρως ὅλως διαφορετικά: ὡς ἄλλως ὅλως διαφορετικά: μάτην· γ) ὡς τὰ ποιλλὰ ὡς ἐπὶ τὸ ποιλύ, συνήθως: 2) σύνδεσμος α) αἰτλγ.: διάτι: Οὐ. Α., 3, 28· β) συμπερχομετ. = ὥστε τίθεται μετὰ τοῦ ἥ

ώς β' ὅρος συγκρίσεως· ή ώς τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι = ή ὥστε τῷ λόγῳ (τινὰ) ἂν εἰπεῖν· 3) μετ' ἀπρμφ. περιορίζει κάπως ίσχυρισμόν· ώς ἔπος εἰπεῖν γιὰ νὰ πῶ ἔτσι οὐδὲν ώς ἔπος εἰπεῖν σχεδὸν οὐδέν· ώς ὑπομνῆσαι διὰ νὰ ὑπενθυμίσω: πρὸς ὑπενθύμισιν· 4) μετὰ μτγ.: ώς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπει-
σμένων διότι κατὰ τὴν γνώμην μου ἔχετε γνωρίσει καὶ ἔχετε πει-
σθῆ (περὶ τούτου, ὅτι δηλ. πρέπει νὰ θέλετε νὰ πράττετε τὰ δέοντα).
ώς πάντα ταῦτ' εἰδὼς ώς ἐὰν ἐγνώριζεν ὅλα ταῦτα (δηλ. τὰ
μυστικὰ σχέδια τοῦ Φιλίππου)· 5) ἐμφαντικὸν ἐπιφάνημα: πόσον·
'Ολ. Α, 14· Φιλ. Α, 3· 6) πρόθεσις: πρός, εἰς· ώς τούτους... ώς
ἐκείνους εἰς τοῦτο τὸ πολιτικὸν κόμμα... εἰς ἐκεῖνο τὸ κόμμα.
ώσπερ ἂν εἰ (ἐλλειπτικῶς): ώσπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε =
ώσπερ ἂν ἐναντιωθείητε, εἰ πολεμοῦντες (Φιλίππω) τύ-
χοιτε.

ώστε (μετ' ἀπρμφ.) = ἐφ' ὥτε (μετ' ἀπρφμ.) ὑπὸ τὸν ὅρον νά.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. Δημοσθένους λόγοι	Σελ.	1 - 91
1. Εἰσαγωγή	»	7 - 9
2. Κείμενον	»	11 - 51
α) Α' Ὁλυνθιακὸς	»	11 - 19
β) Β' Ὁλυνθιακὸς	»	19 - 27
γ) Α' κατὰ Φιλίππου	»	28 - 41
δ) Β' κατὰ Φιλίππου	»	42 - 51
3. Λεξιλόγιον	»	53 - 91

Έκδοσις ΚΒ', 1976 (IV) - Αντίτυπα 93.000 - Σύμβασις 2668/ 2-4-76

Έκτύπωσις - Βιβλιοδεσία : Ι. ΔΙΚΑΙΟΣ Α.Ε.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής